

27
'69

FLACĂRA

ANUL XVIII
NR. 735
28 Iunie 1969

PENTRU VICTORIA CAUZEI SOCIALISMULUI ȘI PĂCII

Făcînd un larg schimb de păreri și de experiență în problemele luptei anti-imperialiste, partidele comuniste și muncitorești reprezentate la Consfătuirea ce și-a desfășurat lucrările la Moscova între 5 și 17 iunie au stabilit o largă platformă — documentul final adoptat — care cuprinde cele mai importante obiective concrete, măsuri și acțiuni practice pentru întărirea frontului de luptă antiimperialist, pentru apropierea și unirea eforturilor tuturor forțelor care luptă împotriva imperialismului. Așa cum a apreciat partidul nostru — ca și alte partide frățești — este pozitiv faptul că în elaborarea acestui document s-a ținut seama de unele amendamente prezentate de o serie de partide, între care și Partidul Comunist Român, permițîndu-se astfel eliminarea unor neclarități, aducerea unor precizări strict necesare, deși pentru ansamblul documentului și rezultatele consfătuirii ar fi fost bine și util dacă s-ar fi adus îmbunătățirile și precizările necesare formulărilor insuficient de clare rămase în document — mai ales în capitolele I și II — și care pot crea confuzii. Tocmai de aceea, aprobînd documentul, delegația partidului nostru a ținut să releve unele lipsuri și neajunsuri ale acestuia.

Scoțîndu-se în evidență adevărul incontestabil că, pentru întreaga desfășurare a luptei antiimperialiste, a procesului de trecere a omenirii spre socialism, pentru triumful cauzei păcii și libertății tuturor popoarelor, de o importanță hotărîtoare este unitatea de acțiune a mișcării comuniste internaționale — cauză scumpă partidului nostru, cum s-a vădit din eforturile depuse întotdeauna de P.C.R. pentru realizarea acestui obiectiv — consfătuirea a înscris în document o serie de principii de cea mai mare importanță pentru unitatea mișcării comuniste. Se subliniază astfel că partidele comuniste își desfășoară activitatea în condiții specifice de o mare diversitate, care impun abordarea corespunzătoare a sarcinilor concrete; că fiecare partid, conducîndu-se după principiile marxism-leninismului, își elaborează în mod cu totul independent politica în conformitate cu condițiile naționale concrete — diversitatea condițiilor, deosebirile în modul de abordare a sarcinilor concrete și chiar divergențele netrebînd să împiedice unitatea de acțiune.

O deosebită importanță o are, totodată, înscrierea clară în documentul consfătuirii a principiului potrivit căruia toate partidele sînt egale în drepturi, coordonîndu-și acțiunile în mod liber consimțit, fără existența unui centru

conducător. Ca și faptul — căruia partidul nostru îi acordă cea mai mare însemnătate — că documentul consfătuirii menționează limpede că neparticiparea unor partide la consfătuire nu trebuie să împiedice legăturile frățești și colaborarea dintre toate partidele comuniste.

Tocmai în lumina necesităților stringente ale restabilirii unității, partidul nostru și-a exprimat regretul că într-o serie de intervenții din cadrul consfătuirii s-au adus acuzații și s-au făcut procese de intenție unor partide comuniste și muncitorești. Faptul că documentul nu cuprinde însă condamnări, blamări sau atacuri directe la adresa altor partide, poate fi apreciat ca unul din principalele sale aspecte pozitive.

Documentul înscrie necesitatea pentru dezvoltarea relațiilor dintre țările socialiste, de a se respecta riguros în raporturile dintre ele principiile internaționalismului proletar, suveranității, egalității și neamestecului în treburile interne, ajutorului și sprijinului reciproc.

Documentul consfătuirii conține și sinteza părerilor exprimate în problema tratării juste a raportului dintre factorul național și cel internațional în activitatea partidelor, scoțîndu-se în evidență ideea unității inseparabile a acestor laturi ale activității partidelor, ideea că răspunderea națională și internațională a partidelor comuniste este indivizibilă. Pe această poziție se situează ferm Partidul Comunist Român. Așa cum sublinia tovarășul Nicolae Ceaușescu în cuvîntarea sa la consfătuire, «fiind comuniști români, noi sîntem apărători hotărîți ai intereselor naționale ale poporului nostru, nu precupețim nimic pentru a asigura edificarea socialismului în România — și, în același timp, ne aducem întreaga contribuție la întărirea forțelor mondiale ale socialismului, la întărirea pozițiilor comunismului în lume».

Urmărind îndeaproape lucrările consfătuirii, luînd cunoștință cu interes de documentul final al acesteia, comuniștii, oamenii muncii din țara noastră și-au manifestat adevărată interesată față de poziția Partidului Comunist Român, — corespunzînd atît intereselor poporului român cit și ale cauzei generale a socialismului — față de activitatea depusă în cadrul consfătuirii de delegația partidului nostru, condusă de tovarășul Nicolae Ceaușescu, exprimîndu-și totodată hotărîrea de a contribui prin eforturi tot mai susținute la dezvoltarea multilaterală a patriei, la cauza generală a socialismului și păcii.

REPORTAJ DE ȘAPTE ZILE

pentru o industrie electrotehnică și electronică modernă

Un anumit fragment din proiectul de Directive ale Congresului al X-lea al P.C.R. privind planul cincinal pe anii 1971-1975 și liniile directoare ale dezvoltării economiei naționale pe perioada 1976-1980 a atras atenția colectivului institutului nostru în chip deosebit. Este vorba de acel fragment în care se precizează că, în perioada 1971-1980, «trăsătura de bază a dezvoltării industriei noastre va fi îmbunătățirea structurii sale, creșterea accentuată a unor ramuri moderne, strîns legate de progresul tehnico-stiințific contemporan». Și, în rîndurile următoare, se face o enumerare a acestor ramuri industriale moderne care urmează a fi dezvoltate mai intens, enumerare care începe cu industria electrotehnică și electronică.

Iată de ce este firesc și explicabil interesul marcat pe care l-au manifestat cei peste 500 de specialiști care formează institutul nostru, institut cu rol de proiectant general pentru întreaga industrie electrotehnică și electronică din țară.

Dar, fără să ne îndepărtăm de entuziasmul provocat de amplitudinea unor gânduri și planuri de viitor, — pentru 1971-1975 este prevăzut un ritm de creștere a industriei electrotehnice de 15-17 la sută anual — ceea ce considerăm noi important și implicit de mare responsabilitate este găsirea celui mai corespunzător profil concret pentru directivele de principiu cuprinse în documente.

Și în acest sens, I.P.E.T. a făcut un pas înainte prin contribuția, apreciată favorabil de către forurile superioare, adusă la întocmirea unui vast studiu privind dezvoltarea industriei electrotehnice și electronice în perioada 1971-1975 și studii preliminare pentru 1976-1980.

Dezvoltarea industriei, indiferent de etapele în care o împărțim, este o dezvoltare continuă, neîntreruptă. Cu alte cuvinte, Directivele nu trebuie să intre în sfera atenției și preocupărilor noastre abia de la 1 ianuarie 1971 încolo. Cincinalul 1971-1975 trebuie pregătit încă de pe acum. Este convingerea care s-a impus ca un factor comun în cuvîntul participanților la adunarea generală a salariaților institutului, în care s-au dezbătut documentele pentru cel de-al X-lea Congres al P.C.R. Cu o astfel de înțelegere a lucrurilor, colectivul I.P.E.T. a elaborat și predat studiile tehnico-economice pentru noi unități productive cum sînt: aceea de transformatoare de putere pînă la 1 600 kW, aceea de tablouri și panouri electrice, aceea de celule prefabricate de înaltă tensiune, precum și aceea de aparataj electric de instalații. Cu o astfel de înțelegere, colectivul I.P.E.T. se pregătește pentru realizarea — încă în timpul acestui an — a studiului tehnico-economic și a proiectelor unei noi unități pentru producția de utilaje tehnologice specifice, menită prin producția ei să reducă substanțial efortul valutar de import. Cu o astfel de înțelegere, colectivul I.P.E.T. și-a propus și s-a angajat la o diminuare a duratei de realizare a proiectelor, la o ridicare a nivelului lor calitativ, la o reducere a ponderii construcțiilor în volumul de investiții, reducere favorabilă creșterii ponderii în același volum al utilajelor și echipamentelor productive. În sfîrșit, cu această înțelegere colectivul I.P.E.T. s-a angajat să realizeze, pînă la deschiderea lucrărilor Congresului, 70% din sarcinile peste plan ce și le-a asumat ca răspuns la chemarea institutelor de proiectări din sectorul 7 al municipiului București.

Colectivul Institutului de proiectarea

electrotehnică înțelege să-și semneze adeziunea la proiectul de Directive ale Congresului al X-lea al P.C.R. prin fapte.

Lefter VIRGIL
director al Institutului
de proiectarea uzinelor
și instalațiilor pentru industria
electrotehnică

mecanica fină — un obiectiv major al viitorului

Conferința de partid extraordinară din uzina noastră a dezbătut zilele trecute documentele pregătitoare ale Congresului al X-lea al P.C.R., în spiritul îndatoririlor ce revin comuniștilor, fiecărui salariat în parte. Participanții la dezbateri au apreciat prevederile Tezelor Comitetului Central al partidului și ale proiectului de Directive drept un amplu și multilateral program de activitate, pătruns de suflul creator, de dinamismul care izvorăște din cunoașterea aprofundată a realităților, un program de înaltă responsabilitate pentru destinele patriei.

Însuflețitele discuții purtate în cadrul conferinței noastre s-au axat, mai ales, în jurul acelor prevederi din proiectul de Directive care se referă la perspectivele industriei construcțiilor de mașini. Profilul uzinei noastre este nemijlocit legat de această ramură hotărîtoare a economiei, astfel că procentul de 72-76 la sută — prevederea cuprinsă în proiectul de Directive pentru creșterea, în cincinalul viitor, a producției industriei constructoare de mașini — privește și uzina noastră. Mai mult încă, este în mod expres amintită la acest capitol necesitatea dezvoltării susținute a unor subramuri moderne, cum sînt industria electrotehnică și electronică, mecanica fină și fabricarea de mașini-unelte.

Corespunzător dezvoltării și perfecționării producției noastre, pentru viitorul cincinal se află în studiu înființarea unui centru de cercetare și proiectare pentru sectorul de mecanică fină, care va funcționa pe lângă uzină.

Strîns legată de existența acestui centru se prevede asimilarea unor produse cu caracteristici tehnice superioare cum sînt: comparatoarele cu precizie de 1 micron, aparate complexe și instalații pentru controlul automatizat, manometre cu contacte electrice, truse pentru controlul rugozității și așa mai departe. Se va îmbogăți astfel, în chip sensibil, nomenclatorul produselor cu specific de mecanică fină care sînt deosebit de solicitate de către industria constructoare de mașini.

Perspectivile dezvoltării uzinei noastre, a gradului său de tehnicitate, sînt însuflețitoare. Ele ne creează în același timp obligații sporite și complexe pe care le privim cu toată seriozitatea și răspunderea. Ca rezultat al strădaniei colectivului nostru, angajamentele luate pe întregul an vor fi realizate în cîntecă celui de-al X-lea Congres al P.C.R. — eveniment de importanță istorică în viața României socialiste.

Ing. Petre DOBRESCU
secretarul comitetului P.C.R.
Uzina de mecanică fină

tot mai multe produse agro- alimentare

Ieri, 27 iunie 1969, comuniștii din C.A.P. Palazu Mare au dezbătut documentele pregătitoare ale Congresului al X-lea al P.C.R.

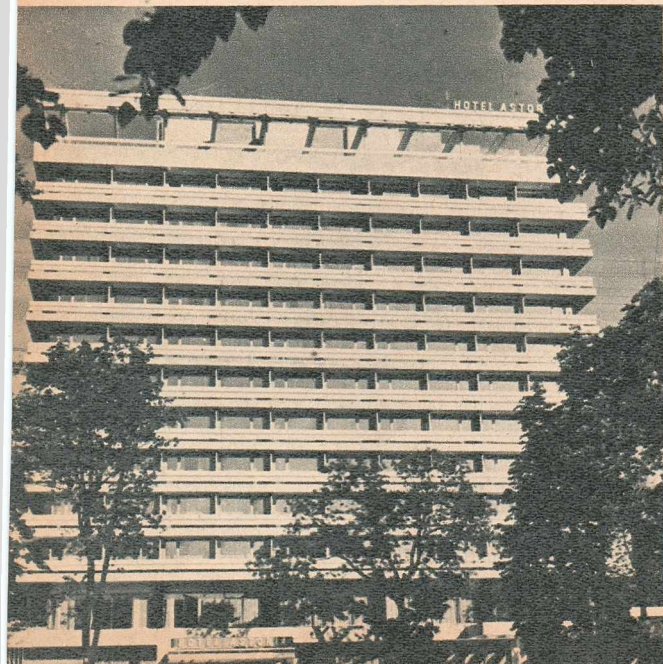
Discuțiile au fost purtate în spiritul Tezelor Comitetului Central, dezvoltîndu-se în special ideea creșterii rolu-

ARAD: UN NOU HOTEL TURISTIC

La Arad a fost dat de curînd în folosință un modern hotel turistic. «Hotelul Astoria» se află chiar în inima orașului, dominînd prin înălțime (12 etaje) întreg Aradul. Capacitatea de găzduire a noului hotel este de 300 locuri în camere și apartamente elegante. La primul etaj se mai află o sală de recepție, iar la parter un mare restaurant, o braserie și un bar. Holul hotelului — cu pereții acoperiți cu plăci de marmură neagră — constituie o remarcabilă realizare a arhitecților care l-au proiectat.

Încă din primele zile de la inaugurare, noul hotel a găzduit sute de oaspeți din țară și de peste hotare.

F.U.
Fotografie

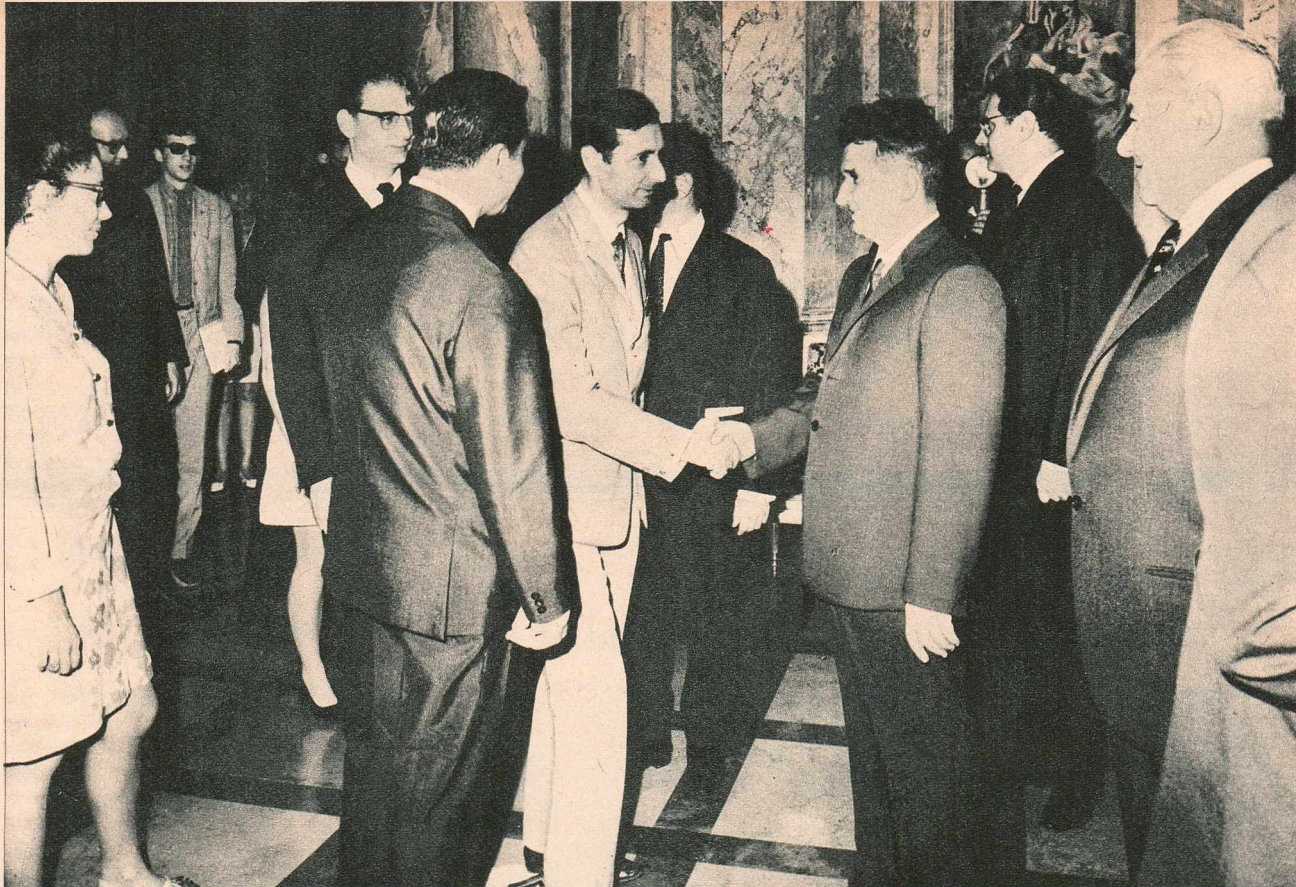

Timp de cinci zile, între 15 și 20 iunie, s-au desfășurat la Snagov lucrările mesei rotunde cu tema: «Rolul și contribuția tineretului la asigurarea unei atmosfere de pace și securitate în Europa».

Un ecou deosebit a produs în rândurile participanților la masa rotundă mesajul pe care tovarășul Nicolae Ceaușescu l-a adresat reuniunii.

Masa rotundă a constituit un succes prin spiritul pe care l-a promovat de-a lungul dezbaterilor sale, caracterizat de mulți participanți prin cuvintele «spiritul de la Snagov», bazat pe respect, stimă, înțelegere reciprocă.

În încheierea lucrărilor, tovarășul Nicolae Ceaușescu, președintele Consiliului de Stat al Republicii Socialiste România, secretar general al C.C. al P.C.R., a oferit un dejun în onoarea participanților la reuniune.

treburilor cooperativei, pe baza cunoașterii realităților economice din unitatea noastră. Implicat a fost combătută tendința de a se rezuma participarea organizației de bază la atitudini declarative.

Aduarea generală a cooperativelor a avut un caracter de lucru activ. Comuniștii au arătat că succesele noastre — inclusiv recenta decernare a drapelului U.N.C.A.P. de cooperativă agricolă fruntașă pe țară în creșterea taurinelor — nu trebuie să ne autolinștească. Apreciind că sarcinile propuse în proiectul de Directive sint de mare amploare, dar realiste, am hotărât ca la scara unității noastre să traducem în fapte indicațiile de partid prin reaprecierea indicatorilor economici de perspectivă. Fată de planul anterior, ne-am propus sporirea până în 1975 cu 15% a producției de porumb, legume, păsări, cu 10% a celei de grâu, floarea-soarelui, lapte. Sintem hotărâți ca până în ultimul an al cincinalului să obținem 4 500 kg grâu la hectar, o producție medie anuală de 3 800 l lapte de la vacile de rasă roșie de stepă, să sporim numărul păsărilor la 35 000.

Înțelegând sarcinile specifice care ne revin în aprovizionarea municipiului Constanța și a litoralului, urmăm creșterea producției de legume până la 35 000 kg la hectar, cu un procent de 40% la legume timpurii. Condițiile create până acum, prin irigarea întregii suprafețe cultivate cu legume (ca și cea cu furaje, de altfel), vor fi completate prin măsuri tehnice și de organizare ca: mărirea gradului de mecanizare a lucrărilor, îmbunătățirea soiurilor, specializarea oamenilor pe brigăzi etc.

Am discutat cu mult interes noile forme organizatorice propuse în documentele pregătitoare. De curînd, ne-am și asociat cu încă 31 C.A.P.-uri pentru administrarea în comun a 6 chioșcuri de legume și fructe.

Hotărâți fiind să traducem de îndată gândurile noastre în fapte, ne-am angajat ca în cinstea Congresului și a celei de-a XXV-a aniversări a eliberării patriei să terminăm până la 20 iulie recoltarea păioaselor, predind concomitent întreaga cantitate de cereale contractată cu statul, să devansăm până la aceeași dată livrările de legume cu 200 tone, iar cele de lapte cu 500 hectolitri.

Anton TINCU
președintele C.A.P. din comuna
Palazu Mare, jud. Constanța

inițiale pentru tineret: b.t.t.

Înființat acum un an, Biroul de turism pentru tineret are, în ciuda vârstei, o activitate susținută. Peste tot în țară, filialele județene facilitează drumețiile tinerilor în forme specifice vârstei, cit

și peste hotare. În cadrul excursiilor tematice, bilanțul a 25 de ani de socialism poate fi văzut de 21 000 de tineri în nordul Olteniei, pe șantierul de la Porțile de Fier, în nordul Transilvaniei, nordul Moldovei, Țara Moților. La excursiile nautice — Delta și Litoralul — 8 000 de tineri vor fi găzduiți de o rețea proprie a B.T.T.-ului în puncte în care s-au amenajat special baze sportive și locuri de recreere. 13 trasee montane vor fi străbătute de 5 000 de excursioniști dornici de a se deconecta în mijlocul naturii, după cum taberele de tineret organizate la Costinești, Izvorul Mureșului, Predeal, Timiș, Pirîul Rece, Pa-diș își așteaptă miile de tineri, elevi, studenți, salariați, să petreacă o vacanță plină de ineditul distracțiilor tinerești. Anul acesta vor pleca în străinătate 4 500 de tineri, în cadrul excursiilor organizate pe bază de reciprocitate. Înfruntînd lipsa de obișnuință și de publicitate, B.T.T. așteaptă doritorii de drumeție să se informeze la sediul său bucureștean din strada Onești nr. 2-4.

imaginea României în carte

Cartea și publicația de artă, opere de cultură cu un profil particular, investesc verbul scris cu plusul de atractivitate pe care-l conferă picturalitatea planșei sau a ilustrației fotografice, constituind, în felul acesta, o seducție la proporții de masă.

Bunicii noștri colecționau cromolitografii, noi cumpărăm albume de artă. Și ei și noi ignorăm numele lui Daguerre, inventatorul reproducerii în serie a operei de artă plastică, dar și unii și alții ne bucurăm de efectele metodei sale, adăstînd cu încîntare asupra zăcămintului de frumusețe și delicată simțire pe care ni-l oferă, am putea spune în trompe-l'oeil, tomul ilustrat cu reproduceri ale picturii universale.

Din dorința de a cunoaște în mod concret activitatea uneia dintre casele noastre editoriale, iată-ne în fața tov. Moldost Morariu, redactor șef-adjunct al Editurii Meridiane.

— Tov. redactor-șef, interviul pe care vi-l solicită revista «Flacăra» este iscat de convingerea că Editura Meridiane pregătește, într-o manieră proprie, în timpinarea celui de-al X-lea Congres al P.C.R. și a celei de-a 25-a aniversări a eliberării patriei.

— Trebuie să precizez de la bun început — ne spune tov. M. Morariu —

artă, și pe aceea de propagandă pentru străinătate. Or, cu atît mai mult, sintem în măsură de a putea întîmpina evenimentele la care vă referiți prin tipărirea unor publicații semnificative pentru cititorii străini în ceea ce privește cultura veche și contemporană a României.

Din relatările tov. redactor-șef reiese că planul editorial este alcătuit pe două etape. Prima etapă are în vedere lucrările în curs de apariție pînă la cel de-al X-lea Congres al P.C.R., în timp ce etapa următoare vizează, ca ultimă dată editorială, pe cea de 23 August 1969. Fără a respecta cronologia strictă a planului editorial, spicuiim pentru cititorii noștri cîteva din elementele sale alcătuitoare. Înainte de toate, trebuie consemnată masiva culegere (3 vol.) intitulată: «România pe drumul desăvirșirii construcției socialiste» care va fi tipărită în 4 limbi de circulație internațională (engleză, franceză, germană, rusă), ca și a aceleia intitulată provizoriu: «Realizări și perspective românești», ambele avînd la bază o selecție din cuvîntările tovarășului Nicolae Ceaușescu. Alături de lucrarea deja apărută despre N. Titulescu, de V. Netea, mai sint prevăzute apariția altor lucrări cu caracter politic și documentar ca, de pildă, «România în viața internațională» de V. Gliga, «România în comerțul internațional» de T. Cristuleanu, «Geografia României» (colectiv de autori), colecția «România, îndreptar enciclopedic».

Neîndoiros că lucrările citate se vor bucura de aportul unor bogate și artistice ilustrații fotografice, capabile să suscite un real interes din partea lectorului de peste hotare, căruia îi sint destinate. Oricare dintre cititorii străini poate fi considerat un potențial vizitator al țării noastre. De aceea, proiectele editoriale își propun să-i satisfacă curiozitatea, asigurînd, totodată, unor cercuri specializate (studenți, profesori, oameni de artă și de știință), instrumentele necesare unei mai bune cunoașteri a României socialiste.

«Construcții în România» de Z. Adler, monografiile «23 August 1944-23 August 1969» de I. Purcariu și «România» sau «Dezvoltarea intensivă și multilaterală a agriculturii românești» de O. Parpală, sint, în această privință, edificatoare. Albumul fotografic «România antiqua» (despre vestigiile civilizației greco-romane de pe teritoriul țării noastre), monografia mănăstirii Voroneț — deja apărută — constituie și ele cîrmepe ale stimulării aceluiași interes față de istoria și cultura noastră străveche. Adăugînd mapa «Pictori români contemporani» prefațată de Dan Grigorescu, cri-

aproape complet, imaginea activității Ed. Meridiane pe următoarele 2 luni, activitate semnificată aritmetic prin cele aproape 2 000 coli editoriale.

N. TOMA

F 03

Urmărind activitatea multilaterală a oamenilor muncii din țara noastră, rubrica F 03 consemnează și în numărul de față cîteva dintre rezultatele de prestigiu înregistrate în cinstea Congresului al X-lea și a aniversării eliberării patriei, în diferite sectoare ale economiei naționale.

Ing. Virgil Folea, directorul general al Combinatului chimic din Victoria:

«Întreprinderea noastră a realizat însemnate sporuri de producție atît prin aplicarea unui complex de măsuri tehnice, cît și, mai ales, prin măsuri organizatorice. Intensificarea sistemului de uscare la azotat de amoniu — una dintre măsurile tehnice adoptate în combinat — a permis livrarea peste plan a 1 400 tone din acest produs. În continuare, utilizarea extensivă și intensivă a utilajelor, aprovizionarea ritmică cu materii prime, utilizarea deplină a fondului de timp au creat posibilitatea obținerii unor sporuri și la alte sortimente: amoniac comprimat 145 tone, acid sulfuric 120 tone, mase plastice și rășini sintetice, 142 tone. Valoarea producției globale peste plan depășește 9 200 lei, iar producția-marfă este de 7 300 lei. Economii la prețul de cost ating cifra de 3 milioane lei».

Combinatul de industrializarea lemnului din Brașov, tov. Ioan Florescu, serviciul plan:

«Lucrătorii combinatului, respectiv colectivele celor patru secții de mobilă, au realizat peste plan produse în valoare de aproape 2,5 milioane lei. În principal, această majorare privește sortimentul de mobilă în care ponderea o deține mobilierul destinat exportului (livrările către beneficiarii externi au crescut cu peste 5 000 000 lei). La depășirea planului și-au adus contribuția și lucrătorii secției a 7-a de cherestea răsinoase din Cernat, cu aproape 700 000 lei. Pe ansamblul întreprinderii, datorită eforturilor întregului colectiv s-a realizat o producție peste plan de 3,5 milioane lei, o dată cu livrarea suplimentară pentru export a unor produse în valoare de 1 milion lei».

REPORTAJ DE SAPTE ZILE

COPERTA NOASTRĂ

Nu degeaba te răsfată soarele și poiana, dacă în rucsac ți-ai luat o piatră «cu probleme».

(Citiți în paginile 6-7-8-9 reportajul «Navigatori în erele minerale».)

Fotografie de Elena GHERA

Prezentarea artistică:
Alexandru FRANCISC

FLACĂRA. Redacția: București, Piața Șteiei 1, Sectorul 1. Căsuța poștală 41 12. Of. 33
Telefon 17.60.10 — int. 1744. TIPARUL executat la Combinatul poligrafic «Casa Șteiei».

A VENTURA CEA DE TOATE ZILELE

operațiunea anti-„schistocerca gregaria“

Ofensiva se îndreaptă uneori și spre capturarea lăcustelor ca «indivizi» — pentru a se putea stabili mijloacele cele mai eficiente de distrugere.

«...Și când s-a făcut ziua, vântul de est a adus lăcustele... Ele acopereau tot pământul, astfel încât cimpul părea negru, și ele mâncau toate verdețurile de pe pământ, toate fructele din copaci care scăpaseră de furtună; și acolo n-a rămas nimic verde în copaci sau printre plantele cimpului, pe întreg pământul Egiptului...»

Descrierea făcută, în urmă cu mai bine de trei milenii, dezastrului provocat de acel flagel pe care-l constituie ceea ce în termeni științifici e denumit «Schistocerca gregaria» și, mai popular: lăcustă, s-ar potrivi chiar și în zilele noastre pentru întinse zone de pe continentul african și din Orientul Apropiat și Mijlociu. Cu o singură deosebire: atunci, în vremurile trecute, dar și pînă foarte de curînd, omul era dezarmat în fața acestei insecte — mici cînd e singură, dar care cînd pornește la pradă se constituie într-un uriaș nor cuprinzînd aproximativ 25 milioane exemplare și întinzîndu-se pe o lungime de 6 km și o lățime de 1,5 km; astăzi însă, împotriva voracelor invadatoare s-a declanșat o adevărată ofensivă, la care participă 42 de țări din Africa și Asia, sprijinite de F.A.O. (organismul specializat al O.N.U. pentru alimentație și agricultură). Începută în 1948, pe un teritoriu mai redus cuprinzînd Iranul — Pakistanul — India, această campanie anti-lăcuste a luat amploarea cunoscută în prezent îndeosebi în anii de după 1960 — alocîndu-se și importante sume din Fondul special al Națiunilor Unite pentru dezvoltare (în prezent: 398 000 dolari). Ofensiva s-a concentrat atît asupra dezvoltării mijloacelor de intervenție în regiunile amenințate și în cele unde au fost depistate ouă și larve (avioane ce pulverizează in-

secticidele, mașini cu echipe special pregătite pentru acțiuni chimice de distrugere a ouălor etc.), ca și asupra înființării unui larg șir de stațiuni de cercetare, de semnalizare și prevedere a constituirii valurilor de lăcuste (între care și un centru de cercetări anti-lăcuste, înființat la Londra), asupra formării a sute de specialiști, a creării unei rețele de telecomunicații cuprinzînd 22 dintre cele mai expuse teritorii.

Și astfel, bătălia împotriva lăcustelor de deșert — care constituie o adevărată «sabie a lui Damocles» pentru zone reprezentînd aproximativ o cincime din suprafața uscatului planetei noastre — înregistrează succese, cum se menționează recent într-un raport al Programului Națiunilor Unite pentru dezvoltare (P.N.U.D.), în pofida creșterii numărului acestor insecte, semnalată la sfîrșitul anului 1968 și începutul anului 1969. În aceeași ordine de idei, unul dintre specialiștii F.A.O., Gurdas Singh, a subliniat că pericolul unor mari invazii de lăcuste care au amenințat recoltele de pe ambele maluri ale Mării Roșii și din Africa răsăriteană, cu un an în urmă, pare pentru moment îndepărtat. Desigur, a precizat dl. Singh, este prea devreme pentru a afirma că pericolul a fost complet îndepărtat. Dar însuși faptul că măsurile urgente luate anul trecut au salvat de la distrugere recolte a căror valoare se cifrează la mai multe milioane de dolari — în timp ce în urmă cu cîtva vreme, numai în Etiopia, de pildă, lăcustele au distrus recolte putînd hrăni un milion de oameni timp de un an — constituie un prilej de optimism în lupta pentru combaterea acestui flagel.

I. C.

Undeva, în sudul deșertului saharian, se alcătuieste «planul strategic» în lupta împotriva lăcustelor.

de la un județ la altul— vorbesc faptele

Continuăm în numărul de față să prezentăm cititorilor noștri vești despre realizările oamenilor muncii din orașele și județele patriei care, în aceste zile, au dobîndit noi succese în marea acțiune patriotică inițiată de chemările lansate de conferințele organizațiilor de partid ale Capitalei și ale județului Timiș în cinstea celui de-al X-lea Congres al P.C.R. și a aniversării a 25 de ani de la eliberare.

IASI. Ca răspuns la chemarea organizației de partid Timiș adresată tuturor oamenilor muncii din agricultură, lucrătorii din întreprinderile agricole de stat din județul Iași s-au angajat să livreze în plus statului peste 1 000 hectolitri lapte și 150 tone carne taurine. Cu prilejul analizării modului cum se îndeplinesc angajamentele se constată că frunțașii sînt din nou frunțași. Întreprinderile agricole de stat din județ și-au îndeplinit și depășit planul și angajamentele la producția de lapte. Pe primele 5 luni, față de 74 073 hl lapte cît aveau în plan, întreprinderile agricole de stat din județ au realizat 76 723 hl. I.A.S.-iași, care a obținut anul trecut locul întii pe țară la producția de lapte, continuă să se situeze pe primul loc între unitățile din județ. Pînă la 31 mai, de la un efectiv de 1 100 vaci, a obținut o producție medie de 1 847 litri de lapte de fiecare vacă față de 1 608 litri cît a fost planificat. Ca urmare s-a livrat peste plan o cantitate însemnată de lapte, iar cheltuielile planificate au fost reduse cu circa 500 000 lei. Dacă toate vacile aparținînd întreprinderilor agricole de stat și cooperativelor agricole ar da asemenea producții ne-am îneca în lapte. Cu acest risc, exemplul celor de la I.A.S.-iași merită urmat.

PIATRA NEAMT. Un microinterviu cu tov. Teodor Comaniță, șeful corpului de inspectori din cadrul consiliului popular județean.

— Ne-ar interesa cîteva dintre realizările obținute în cadrul întrecerii patriotice dintre orașe.

— În primele cinci luni din acest an au fost făcute lucrări în valoare de 20 milioane lei: s-au construit 43 000 mp străzi, 43 000 mp trotuare, au fost amenajate și extinse zonele verzi pe o suprafață de 41 ha, au fost plantați 78 000 arbori și arbuști, iar gardurile vii plantate însumează o lungime de 13,5 km.

— Municipiul Piatra Neamț?

— Continuă să se execute lucrări care să-i permită păstrarea renumelui de cel mai frumos oraș al țării. Spațiile verzi au fost extinse cu două hectare, s-au executat lucrări de întreținere în cele 85 ha parcuri și zone verzi și au fost plantați 5 000 arbori.

— Celelalte orașe din județ?

— Revin tot la Piatra Neamț, oraș cunoscut și pentru locurile istorice din împrejurimi. Se fac o serie de lucrări de înfrumusețare. În noul parc al orașului, amenajat prin muncă patriotică, și care se întinde în apropierea Cetății Neamțului, se construiește un bazin de înot de dimensiuni olimpice. Tot la poalele cetății se amenajează un lac pe apele căruia vor pluti diferite ambarcații de agrement. Lucrările sînt avansate, și în preajma celui de-al X-lea Congres al partidului vor fi gata. Se înfrumusețează și Romanul. Aici s-au plantat, în această primăvară, 1 370 arbori și arbuști, garduri vii pe 5,5 km și s-au amenajat 10 baze sportive.

— Dar celelalte localități din județ?

— În fiecare comună pot fi consemnate realizări de seamă în ce privește îndeplinirea angajamentelor luate de consiliile populare. La Girov: se finalizează clădirea noului cămin cultural, cu o sală de 350 de locuri; la Băltătești: din totalul de 1 800 000 lei — valoarea muncii patriotice stabilite pentru acest an — s-au realizat lucrări în valoare de 1 500 000 lei (la construcții și amenajări de drumuri, poduri și podețe, spații verzi etc.); la Tupilați: valoarea lucrărilor executate prin muncă patriotică se ridică la 585 000 lei din 887 000 lei cît era planul anual (s-a creat un parc recreativ în centrul comunei, s-a îndiguit, pe unele porțiuni, pîrîul Valea Albă și s-a executat un canal pentru irigația a 300 ha). După cum vedeți, printr-o serie de realizări importante în întrecere.

mai mult și mai bine

Comuniștii, oamenii muncii din întreaga țară întîmpină cel de-al X-lea Congres al P.C.R. cu entuziasm creator.

Zilnic la redacție sosesc știri despre întrecerea socialistă ce are loc pe șantierelor, uzinelor, fabricilor, unitățile agricole, institutelor de cercetări, în cinstea marelui eveniment.

HIDROCENTRALA DE PE LOTRU

capre negre își duc existența, la 1 200 m altitudine, o cădere de apă de măreția cascadelor naturale, o masă lichidă prăvălindu-și forța către hidroagregatele centrale electrice subterane (amplasată la circa 140 metri sub nivelul văii), toate își vor găsi expresia puterii și frumuseții lor în cele 900 000 kWh energie electrică ce va fi produsă aici, în medie, pe an. Hidrocentrala de pe Lotru va reprezenta ca putere instalată mai mult decît Bicazul și Argeșul la un loc.

...Cămină, inginerii și alții...
 jului. În discuția pe care am avut-o el a
 ținut să ne asigure că întreg colectivul
 care lucrează la construcția barajului de
 pe Lotru este angajat în întrecerea în
 cinstea congresului. Obiectivul pe care
 și l-a propus colectivul pînă la 4 august
 a.c. este realizarea tuturor indicatori-
 lor de plan. În acest scop s-au întocmit
 grafice pe operații în așa fel încît în cele
 aproape 6 săptămîni cît a mai rămas pînă
 la congres să înceapă umpluturile în
 toată zona barajului. În același timp se
 vor face excavații de finisaj.

Ne-a impresionat sistemul de lucru
 menit să asigure că angajamentele vor fi
 îndeplinite. În fiecare seară — ne de-
 clară ing. Cămină — are loc o ședință
 scurtă în cadrul căreia factorii de răs-
 pundere de la fiecare tronson fac bi-
 lanțul unei zile de muncă.

Ținînd seama că la barajul de pe Lotru
 lucrează numeroși muncitori, ingineri și
 tehnicieni care vin cu o bogată experien-
 ță de la hidrocentralele de la Bicaz și
 Argeș, ne îndreptățeste să credem că
 angajamentele acestui harnic colectiv vor
 fi îndeplinite înainte de termen.

COMBINATUL CHIMIC DE LA RÎMNICU VÎLCEA

Alegerea amplasamentului Combina-
 tului chimic la Rîmnicu Vîlcea nu este
 întâmplătoare. Considerentele majore
 ale existenței unor bogate resurse de
 materie primă — sarea de la Ocnele
 Mari — și folosirea rațională a forței de
 muncă se împletesc cu necesitatea dez-
 voltării armonioase a zonelor rămase în
 urmă. Extragerea sării nu se mai face cu
 prezența omului în subteran. Puternice
 instalații de foraj sfredelesc pămîntul
 pînă la mari adîncimi. Prin puțurile să-
 pate se introduce apă în zăcămint, ca
 apoi clorura de sodiu să fie pompată în
 soluție. Prin cele două saliconducte de
 cîte 12 km se trimit în fiecare zi combi-

...de sare dizolvată.
 Pe ing. Victor Poltoraschi, directorul
 general al combinatului vîlcean, l-am gă-
 sit la masa de lucru. Cu amabilitatea care
 îl caracterizează ne-a stat la dispoziție
 împărțindu-ne angajamentele luate de
 colectivul combinatului în cinstea celui
 de-al X-lea Congres al P.C.R. Pînă la
 congres, colectivul combinatului va rea-
 liza la producția globală și marfă 8 mi-
 lioane de lei, beneficii 5,5 milioane de
 lei. În același timp se vor realiza 5,5 mi-
 lioane lei economii la prețul de cost iar
 productivitatea muncii va crește cu 1,5%.
 Totodată muncitorii, inginerii și tehni-
 cienii combinatului vor da peste plan
 2 900 tone sodă și 2 700 tone clor lichid.

ÎNTEPRINDEREA EXPLOATĂRII FORESTIERE JIBLEA, JUDEȚUL VÎLCEA

De la cabana turistică Lotrișor de pe
 Valea Oltului, drumul forestier ne duce
 la Întreprinderea forestieră Jiblea. Aici,
 muncitorii forestieri, organizați în bri-
 găzi, lucrau de zor la doborîrea, sorta-
 rea și secționarea arborilor.

Vestea tinerii celui de-al X-lea Congres
 al P.C.R. la începutul lunii august a dat
 un imbold în muncă acestor oameni care
 zilnic dau economiei naționale sute de
 metri cubi de material lemnos. Aici, în
 creierul munților, l-am întîlnit pe șeful
 de brigadă Nicolae Moraru, care cu mîndrie
 ne-a spus că în cinstea Congresului
 partidului brigada pe care o conduce el
 va depăși planul de producție cu 20%,
 ceea ce reprezintă 300 metri cubi ma-
 terial lemnos.

La despărțire, Nicolae Moraru a ținut
 să precizeze: «Să știți, tovarăși, că ceea
 ce v-am spus este prea puțin pentru noi,
 brigada mea își va depăși angajamentul!»

AI. GÎNJU

pieton—pe un... lipscani

În hîrțile primăriei din Tg. Jiu, strada
 se numește, de fapt, Victoriei. Neoficial
 însă i se spune Lipscani. N-am prea
 înțeles bine de ce. Dintr-un anume soi de
 snobism al gorjenilor? (Mai pe înțeles —
 de ce să aibă numai Bucureștii un
 Lipscani?!)

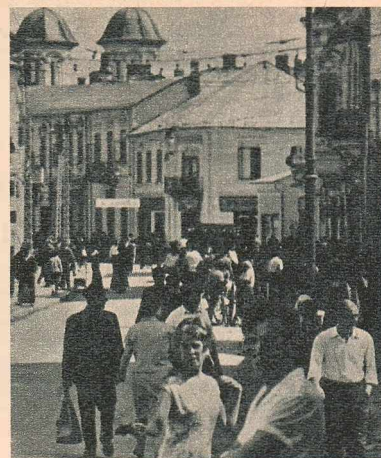
O explicație logică tot se poate găsi:
 pe strada Victoriei din Tg. Jiu magazine
 de tot felul se înșiră și se înghesuie unul
 într-altul ca mărgelele pe o ață. Pînă aici
 similitudinea funcționează aproape per-
 fect. Dar iertată să ne fie remarcă,
 între Lipscaniul Tîrgului Jiu și străve-
 chea stradă comercială a Bucureștilor
 sint deosebiri peste care n-au putut
 aluneca indiferente nici privirile repor-
 terului și nici obiectivul aparatului de
 fixat imagini. Și, vă rugăm să ne credeți,
 nu vanitatea pietonului descins din Capi-
 tală și nici vreo idee preconcepută n-au
 dictat subiectul fotografiilor și textul
 care le explică...

1) Strada Lipscani din Tg. Jiu o fi fost
 oare declarată perimetru de promenadă,
 în egală măsură pentru oameni ca și
 pentru patrupeze? (Circulația autotu-
 rismului este strict interzisă.) Sau poate
 că blajinele capre sint consultate asupra
 târguieilor pe care trebuie să le facă
 stăpînul?

2) Nu prea-i asfaltul un loc potrivit pentru
 pascut vacile. Dar cel puțin dacă onoratele
 cornute ar fi învățate să spună pardon...

3) Rațiunile de reclamă ale magazinelor
 sint de înțeles. Totuși a da unei străzi
 întregi aspect de bazar, parcă prea sea-
 mănă a...exces de zel.

4) Pe strada Victoriei se află în construc-

ție un hotel turistic și un restaurant.
 Binevenită și lăudabilă noutate. Numai că
 amplasamentul hotelului cu destinație tu-
 ristică pe o asemenea stradă obligă
 imperios la reflecții din partea autorită-
 ților orașului...

5) ...cu atît mai mult cu cît, pe această
 stradă așa-numită Lipscani, în afara
 decorului «pitoresc» sugerat de fotogra-
 fiile alăturate stau, la toate orele zilei și
 pînă seara tîrziu, grupuri-grupuri de pier-
 de-vară cu apucături și limbaj greu de
 calificat altfel decît huliganice. Oare nu
 s-o fi întrebînd nimeni în Tg. Jiu de unde
 invazia de virtuși ai troturului?

Text: Viorica CIORBAGIU
 Fotografii: Elena GHERA

pilule

Reproducem cuvînt cu cuvînt urmă-
 torul aviz:

«Anunțăm clientela că restaurantul
 Cișmigiu intră în renovare cu începere
 din 2 iunie 1969. Pe această perioadă
 puteți servi masa la restaurantul-pen-
 siune Universității.

Diracțiunea»

După cum se vede, onor comerțul
 recunoaște public că în materie de re-
 novări știe numai data cînd începe «a-
 ceastă perioadă».

*

Ținem la dispoziția celor interesați
 una cutie de chibrituri fabricată cu peste
 două decenii în urmă. Obiectul prezintă
 următoarele ciudățenii: cutia este exe-

cutată perfect, eticheta e bine lipită și
 dreaptă, fiecare băț în parte este impe-
 cabil și, culmea, se aprinde fără greș.

*

Miercuri 11 iunie a.c., măcelăria din
 bd. 1 Mai nr. 65 era închisă pentru...
 inventar. A doua zi însă era din nou
 deschisă. Să mai spună cineva că nu există
 și unități comerciale operative în inven-
 tare!

*

Unii fumători sint nemulțumiți de
 faptul că nu găsesc țigări «Snagov» și
 «Amiral» la toate debitele. Cum mai
 sint și oamenii: după ce le faci un bine
 se mai și vaită!

M.M.M.

sala pașilor pierduți

E LAIE, ori bălaie? Industria laptelui
 lalomița a cerut miliției municipiului
 Călărași, prin adresa nr. 524/12 aprilie
 1968, cercetarea și trimiterea în jude-
 cată a șoferului Ion Badea: «A abandonat
 mașina... într-o stare de degradare to-
 tală. În afară de aceasta, unitatea este
 păgubită prin imobilizarea ei». Îscălea
 directorul Costică Ispas. La 20 mai 1969,
 aceeași persoană a semnat adresa nr.
 3 718 prin care se comunica procura-
 turii locale că (după 13 luni de zile)
 «TV-ului» «i s-a făcut o reparație cu-
 rentă în valoare de 154 lei, sumă ce intră
 în planul de cheltuieli și nu se impută
 nimănui», autovehiculul fiind repus în
 circulație. E limpede că într-una din ad-
 rese don' director minte de îngheață...
 laptele. E limpede că mașina a zăcut
 peste un an de zile degeaba și, răzgîn-
 dindu-se, directorul vrea să cocoloșească
 lucrurile.

*

2 VITRINE, 4 scrumiere, 6 sifoane,
 6 solnițe, 10 sticle și 20 de pahare sparte,
 draperii sfîșiate, mese și scaune răsturnate.
 Cine altul decît Ion Stoian zis Găi-

țeanu putea înregistra un «succes» de
 asemenea proporții în orașul Fetești?
 Cine altul decît acest incorrigibil client
 al penitenciarelor, încă tînăr, cu 6 con-
 damnări la activ, dintre care 5 pentru...
 huliganism?

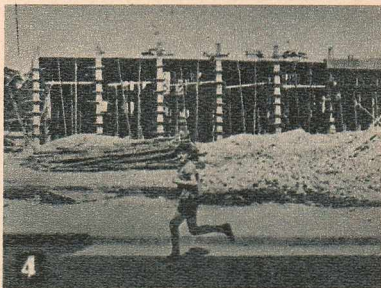
*

PATRU OAMENI pe un tractor! Au
 plecat de la I.A.S.-Bordușani, jud. lalomița,
 să caute băutură în comuna cu același
 nume. La volan, Iosif Gubics, pe
 aripi, doi «pasageri» iar altul... pe capota
 motorului. Cu asemenea încărcătură s-au
 răsturnat. Rezultatul: un mort, avari-
 erea tractorului și patru ani de închi-
 soare.

*

MAREA OCAZIE nu a fost scăpată de
 O.L.F. Medgidia. Imediat după ce Elena
 Ciortan a fost dată afară de la poștă,
 imediat după ce a fost trimisă în judecată
 pentru delapidare, O.L.F.-ul a și anga-
 jat-o ca gestionară. Și tot imediat «ta-
 lentele» ei n-au întîrziat să se arate. A
 sustras în mai puțin de 4 luni... suma pe
 care o avea de plătit la cealaltă unitate.

Sergiu ANDON

Haldele pe care le zăriți printre pădurile Parîngului vor marca, nu peste mult, adresa unei exploatări noi.

Seful șantierului IGEX (întreprinderea geologică de explorare) din Semenic are dreptate: Dorin Sorescu ține să perceapă roca prin toate simțurile.

«...Va trebui să crească în măsură însemnată eficiența activității geologice, prin extinderea folosirii metodelor și aparaturii geofizice moderne, micșorarea duratei de prospectare-explorare a zăcămintelor și a perioadei de punere în valoare a rezervelor».

«Din proiectul Directivelor Congresului al X-lea al P.C.R.»

Geologilor le displace tonul liric la adresa lor. Într-un anumit fel, poate că au dreptate. Dar meseria de geolog a fost mereu și este capabilă să ne fascineze pe noi... civilii. Pentru că a te angaja să descifrezi milioanele de file secrete din caligrafia suprapusă a pământului nu este doar o simplă aluzie la înțelesul adjectivului temerar. Și nu-i privim cu sfioasă admirație pe geologi numai fiindcă sînt oameni ai științei, care referă cu autoritate asupra erelor minerale. Mărturisit ori nemărturisit, oricum, știm sigur că lor le datorăm descoperirile comorilor din străfunduri.

FORMAȚIA 2/4 FULGERĂ ADÎNCURILE

Fantă luminoasă — beznă. Un-doi: lumină — întuneric. Pe fișia dreptunghiulară a scalei, spotul se zbate cu neastîmpăr de argint viu...

În Munții Semenicului «formația 2/4» a intrat în legătură cu adîncurile. Roca e tare meșteră în viclenii, nici vorbă! Se prefacă cu încăpăținare că nu aude,

nu simte și n-are grai, dar degeaba: geologii au și ei tenacitatea lor, care nu-i de lepădat. În fiecare dimineață obligă muntele să intre pe recepție. Așadar și piatra poate să cuvînte. În felul ei, firește.

Statul-major al echipei de geofizicieni-electrometriști este echipat cu două mașini, care, pe dinafară, n-au nimic spectaculos. Abia cînd kilometrii de cabluri încep să fie derulați pe povișurile crestelor, aceste hodoroage (zgîlțuite necontentit de hîrtoapele drumului de munte) capătă mai mult preț în ochii trecătorului. Și dacă profanul se apropie încă mai mult, se află, fără exagerare, în fața unei revelații. Prin ce mijloace conving geofizicienii piatra să-și descleșteze gura? Întîi, cu ajutorul cablurilor o anumită porțiune de stîncă absoarbe — vrînd-nevrînd, în profunzime — curent continuu pînă cînd dă semne că nu mai suportă. În acel moment, geofizicianul Marcel Simionescu se... îmbunează și întrerupe curentul de excitație din subsol, acționînd printr-un simplu buton de comandă electronică. Pe scală, semnul

NAVIGATORI ÎN ERELE MINERALE

de Viorica CIORBAGIU
Fotografii de Elena GHERA

luminos dă de știre cât de receptivă a fost acea zonă la fulgerele care i-au pus la încercare rezistența. Mesajul transmis din adâncuri se immortalizează automat pe o hîrtie foto sensibilă, care capătă apoi interpretările cuvenite.

— Ce vești ați recepționat din adînc, de la 1 aprilie pînă acum?

— Vești bune, adică certitudini. În

funcție de capacitatea de încărcare a rocii din subsol putem deosebi o zonă cu perspective economice de una sterilă. Or, aici, în Semenice, se află, neîndoiește, zăcăminte de minereuri complexe.

N-ai cum să pui la îndoială cuvintele inginerului Simionescu, șeful echipei de electrometrie. Nu numai pentru că

Simionescu — 33 și 29 de ani — alcătuiesc o familie de geologi în lege, pentru că Ramona — un an și opt luni — și Carmen — 6 luni — învată de pe acum să se uite cu luare aminte la munți. În rest, sînt cu toții de părere că a fi prospector este o meserie ca oricare alta...

GEOLOGI DE CURSĂ LUNGĂ

În Semenice, filoanele de minereu sînt asemeni unui șirag rupt de mărgele. Pe drumul întortocheat din subteran strălucirea filonului se ivește într-un unghi ca să dispară o vreme și să reapară mai mult sau mai puțin neașteptat. Straturile de rocă au fost tectonizate, frământate, pe parcursul a mii și milioane de ani și poziția lor inițială s-a schimbat. De aci, probabil, și direcția sinuoasă a galeriilor săpate în perimetrul șantierului IGEX (Întreprinderea geologică de explorări).

În vecinătatea punctelor de lucru ale prospectorilor geofizicieni, pe Valea Crainic, Bogatu Bătrîn și Ogașul Stîrnic exploratorii au săpat, pe lîngă șan-

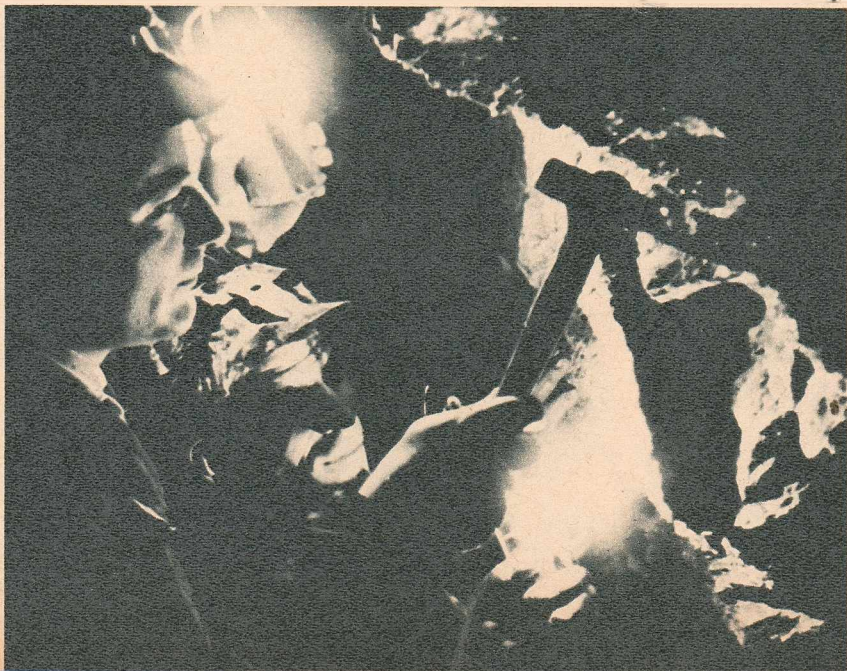

▲ Culegătorul de probe Vasile Murgu scoate din galerie un nou rind de «recoltă».

Pilpiirea flăcării de carbid poate fi îndestulătoare pentru scinteia vestitoare de comori, cînd ai în spate zece ani de șantier și cîți numără experiența inginerului geolog Gh. Neagu.

Vo să zică astăzi au fost în galerie cite pușcături? Artificierul Alexandru Lăzărescu are și el «lucrări de birou» la sfîrșitul zilei de lucru.

tonul este fără echivoc, ci pentru că am învățat, mai ales o dată cu acest raport, cât de zgîrciți sînt geologii cînd trebuie să facă precizări. Și ar mai fi un al doilea argument: soții Simionescu și Nicolae Sipitca — topograful șef — care sînt nucleul statornic al echipei, lucrează de cîțiva ani cu ajutorul stației de polarizație provocată, folosind una dintre cele mai moderne metode în geofizică. Și cum stația amintită se găsește în puține exemplare la noi în țară — ori poate nu numai de aceea — ing. Marcel Simionescu este socotit un virtuos al metodei, care scurtează durata de prospecție și face precizări valoroase asupra zăcămintelor.

Poate s-ar cuveni să notez și alte semnalmente ale celor trei membri ai echipei de prospectori, în afara seriozității pe care sper că ați intuit-o ca fiind trăsătura lor de caracter distinctă. Topograful Sipitca are 25 de ani («aproape impliniți...»); Marcel și Elena

țuri și puțuri, nouă galerii subterane, care urmăresc firul filonului pe sute de metri. Fulgerelor scăpărate în adînc de echipa inginerului Simionescu le răspunde, reverberat, în galerii, eoul de tunet al exploziilor.

Șeful șantierului de explorare, inginerul Gheorghe Neagu, este unul dintre geologii de cursă lungă. Fiindcă spre deosebire de prospectori, care trăiesc iarna la oraș, exploratorii n-au niciodată o adresă de bază: trăiesc numai pe șantiere. Ingerul Neagu este cu «casa în spinare» de la absolvirea facultății, adică de zece ani. Așa se explică, probabil, de ce trăsăturile sale și modul de comunicare au împrumutat expresia neclintită a rocilor. După o trudnică investigație asupra satisfacțiilor sau insatisfacțiilor din anii de șantier, singurul său răspuns mai limpede sună cam așa: «Între speranță și certitudine poate fi un drum foarte

(Continuare în pag. 8)

«Acordăm o mare atenție dezvoltării democrației socialiste, pornind de la faptul că orinduirea nouă, lichidând orice oprire, inegalitate economico-socială dintre oameni, creează condiții pentru o puternică înflorire a libertăților democratice, pentru o organizare superioară a relațiilor dintre toți membrii societății, pentru manifestarea plenară a personalității fiecăruia și afirmarea umanismului socialist».

NICOLAE CEAUȘESCU

SOCIALISM ȘI INDIVIDUALITATE

de Henri WALD

În socialism idealul omului este omul însuși. Însă OM înseamnă nu numai societate umană, ci și individualitate umană. Țelul socialist al eliberării sociale este libertatea individuală. Cultura socialistă este nu numai a tuturor, ci și a fiecăruia. În orinduirea socialistă limita libertății fiecăruia este numai libertatea celorlalți.

Omul nu este numai o ființă socială. El este și o individualitate. El este singura ființă care a izbutit să ajungă o individualitate tocmai pentru că este singura ființă socială. Celelalte ființe, incapabile să făurească unealta și vorbirea, pot forma cel mult o turmă, dar în nici un caz o societate. Individualitatea nu se poate forma decât în și prin societate. Individualitatea este cel mai rafinat produs al dezvoltării sociale. De altfel, societatea este mijloc; scopul este individualitatea. Firește, idealul socialismului nu este o «elită» de individualități, ci o societate alcătuită în întregime din individualități.

Direcția de dezvoltare a unei epoci nu poate ajunge în conștiința socială decât prin aversiunile și aspirațiile conștiințelor individuale. Inventatorii, înțelepții, politicienii, filozofii, savanții sînt aceia care, de-a lungul istoriei, au sporit puterea oamenilor asupra naturii și societății. O conștiință individuală nu este numai expresia conștiinței sociale, ci și singura în stare s-o îmbogățească. Necesitatea se transformă în libertate numai dacă este înțeleasă de conștiințele individuale ale vremii.

Așa se explică de ce o conștiință individuală trebuie să fie din ce în ce mai originală, dar fără să fie extravagantă, mereu critică, dar nu nihilistă, totdeauna optimistă, dar niciodată utopică. Original este cine a înțeles ceea ce contemporanii săi încă n-au înțeles; critic este cine se opune vechilor prejudecăți în lumina unor judecăți noi; optimist este cine își propune idealuri pe care le poate realiza. Creșterea acestor calități înalță individualitatea la nivelul personalității și personalitatea la culmea geniului.

Individualitatea nu este o stare, ci un proces. Ea e în continuă desfășurare. Începe cu transformarea aptitudinilor în meserie și ajunge la transformarea meseriei în vocație. Individualitatea se făurește și se dezvoltă numai în tensiunea activității creatoare, la temperatura înaltă a pasiunii în muncă. Individualitatea se transformă în personalitate acționînd în direcția în care acționează însăși societatea. O individualitate care acționează în răspărul istoriei poate deveni cel mult o antipersonalitate. Cine încearcă să stingherească dezvoltarea socială este stînjinit în formarea personalității sale, răsturnat în antipersonalitate și, în cele din urmă, anihilat.

Alegerea meseriei mi se pare, de aceea, decisivă în procesul de formare a oricărei individualități. Oamenii trebuie să-și aleagă nu orice meserie pe care o pot face, ci meseria la care pot renunța cel mai greu. Nu

e bine aleasă meseria la care se poate renunța ușor. Formarea individualităților și a personalităților presupune însușirea din ce în ce mai temeinică a meseriei și exercitarea ei mereu mai competentă și mai creatoare.

Se vorbește, uneori, despre norocoasele întîmplări care i-au făcut pe unii oameni celebri. Este însă oare întîmplător că o mare întîmplare nu i se întîmplă niciodată unui om mic?... Numai oamenii cu o pregătire deosebită au fost capabili să transforme o întîmplare într-o descoperire. În descoperirea legii gravitației hotărîtoare a fost nu căderea mărului, ci capul în care a căzut. Nenumărați oameni au trecut indiferenți pe lângă întîmplările din care personalitățile adevărate au scos legi ale naturii și societății necunoscute mai înainte. Nu întîmplarea face dintr-un om obișnuit o mare personalitate, ci dimpotrivă, o mare personalitate poate face dintr-o întîmplare obișnuită un bun al întregii omeniri. Personalitățile se realizează prin contribuția lor la progresul societății.

De aceea o societate este superioară alteia în măsura în care realizează o mai mare diferențiere între membrii ei, o mai deplină dezvoltare a fiecăruia, pe baza creșterii productivității muncii și a perfecționării relațiilor sociale.

După ce a acordat tuturor «libertatea» de a-și vinde oricui forța de muncă, capitalismul îi transformă astăzi pe oameni în simple piese de schimb pentru diversele lui aparate birocratice și tehnocratice. Dezindividualizarea este din ce în ce mai amenințătoare. Nu se mai reține decât ceea ce este comun și comunicabil tuturor. Uniformizarea vieții sociale înlătură tocmai calitățile prin care oamenii se deosebesc unii de alții, ajungînd, astfel, să descopere fiecare alte proprietăți și raporturi ale lumii: îndoiala, refuzul, căutarea, fantezia...

Socialismul, înlăturînd treptat diferențele sociale dintre sat și oraș, dintre munca fizică și cea intelectuală, dintre diversele naționalități, asigură din ce în ce mai mult înflorirea diferențelor individuale, dezvoltarea personalității fiecărui cetățean. «Perfecționarea democrației — se subliniază în Teze — reprezintă un factor esențial al consolidării continue a societății, a unității și coeziunii maselor în jurul Partidului Comunist Român».

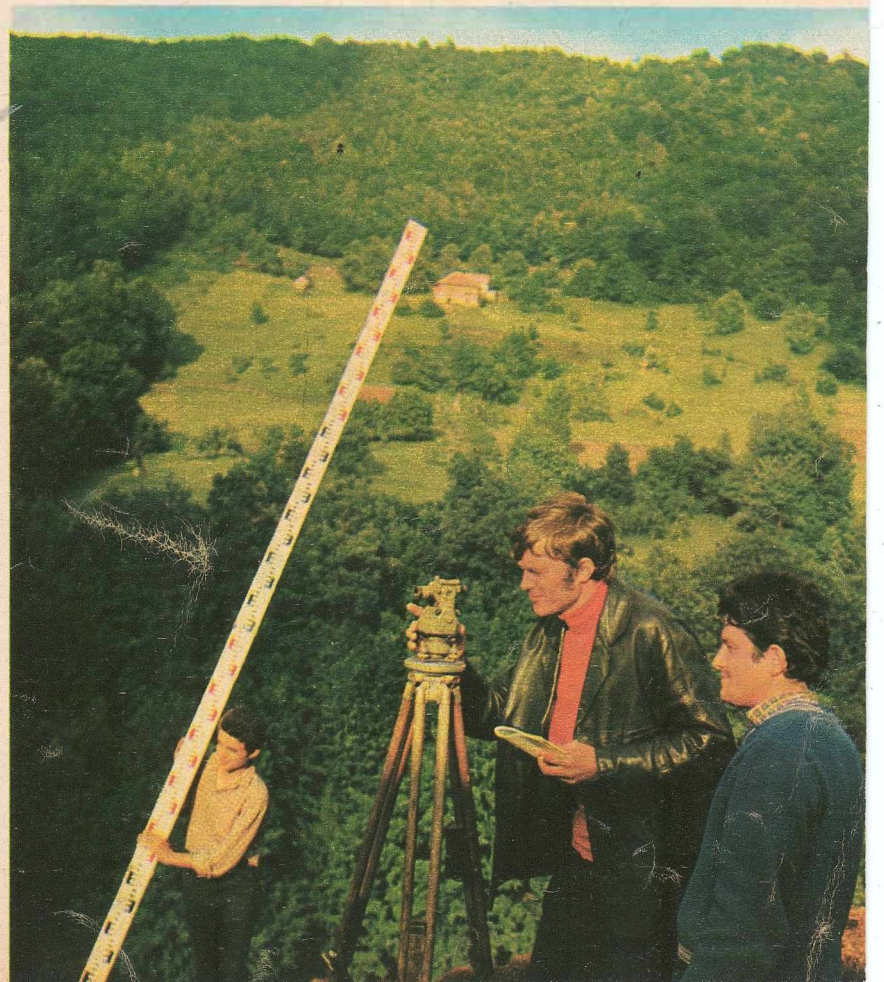
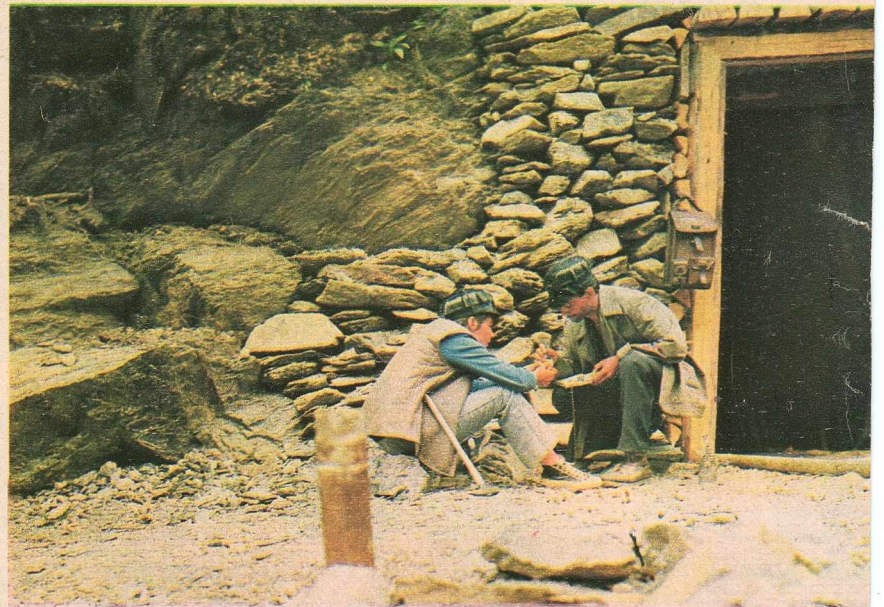
Societatea nu poate înainta prea departe numai prin forța materială a colectivității. Ea are neapărat nevoie și de inventivitatea spirituală a individualităților. În plină construire a socialismului a devenit mai necesară demonstrarea contribuției individului la dezvoltarea societății, decât combaterea individualismului proprietarului particular. Nu societatea este creată de individualități, ci individualitățile sînt create de societate, dar o dată create ele sînt acelea care accelerează progresul societății și tot ele trebuie să fie beneficiarele acestuia. În socialism toate creațiile omului sînt mijloace, numai omul rămîne totdeauna scop.

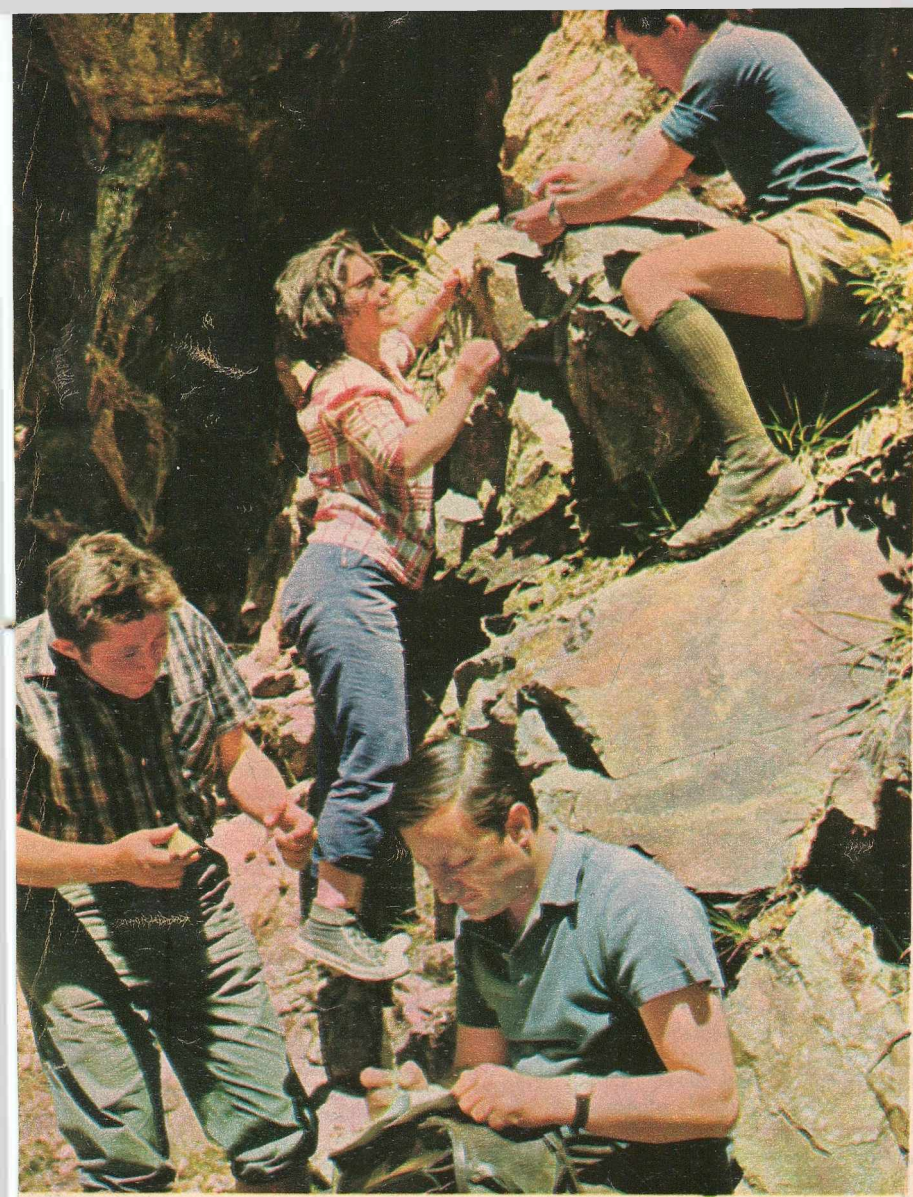
NAVIGATORI ÎN ERELE MINERALE

lung sau foarte scurt. Dacă v-am spune că ni se oprește inima în loc în momentul cînd filonul se efilează (dispare din raza vizuală — n.n.), nu ar suna asta ca o fanfaronadă?» Despre oamenii lui vorbește însă fără nici o reținere: tehnicianul geolog Dorin Sorescu face cartările cu o migală de chirurg și pînă nu percepe fiecare centimetru de galerie cu toate simțurile nu mai iese la lumină. Felicia, soția lui Sorescu, pe lângă virtuțile de tehnician geolog, face niște clătite cu flori de soc și de salcîm cum nu se mai află. Nea Vasile Murgu, «culegătorul de stele» (citiți culegă-

torul de probe), dacă ar ascunde un obiect în toată piatra pisată pe care a cărat-o în săculețe afară din galerii, ar trebui să cauți obiectul acela vreo două sute de ani. Și, în sfîrșit, despre Nicolae Tiboi: «e un maistru miner ideal».

La Bogatu Bătrîn (mai sugestiv și mai autentic nici că se poate), galeria exploratorilor urmărește acum filonul cel mai bogat în minereu din această zonă, unde geofizicienii au străpuns pe deasupra, cu fulgerele lor, straturile de rocă. Între echipele lui Simionescu și Neguț s-a stabilit un asemenea mod de lucru, încît ai zice că n-o să scape nici

◀ Soții Sorescu sînt doar doi dintre cei peste 2.000 de geologi care cotrobăiesc în adîncurile pămîntului ca să-i descopere avuțiile.

▲ Dacă (nu întîmplător) geologii-exploratori întîlnesc în cale un filon, se transformă, fără dificultăți, în prospectori fanatici. Așa și echipa din Parîng.

◀ De departe, electrometriștii par că măsoară nu numai adîncurile, ci și transparența văzduhului.

fie mai ceva (mult mai...) decît Baia de Fier. Foștii oieri încep să se intereseze ce este aceea o flotație și, între noi fie vorba, cam cum se cîștigă cu mineritul. Poate că anticipările nu sînt foarte precise ori prea grăbite, dar cine nu aleargă astăzi către industrie!

Oricum, zvonul nu e lipsit de temeuri: în Cheile Oltețului, mai sus de Polovragi, pe coastă de munte, echipa de exploratori condusă de inginerul miner Ioan Pătruț este pe cale să se pronunțe cu date certe asupra zăcămintelor de grafit din această zonă a Parîngului. În momentul cînd apar aceste rînduri, raportul geologic de la galeria Rîbari este aproape întocmit sau o fi și luat drumul Bucureștiului.

În acest colț de țară sînt deci create premise pentru apariția unei exploatare miniere noi, care va determina mutații și în îndeletnicirea generațiilor de localnici.

Și acum cred că ați înțeles de ce pitoreasca așezare de munte poate avea legături cu creionul, oțelurile, electrotehnica și automobilele. Fiindcă... grafitul se folosește în toate aceste industrii. O nouă rezervă de materii prime a fost așadar scoasă de sub coapta, aparent insondabilă, a pămîntului. Este un dar al exploratorilor, oferit nu numai Polovragiului și oamenilor săi, ci închinat României, în ajutorul unei sărbători de seamă din istoria sa

COMUNA POLOVRAGI ȘI CREIONUL DV.

Probabil că sînteți cel puțin nedumeriți de apropierea tentată în titlu. Dar fără nici un artificiu, asocierile se pot amplifica: Polovragi și siderurgia, Polovragi și electrotehnica, Polovragi și automobilul dv. ...

Comuna de sub poalele Parîngului e cunoscută, probabil, de turiști pentru că în apropierea ei se află mănăstirea Tismana, Peștera Muierii sau drumul alpin care trece prin Novaci. Alte rațiuni care să fi adus faimă Polovragiului n-au existat pînă acum, decît ca anticipații. De cîtăva vreme însă, umblă prin comună vestea că Polovragi o să

Frigiderul FRAM este prevăzut cu patru grătare, două cutii cu capac transparent, pentru fructe; un compartiment pentru unt și brînză; un raft pentru ouă și altul pentru sticle; un evaporator pentru două tăvițe necesare obținerii cuburilor de gheață.

Consumul maxim de energie electrică în 24 de ore — 3 kWh. Frigiderul este prevăzut cu un termostat pentru reglarea automată a temperaturii și a consumului de energie.

De vânzare în toate magazinele de specialitate ale comerțului de stat. Se poate cumpăra și cu plata în 10-15 rate lunare. Acontul este între 318 și 425 lei.

CE UȘOR SE AJUNGE ÎN LUNĂ...

Se împlinește aproape un an de când la Palatul telefoanelor cartea pentru abonații din București a fost făcută ferfeniță.

E inexplicabil cât de greu se rezolvă lucrurile simple. Am impresia că cu cât un lucru este mai simplu cu atât se rezolvă mai greu. Am văzut cum lucruri dintre cele mai simple, care puteau fi rezolvate într-o fracțiune de secundă, sînt lăsate să zacă ani de-a rîndul. Pagini întregi lipsesc și orice căutare devine astfel zadarnică. Dar desigur nu asta e cel mai important. Ciudat este că deși a existat în această privință o avalanșă de reclamații și de nemulțumiri, nimeni nu s-a clintit. Toată lumea pare aproape dezorientată în fața acestei probleme abisale. Din cauză că problema e prea simplă, îngrozitor de simplă, zdruncină și tulbură pe toată lumea. Funcționarii au căpătat o expresie stranie. Într-adevăr, cum s-ar putea rezolva o problemă atât de simplă? Dacă era vorba de ajuns în Lună — problema se rezolva cât ai bate din palme. Dar nefiind vorba de cucerirea cosmosului, lucrurile se complică. Cineva vine cu propuneri. Cineva vine cu contrapropuneri. Și cu toate astea nimeni nu face rost de o biată carte de telefon. Am impresia că a face rost de o nouă carte de telefon este cu mult mai complicat decît o călătorie în Lună. Procurarea unei cărți cu abonații din București pune probleme științifice mult mai grele.

Te apucă uimirea cînd te gîndești că această instituție are desigur un șef ierarhic, șeful are desigur inițiativă, are subalterni, subalternii au desigur disciplină și entuziasm, și șefii și subalternii au ședințe, ei bine, cu toate aceste ședințe și entuziasm, de aproape un an de zile nu se poate face rost de o pîrlită de carte de telefon. Trebuie ca cineva să se ducă într-un loc anumit să ia o carte de telefon și s-o aducă la Palatul telefoanelor. Dar probabil că pentru așa ceva trebuie geniul lui Pitagora. Universul va cunoaște, fără îndoială, transformări uriașe. Vom zbura în Lună și tot nu vom avea o carte de telefon. Vom zbura poate și în planeta Venus și tot nu vom avea o asemenea carte. Vom avea roboți care se vor plimba vioi pe Calea Victoriei, dar tot nu vom avea această carte de telefon. Vom folosi energia solară și tot nu vom avea o asemenea carte de telefon. Leacul cancerului se va descoperi și tot nu vom avea o asemenea carte de telefon.

Peste cîțva timp cîțiva oameni vor ajunge în Lună. Să avem răbdare. Cîndva, peste secole, cînd omul va progresa, cînd omul va stăpîni multe energii, va așeza și o carte a abonaților din București la Palatul telefoanelor.

LUPTA CU SOMNUL

IOAN GRIGORESCU:

Ioan Grigorescu aduce din reportaj gustul pentru excepție, pentru tot ceea ce se revărsă din matca domoală a cotidianului, deprinderea de a biciui sensibilitatea cititorului. Abundă în prozele sale deci contrastele violente, împinse uneori pînă la grotesc, coincidențele senzaționale, situațiile ieșite din comun, cazurile clinice, infirmii, notele de abjecție și teroare. Un poet exaltat care visează să zboare în cosmos moare călcat în picioare la coadă la pește (*Acvariul*), discuția decanului cu profesorul Benone Ionescu-Simeria, personajul principal din nuvela *Orgoliul*, în legătură cu sinuciderea recentă a unui coleg este punctată de zgomotul unor mici cascade impudice provenind dintr-o încăpere alăturată, un boxer trist și obosit, aflat aproape la capătul puterilor și al unei cariere sportive strălucite, recunoaște în adversarul lui, într-un meci decisiv, pe fostul comandant al unui lagăr nazist din care făcuse și el parte (*Ringul*), din motive conspirative un tînăr grevist este obligat să petreacă o noapte cu ger și viscol într-o sondă părăsită (*Lupta cu somnul*), un sadic inspector de poliție își mărturisește amorurile perverse (*idem*), un orb (care înnoată în mare), apoi un estropiat, sînt aduși în prim-planul unor narațiuni (*Soarele negru*, *Acvariul*). O pondere deosebită dobîndesc în volum elementul terifiant, pictura repugnantului; vocația, ca și reușitele mai nete ale prozatorului în această direcție trebuie căutate. Cînd descrie un boț greșos de ceară coagulată, o «gușă supraetajată», fața «puhavă, de cocă trecută din dospit» a unui mort, «zoaiele lapoviței», «noroiul tocat de mulțime» sau operația de fixare a unei nade vii în cirligul undiței, autorul pare mai sigur pe el ca oricînd: «Lovea ritmic, apăsător, căutînd să nu strivească rîma, ci doar să-i amorțească mișcările și să-i singereze carnea sub epiderma transparentă, cu ajutorul presiunii care se forma în căușul palmelor. Cînd rîma încetă să mai miște, o apucă între degetul mare și arătătorul mîinii stîngi, și luînd de undița îi înfipse cirligul încet, de-a lungul, ca și cînd ar fi îmbrăcat oțelul într-o minușă. Lăsă puțin liber capul vietății, să se miște în voie, și privindu-și cu admirație opera începu să ridă mulțumit».

Suverană în proza lui Ioan Grigorescu e tendința de a dramatiza: «Viscolul hohotește, vînzolind zăpezile, tropăind cu copite de fier pe tabla acoperișurilor, buhăind ca un taur apucat de streche, horcăind ca un vier înjunghiat. Parcă niciodată viforul n-a bîntuit cu atîta furie, şuierul lui asurzitor taie ca ferăstrăul, vîrtejurile albe despletesc cu sfredelele lor copacii, berbecii de zăpadă trîntesc porțile, dărîmă gardurile, tiră cotețele, smulg stîlpii»; sau: «Și vuietele, și ropotele, și horcăielile viscolului se îndepărtează încet, încet, apoi revin pe neașteptate, şuierînd cu limbi de balauri, bubuind ca tunetul, gemînd ca toți muribunzii pămîntului la un loc». Uneori însă, dorința de a frapa prin conflicte puternice, prin situații limită, de a înteți, de a tensiona lucrurile produce prin exces efecte contrarii, nevoite de autor. Într-o scenă cu două personaje din nuvela *Acvariul*, pentru a exacerba contrastul dintre elevație și spiritul pedestru, prozatorul intrerupe din cînd în cînd discursul patetic despre infinit și om al unuia prin strănaturile răsunătoare ale celuilalt: «...Și uite-l, uite-l că s-a dus... Niște gîngăni, niște firimituri de viață, niște firisoare de praf, aia sîntem, în comparație cu universul, cu lumea asta colosală de aștri și planete, aia e! — Hap-ciu!... Vezi cu păru' ăla tocat că mi-l suflă în nas. — Noroc! Și cînd te vîndești că deasupra noastră sînt lumi nesfîrșite, stele care-au murit de mult și lumina lor continuă să ne vină... — Hap-ciu! — Încă o dată noroc. Iar noi, firisoarele astea, cutezăm să ne măsurăm cu nemăsuratul, și să cuprindem necuprinsul... ăla zicea că-mi lasă ceva într-un plic, dacă pleacă, mi-o fi lăsat? — Ți-o fi lăsat sărăcia, ce să-ți lase? — Zicea de o poezie... — Și ce să faci cu ea? — Nu știu. Ce se poate face cu o poezie? — Io de unde vrei să știu? — Așa e. Și cum îți spuneam: pe lângă nesfîrșirea asta... — Hap-ciu!» De asemenea, narațiunile lui Ioan Grigorescu suferă de un procent destul de mare, aproape diabetic, de zaharină sentimentală (în *Lupta cu somnul* apare «o zvîrlugă de fată» careia eroul îi spune mereu, pînă la sațietate, «fătușă») și nu de puține ori de lipsa unei serioase motivări a acțiunii. În lupta lui cu somnul și frîgul sîntem din tot sufletul alături de Dobrică, îi dorim să învingă, dar pînă la urmă nu înțelegem prea bine de ce a trebuit să înnopteze sub cerul liber pe o vreme atît de haină și rămînem cu impresia că cel care îi închide eroului toate ușile în nas, una după alta, e chiar autorul. Pentru a putea obține efectul luptei cu somnul, cu gerul și cu moartea.

Cu toate carențele lui, volumul lui Ioan Grigorescu se citește cu bună dispoziție și plăcere. Scenele bune, precum coșmarul profesorului Simeria, în care răposatul prieten îi bate în ușă «cu o palmă umflată, pufoasă», retrospectia vertiginosă a boxerului trimis la podea în intervalul în care e numărat de arbitru sau experiența penitenciară a eroului din ultima nuvelă, rămîn în memoria cititorului, căutîndu-și un loc statornic.

CENTRALISM ȘI DESCENTRALIZARE

Din punct de vedere teoretic discuția este de mult terminată: marile opțiuni, politica economică, trebuie să fie de resortul exclusiv al organului central. Orientarea investițiilor, ocuparea unui loc determinat în diviziunea internațională a muncii, modificarea de structură a economiei în funcție de noile cerințe ale revoluției științifico-tehnice — toate acestea presupun o concepție și o putere de decizie centrală. Nici nu se poate altcum.

Problema care se pune este modul cel mai adecvat, mai economic, mai eficient de punere în aplicare, de realizare a deciziilor luate central. Mai precis vorbind: cum trebuie organizată conducerea la diferite niveluri în așa fel încît să fie mobilizate inițiativele și responsabilitățile? În această chestiune practica și apoi literatura de specialitate și-au spus cuvîntul: autoritatea și puterea de decizie trebuie descentralizate — respectiv delegate cît mai jos posibil.

Astăzi nici un director, sau director general, nu mai poate cuprinde multiplele probleme pe care le are de rezolvat zilnic o mare uzină modernă. Dacă toate problemele, mari și mici, ar trebui să fie soluționate în cabinetul directorial, vă închipuiți ce sistem administrativ greoi, ce filieră ierarhică de referate și semnături ar parcurge propunerea unei măsuri, care ar trebui poate luată imediat! În afara timpului lung — și ireversibil — consumat, a întîrzierilor inerente — cu toate consecințele lor neplăcute în ce privește producția, aprovizionarea etc. — acest sistem generează, dacă nu lipsa de răspundere a organelor direct interesate, în orice caz relaxarea acestei responsabilități și totodată și a autorității și spiritului de inițiativă a acestor organe.

Amplificat acest sistem la nivel de ministere el este sursa unei birocrății. Pe drept cuvînt, tovarășul Nicolae Ceaușescu la Conferința națională a P.C.R. a constatat că: «în momentul de față activitatea întreprinderilor și ramurilor economice este stînjinită de fenomene de centralism excesiv, de paralelisme între verigile organizatorice, care îngreunează relațiile dintre întreprinderi și forurile superioare, diminuează răspunderea lor».

Experiența mondială cea mai înaintată în organizarea științifică a întreprinderilor și trusturilor — respectiv centralelor industriale, arată că cea mai bună valorificare a potențialului uman, a capacităților creatoare, a inițiativelor și talentelor constă în promovarea consecventă a sentimentului de răspundere, de participare la conducere. Să nu hotărâști tu, director, într-o problemă pe care o poate decide cu mai multă competență șeful de serviciu, sau de secție, sau de atelier. Să nu-ți pierzi timpul cu chestiuni care pot fi soluționate de subalterni, pentru că acest timp îl risipești și îl răpești studierii și rezolvării problemelor mai importante. Cu atît mai serios se pune problema aceasta în raporturile dintre întreprinderi și organul central.

Iată de ce consider foarte binevenită următoarea idee cuprinsă în Tezele Comitetului Central al Partidului Comunist Român pentru Congresul al X-lea:

«Se va stimula în continuare inițiativa colectivelor de muncă, asigurîndu-se condiții pentru exercitarea unor drepturi și atribuții tot mai largi ale întreprinderii în organizarea, conducerea și planificarea producției, în finanțarea activității economice, eliminîndu-se practicile birocratice care frînează soluționarea eficientă și operativă a problemelor activității curente a unităților economice. O atenție deosebită se va acorda participării tot mai active a celor ce muncesc la conducerea și rezolvarea problemelor activității economice, sporindu-se rolul consiliilor de administrație și comitetelor de direcție — organe de conducere colectivă — și al adunărilor generale ale salariaților».

RECLAMA ESTE SUFLETUL COMERȚULUI DE CE NUMAI AL LUI ?

de Magda MIHĂILESCU

Apropiata programare a Deșertului roșu ar fi trebuit să ne scoată mai mult în cale chipul Monicăi Vitti

Faptul că pătrunderea publicității în conștiința spectatorului de film nu operează cu rezultate imediat spectaculoase, nu trebuie să ne sperie (sondajele efectuate în lume și cele câteva modeste începuturi de anchetă infiripate la noi dovedesc că «reclama, publicitatea filmului», se situează la urmă de tot când e vorba de motivele care-l împing pe om în sala de cinema. Suverane rămân, în această privință, preferințele personale — direcționate după criteriul genurilor, după atracția pe care o prezintă actorii, prestigiul regizorilor — și ceea ce am numi «critica de la om la om», ceea ce se aude, de la unul, de la altul, în legătură cu eventualul succes al filmului).

Nici un muritor nu va putea reconstitui cu precizie momentul când o anume reclamă l-a hotărât brusc să intre la un anumit film, pentru că, practic, un astfel de moment, o astfel de determinare mecanică nu există. Așa se și explică răspunsurile în aparență ne semnificative obținute de anchete. Asta nu înseamnă însă că filmul ne-a intrat atât de mult în sine încât nu mai simțim nevoia să fim trași de mîncă și îndreptați către cutare sau cutare producție. Darul înăscut al publicității este de a-și exercita acțiunea pe căi subterane, de a-l atrage sistematic pe presupusul spectator mai întâi prin simpla stîrnire a curiozității, apoi a interesului și în cele din urmă să-l împingă, mai mult sau mai puțin pe neașteptate, la un act de opțiune.

Se înțelege însă că, pentru a ajunge aici, publicitatea trebuie pusă la cale cu toate armele culturii de masă dar și ale strategiei, trebuie susținută cu îndrjire și elasticitate, pentru ca de la o simplă «luare a ochiului» să se insinueze ca o omniprezență în traiul cotidian, să ne tiranizeze chiar, căci nu strică. Și tot pentru a ajunge la acele opțiuni, trebuie mai întâi ca ele să fie clare celor care răspund de destinele programării, pe seama cărora cade lansarea în chip diferențiat a filmelor.

N-o să batem toba în tot orașul pentru o nouă peliculă cu de Funès.

«Lansarea filmelor» — iată o problemă care nu dă pace, de mai multă vreme, atât Direcției difuzării filmelor cât și Întreprinderii cinematografice a municipiului București. Le cunoaștem preocupările și frământările, eforturile depuse pentru pregătirea intrării pe piață și susținerii unor creații remarcabile din patrimoniul cinematografiei, cum au fost în ultima vreme *La dolce vita* sau *Anul trecut la Marienbad*, prin afișe de o frumoasă ținută grafică și excelente programe de sală. Din păcate, pornirea unei campanii publicitare nu se poate transforma într-o mișcare perfect organizată, nu poate împinzi orașul în punctele sale de maxim interes și deci nu-l poate acapara pe trecător, pentru simplul motiv că în întîmpinarea acestei mișcări nu au ieșit toți cei care se ocupă de soarta cinemafilului. Să nu ne ascundem, la ora actuală Capitala noastră nu oferă cituși de puțin cadrul material necesar unei reclame cinematografice pe măsura înaltului coeficient de civilizație și frumusețe pe care îl deține Bucureștiul (este semnificativ, de altfel, faptul că acestei reclame îi este destinat un fond mai mic decît celei comerciale). În afara *gardurilor*, celebrelor *garduri șubrede* și *oropsite* pe care se face în general afișajul nostru și unde zac în devălmășie reclama teatrală, muzicală, a caselor de cultură, a Universității populare și mai de curînd a Crucii Roșii, orașul dispune de șapte puncte destinate special publicității filmelor, cele mai cunoscute fiind cele de la Colțea, din vecinătatea Liceului Lazăr, de la circ, operetă. Cum se prezintă, știm cu totii.

RECLAMA ESTE SUFLETUL COMERȚULUI

DE CE NUMAI AL LUI ?

Majoritatea sînt niște vitrine cu rame groase de lemn, roase de bătrînețe — au peste zece ani — și de urgența vremii încît, iertată fie-mi imaginația macabră, par sicrie deshumate. Ploaia intră în voie pe sub geamuri, lasă șiruri-șiruri, iar gizele își fac și ele de cap, indiferente la numele stelelor ecranului.

Propunerile de a înzestra Capitala cu vitrine moderne, pe picioare metalice, cu sisteme ingenioase de iluminare și rotire a imaginilor, așteaptă să fie luate în seamă. Arhitecții orașului nu s-au gîndit că fluxul «baterii străzilor» s-a schimbat în ultima vreme prin apariția noilor cartiere, cărora nu le-ar fi stat de loc rău dacă erau prevăzute cu puncte speciale pentru reclamă. Dar ce să mai vorbim și să mai avem pretenții, dacă nici constructorii noilor cinematografe nu au avut în vedere un fleac de lucru cum ar fi reclama luminoasă.

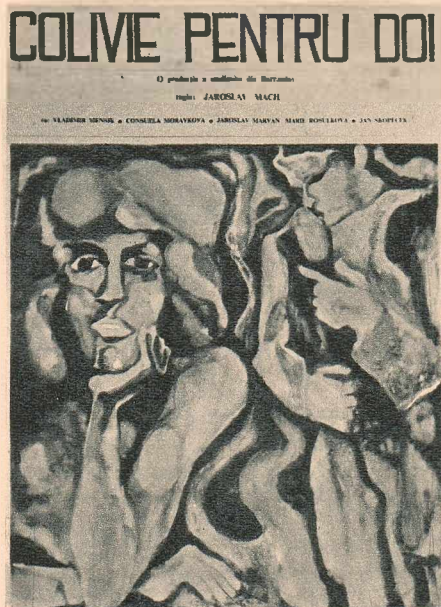
În momentul de față, numai *Patria* este înzestrată cu o astfel de comoară, căreia, din cînd în cînd, cite un capriciu al tehnicii îi mai răpește cite o literă, două. Spre marea bucurie a Pronosportului și a fabricanților de Alba Lux, ale căror nume au devenit un fel de divinități scilicet ce tronează deasupra urbei și care se bucură de o deosebită atenție.

Vitrinele cinematografelor bucureștene — ale celor vechi — împărtășesc și ele destinul amar al sălilor: sînt mici, neîncăpătoare, urite și, practic, incapabile să găzduiască mare lucru: un afiș de proporții modeste și cîteva fotografii. Fațadele, le știm și pe acestea: dacă se scrie titlul filmului cu prea multă generozitate nu mai rămîne loc pentru numele actorilor și invers.

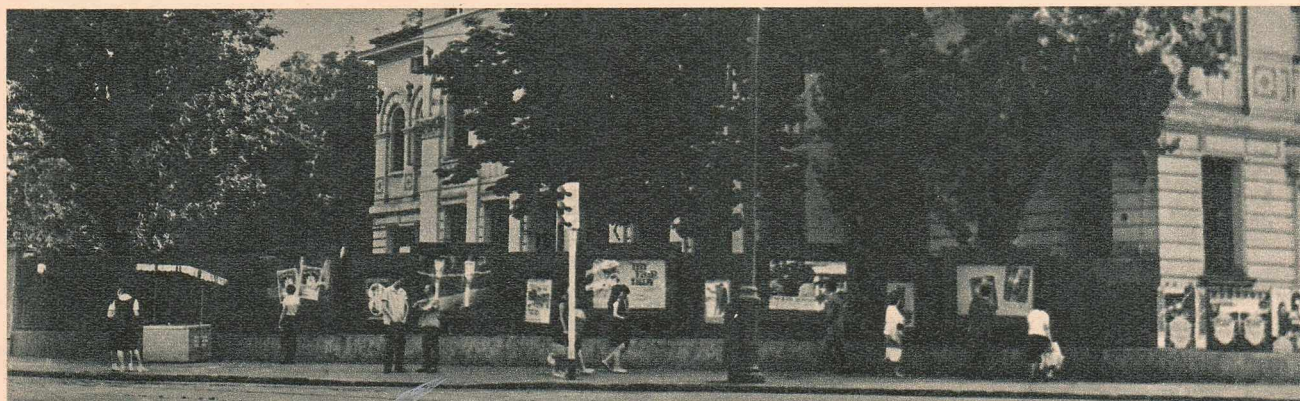
Solicitați fiind («să facă propuneri»), cîțiva arhitecți au așternut pe hîrtie, în linii și cifre, cîteva corpuri și spații de reclame gîndite după cerințele zilei și ale noilor necesități, ivite în urma transformărilor dinamice pe care le-a străbătut Capitala. Deocamdată însă, ochiul nostru cade plictisit tot pe lemnul scorojit de la Colțea sau de la Lazăr.

Dar cum, vorba ceea, pînă una alta asta avem și ne descurcăm cum putem, chiar și aceste vechituri ar trebui să fie mai serios puse la treabă. Afișele premierelor anunțate par puse la întîmplare, după simplul criteriu al unor noutăți așteptate mîine sau la toamnă (este tot una?). Este izbitoare distanța dintre diferențierea calitativă pe care Întreprinderea cinematografică a municipiului și D.D.F. o fac, în cuprinsul caietelor sale de sală, între un film și altul, cu accente judicioase distribuite, și lipsa de atenție cu care este tratată lansarea prin afiș. În centrele mai sus-amintite — Colțea și Lazăr — la loc de cinste se afla cu 2 săptămîni în urmă reclama filmelor *Armata codobaturilor din nou în luptă* (2 afișe) și *Iconostas* (2 afișe). Între ele — *Deșertul roșu*, afișul original, care, bineînțeles, fiind mai mare decît vitrinele noastre a trebuit să fie puțin ajustat. O reclamă primitivă, închipuind școlărește personajele din *My Fair Lady*, rămasă acolo de pe vremea unei programări la care ulterior s-a renunțat, întristează privirea.

Trecătorul mînat de treburi prin fața Braseriei de la Circul de stat ar putea să creadă că filmul pe care nu trebuie să-l piardă pentru nimic în lume ar fi *O fată ciudată*, una din cele mai mediocre pelicule din cîte au trecut vreodată pe marele și micul nostru ecran (vă dați seama cît este de «nouă» această domnișoară ciudată dacă a avut timpul să fie chemată și la televiziune). 4 afișe cuprinzînd titlul filmului, ca și cum acesta ar fi o garanție sigură, se răsfață într-o vitrină destul de mare în vecinătatea unei *La dolce vita* scrisă de mîna și lîna

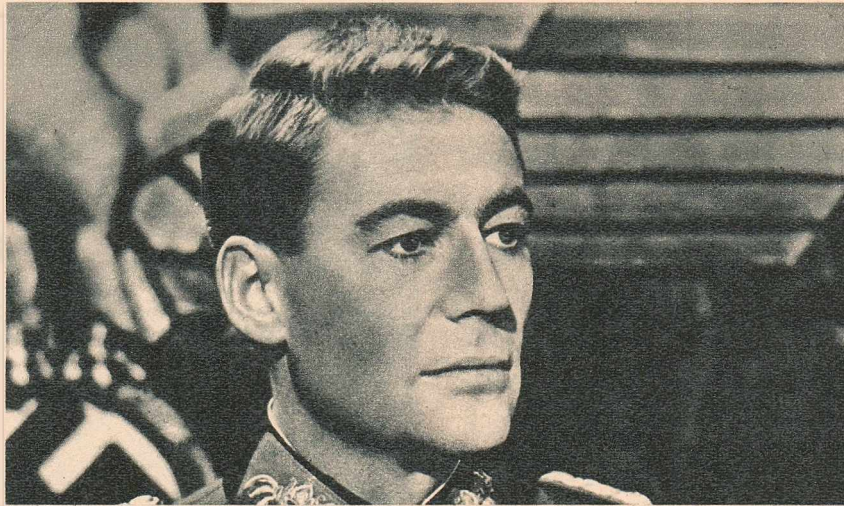
Afișele, cele mai multe remarcabile ca realizare grafică, ar trebui dublate mai insistent de altele care să solicite fotografia.

Bătrînele noastre vitrine...

PROFIL

PETER O'TOOLE, GIGANTUL

Sînt șase ani de cînd numele lui Peter O'Toole a irupt exploziv în lumea cinematografului. Doar șase ani, deși binecunoscutul — azi — actor irlandez are 36... Momentul afirmării sale coincide cu rolul titular din *Lawrence al Arabiei*. Ca o curiozitate, Peter O'Toole nu-și amintește cu prea multă plăcere de cei doi ani destinați turnării acestui film. Și totuși, de aici avea să i se tragă celebritatea.

Pînă atunci Peter O'Toole, irlandezul, descoperise de tînr Londra, oscilase în alegerea profesiei pînă cînd vocația sa neîndoielnică pentru teatru s-a concretizat, în sfîrșit, printr-o bursă la Academia regală de arte dramatice... După obținerea diplomei, actorul a poposit trei ani la Bristol, cu ansamblul «Old Vic», jucînd peste cincizeci de roluri. Apoi, o stagiune la Stratford-on-Avon... Dar cinematograful? Pînă atunci, doar roluri ne semnificative în filme ne semnificative...

Faimă cinematografică n-avea. Avea în schimb, o seamă de curiozități «de faimă». La fiecare premieră, pentru a-i purta noroc, îmbrăca devenitele sale tradiționale șosete verzi... Copiii săi, miopi, au fost botezați, toți, cu nume shakespeareiene... Schimbuse, în doi ani, 22 de apartamente...

Și a venit vremea să joace în *Lawrence al Arabiei*.

Presă a scris apoi: «Peter O'Toole va lua locul lui Marlon Brando... Sau: «Peter O'Toole este un nou Laurence Olivier». De altfel, actorul irlandez nu s-a sfîșit să joace rolul lui Hamlet, pe scenele londoneze, după magistrala interpretare a lui Olivier. Și zările engleze au fost unanime: «Un singur actor îl poate egala, azi, pe Laurence Olivier în Hamlet: Peter O'Toole».

De ce Peter O'Toole, gigantul? Nu numai pentru statura sa impozantă. «Cînd am început să fac filme — spune actorul — s-a produs o catastrofă: toate actrițele erau atât de mici față de mine, încît nici una nu mă dorea ca partener. Opt ani mi-am jucat rolurile cu genunchiul stîng îndoit, cu capul inclinat spre dreapta. Teribil de obositor». Greu de găsit, e drept, parteneră pe măsura lui Peter O'Toole, actorul de 1.91 m.

Și totuși, cînd spunem Peter O'Toole gigantul nu ne gîndim numai la statura sa impozantă. *Lawrence al Arabiei* a fost un rol de înalte dimensiuni artistice. Au urmat alte interpretări de prim rang. În *Pussy Cat*, un savuros rol de comedie... Într-o altă comedie de situații, *Cum să furi un milion*, un personaj amuzant și cuceritor prin umorul său particular... În *Biblia*, filmul-gigant al lui John Huston, rolul unui înger... În *Ecaterina cea Mare*, primul film în care Peter O'Toole n-a fost numai actor, ci și...

producător, rolul principalului favorit al împărătesei (Jeanne Moreau). Din filmografia sa (relativ bogată) se desprinde un alt rol-pilon, de dimensiuni foarte înalte: *Henric al III-lea, Plantagenetul*, în filmul lui Peter Glenville, *Becket*, realizat după piesa lui Anouilh.

Becket a fost, de altfel, un prilej excelent de a face cunoștință cu acest mare actor, la propriu și la figurat, care este Peter O'Toole. Deși în film sînt mai mulți giganți...

Unul este regizorul însuși: Peter Glenville, din creația căruia am văzut pe ecranele noastre *Vară și fum, Procesul profesorului Weir...* Altul este Richard Burton, interpretul lui Becket. Apoi John Gielgud (Ludovic al VII-lea al Franței), Paolo Stoppa (papa Alexandru al III-lea), Gino Cervi (cardinalul Zambelli), Pamela Brown (regina Eleonora)... Cred că ajunge. În acest context de ași, Peter O'Toole strălucește.

Jocul său transmite cum nu se poate mai bine profunda contradicție a sentimentelor lui Henric față de Becket, contradicție care a constituit, desigur, ideea fundamentală a piesei lui Anouilh, ideea de bază a scenariului elaborat de Edward Anhalt. Admirație și invidie, afecțiune și gelozie, fel de fel de capricii, dușoșie, vulnerabilitate și ură se întîlnesc într-un carusel amețitor de sentimente. O'Toole subliniază prin tonuri sfișietoare contradicția tragică a personajului.

El este magnific pe tot parcursul filmului. Regizorul însuși mărturisea, de altfel, cu un prilej: «Am fost fericit inspirat distribuind pe Richard Burton în rolul lui Becket și pe Peter O'Toole în rolul lui Henric. Ambele roluri reclamau o tehnică extraordinară, o mare profunzime și subtilitate a imaginației și multă forță emoțională. Oamenii pot fi foarte mari actori dacă rolurile pe care le joacă le pun în valoare talentul».

Dacă am insistat asupra acestui rol este și pentru că în filmografia artistului, Henric Plantagenetul constituie, cred, cel mai înalt pisc al creației. Dar fiecare rol al lui O'Toole are un ce particular prin care actorul își autodefiniște mereu alte valențe ale talentului. Iată de pildă *Noaptea generalilor*, filmul lui Litvak pe care-l vedem în aceste zile, ne propune imaginea unui Peter O'Toole insolit: un personaj rafinat și subtil, minat de tare psihice excelent disimulate, în ambianța și pe fondul evenimentelor celui de-al doilea război mondial. Jocul actorului atinge clipe de mare artă.

Greșim, oare, numindu-l Peter O'Toole gigantul?

Călin CĂLIMAN

ce poate face un regizor

Richard sparge meticolos nucile, le ronțăie una după alta, și în același timp își pune la punct planul de acțiune. Va fi cel mai odios criminal din istoria dramaturgiei universale, dar tot ceea ce face și spune pare firesc, credibil. Shakespeare nu are nevoie să fie «modernizat», el vorbește pe înțelesul tuturor oamenilor, din toate timpurile, nici una dintre observațiile și reflecțiile lui nu s-a perimat. Nu e nevoie decât ca cei ce joacă să pătrundă miezul gîndirii lui și s-o exprime în limba noastră, a oamenilor de azi. E ceea ce Ion Barna și excelenta echipă actricească dirijată de el au făcut cu un succes deplin. Să luăm de exemplu cele două episoade în care Richard le înduplecă pe Anne și pe Elizabeth să accepte ultimul lucru pe care, în mod normal, ar fi trebuit să-l accepte, le amețește cu vorbe bine ticluite pînă le determină să uite că el e cel ce i-a ucis, celei dintîi, tatăl și soțul, iar celei de-a doua, copiii, și să-l îmbrățișeze ca pe un soț sau ca pe un fiu. Textul dialogului este, în ambele cazuri, respectat cu strictețe. Dar prin ritmul imprimat convorbirilor, prin trecerea gradată de la o atmosferă încărcată de ură la una încărcată de senzualitate sau, în cazul Elizabeth, la o nouă, absurdă, nădejde, regizorul ne obligă să receptăm cu maximum de intensitate fiecare nuanță a acestor schimburi de replici de o ascuțime psihologică unică.

Reușita temerarei întreprinderi de a aduce pe micul ecran «Richard al III-lea», piesă istorică de mari dimensiuni, cu nenumărate personaje și referiri la evenimente evocate în alte drame shakespeareiene, are mai multe explicații. Prima mi se pare a fi inteligentul decupaj regizoral. Eliminînd nu numai vreo zece personaje și o serie întreagă de scene, ci și plasarea precisă a întîmplărilor într-un moment istoric determinat, Ion Barna ne-a prezentat nu o piesă cu Richard al III-lea, ci o piesă despre Richard al III-lea. De la tragediile antice încoace, mai toate capodoperele literaturii evocă vremuri tulburi, învălmășite, tragice. Ceea ce le-a ridicat la rangul de valori permanente a fost nu calitatea de cronică fidelă a unei epoci date, ci investigația celui mai complex și straniu fenomen al vieții — sufletul omenesc. Sufletul monstruos al lui Richard ni se dezvăluie fațetă cu fațetă: lipsa absolută de scrupule, dorința de parvenire neîngrădită de nimic, viclenia, conștiința propriei sale ticăloșii. Ion Marinescu trăiește un an de mari împliniri. După excepționalul succes din «Prețul», Richard al III-lea, care solicită alte valențe ale personalității actricești, se înscrie ca un nou punct de vîrf al creației sale.

În jurul lui, o pleiadă de actori de prim rang, aproape fiecare dintre ei de calibrul unui cap de afiș. Între miile de amănunte care au contribuit la transformarea unei piese aparent la antipodul celor ce se pretează televizării într-un remarcabil spectacol de televiziune, trebuie menționată și alegerea interpreților. Nici unul dintre numeroșii nobili și curteni nu seamănă, nu poate fi confundat cu altul, fie ca fizic, fie ca manieră de joc. Dacă nu-l voi aminti decât pe Gheorghe Cozorici în rolul ducelui de Buckingham este pentru că exigențele spațiului alocat cronicii sînt neîndurătoare. Aici nu rămîne loc decât pentru a vorbi despre ceea ce e nou și n-ar fi nimic nou în a spune că unul sau altul dintre partenerii lui Ion Marinescu este un artist de talent.

Nouă este însă modalitatea de montare a piesei. Într-un decor din trepte care se transformă în creneluri și domină prin spirala lor amenințătoare tronul, aflat parcă în fundul unei gropi, sau între luminări care permit un joc fantastic de umbre și lumini, mișcări sinuoase într-un ritm obsedant, personajele sînt aduse în obiectiv sau abandonate după o logică artistică riguroasă. În locul obișnuitului fond muzical, banda sonoră înregistrează sfîrșitul luminărilor, tronetul nuciilor sfărîmate între dinți, foșnetul metalic al trenei reginei, confecționată, după ultima modă pariziană, din plăcuțe de metal. De la puloverul din zale de lină al lui Richard la cel de tînr răzvrăcit al lui Buckingham, toate costumele sugerează, cu elemente moderne, o epocă istorică îndepărtată și sumbră.

Am scris de multe ori că sînt împotriva adaptării pentru televiziune a dramelor istorice monumentale. Acum îmi dau seama că eram de fapt împotriva prezentării lor ca atare pe micul ecran, nu împotriva adaptării lor inteligente și izbutite.

care nu s-a îndurat nimeni să lipească măcar o fotografie. Vitrinele de la circ, singurele acceptabile ca dotare tehnică, ar trebui intens exploatate, folosite cu aceeași chibzuință cu care unii cultivatori scot rod bogat de pe un petic mic de pămînt. Ne este greu să înțelegem de ce pe aceste locuri nu s-a suflat un cuvînt despre *Roșii și Albi*, *Anul trecut la Marienbad*, ca să amintim doar două dintre filmele care au captat interesul bucureșteanului în ultima vreme. Fiind mai mari, aceste vitrine puteau să găzduiască foarte bine nu numai afișele respective, ambele izbutite, dar și fotografiile, mult rivnitele fotografii pe care iubitorul de cinema ține să le întîlnească mai mult, mai des. Este cazul să spunem aici, că dacă grafica afișului nostru de cinema dă, în general, certe satisfacții estetice, ea purtînd semnătura unor distinși artiști ai genului, reclama ca atare solicită prea puțin fotografia, tocmai fotografia, elementul de atracție numărul unu. În condițiile în care, deocamdată, vitrinele noastre de lemn nu pot oferi o casă bună portretelor și scenelor din filme — s-ar deteriora repede — poate că afișul bazat pe fotografiile ar trebui să dubleze, de cele mai multe ori, pe cel de grafică pură. S-au făcut astfel de încercări și ar trebui continuate fără nici o reticență. Fiindcă veni vorba de fotografia, cred că nimeni nu s-ar supăra dacă în holurile cinematografelor unde sînt proiectate filmele de mare importanță, pe-reții ar fi împodobite, din cînd în cînd, și cu fotografiile vedetelor pentru care intră omul în sală, de cele mai multe ori. Treaba aceasta se face doar cu prilejul premierelor românești. În rest, aceleași portrete ale actorilor noștri, unele depășite de ani. Nici măcar la Central, cinematograful de artă, nu s-a avut în vedere o astfel de preocupare.

Pînă cînd publicitatea filmelor va găsi spațiile largi de desfășurare de care are nevoie, și mai ales pînă cînd va izbuti să devină o preocupare permanentă și arzătoare a mai multor foruri, trebuie gospodărit cu mai multă înțelepciune chiar și puținul ce-l avem la îndemînă.

Un umăr mai zdravăn la impunerea unui film sau altuia pe piață, la crearea unui curent favorabil unui film sau unui cineast, se așteaptă și din partea presei, dacă am reuși să găsim toate modalitățile prin care să innobilăm, nu să acoperim, noțiunea de reclamă.

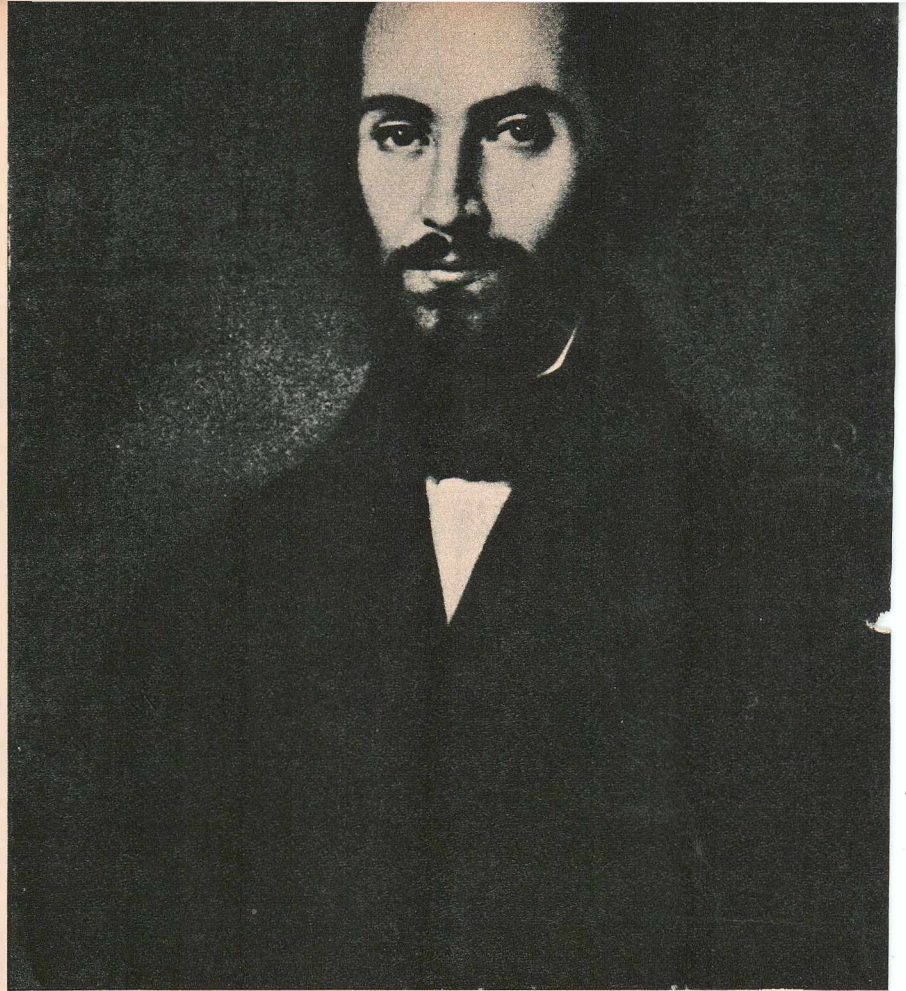
Cronica, mai deșteaptă sau mai cuminte, nu ajunge. Stă în putința cotidianelor, — cu precădere — care dispun de mai multă operativitate, de a prezenta în avanpremieră filmele ce merită o lansare susținută. «Carnetul cinefilului» din *Informația Bucureștiiului* este un bun exemplu (doar pagina de reclamă propriu-zisă, cu toate filmele lunii înșirate fără nici o ordine, nu aduce cituși de puțin un serviciu real). Ca și proaspătul «Carnet cinematografic» al televiziunii, de altfel, în care valorile sînt decantate și subliniate cu inteligență.

Cu mai multă strădanie s-ar putea mobiliza toate mijloacele publicistice în stare să evidențieze și să susțină momentul cinematografic, de la caz la caz. Programul de sală intitulat *Ecran bucureștean* — care ar trebui să fie mai ostentativ vîrît sub ochii spectatorului — conține cîteva dintre multele posibilități ce stau și la îndemîna gazetăriei: prezentări succinate de regizori și actori, scurte interviuri, jocuri cu teme cinematografice.

Mai rar domeniul care să unească atîtea interese, ca publicitatea filmelor; aici, și esteții, și «oamenii cu bani» nu au decît de cîștigat. Cu o condiție: să nu lucreze separat, la întîmplare.

*«Pe fruntea lui largă și curată
se vedeau trecînd gîndiri mărețe;
în ochii lui limpezi și negri
lucea o flacără tainică,
ce părea a înota într-o rouă de lacrimi
la cuvintele de patrie, glorie
și independență națională.
Vorba lui era dulce și convingătoare,
ca graiul multor oameni
destinați de soartă a muri
în floarea tinereții».*

V. Alecsandri
despre N. Bălcescu

BĂLCESCU- ALĂTURI DE NOI

Nicolae Bălcescu continuă să trăiască în conștiința poporului nostru așa cum l-a cunoscut Vasile Alecsandri. Imaginea luptătorului revoluționar reflectă pasiunea sa de cercetător al trecutului neamului românesc, iar profundul său patriotism apare luminat de temeinica sa cultură istorică și literară. Noțiunile de patrie, de glorie strămoșească, de dreptate socială, de libertate politică și de independență națională figurează în scrierile sale cu semnificațiile pline de conținut care definesc însăși luminoasa sa personalitate.

Figura lui Bălcescu oglindește deplina concordanță dintre activitatea politică a revoluționarului și concepțiile sale istorice și filozofice. Gînditor și luptător, om politic și cercetător al istoriei naționale, Bălcescu a exprimat mereu convingerea că marile idealuri ale popoarelor nu se pot înlăptui fără sacrificiul revoluționarilor. Prin întreaga sa activitate, necruțindu-și propria ființă el s-a dovedit consecvent cu gîndirea sa.

După moartea lui Bălcescu, clasele stăpînitoare n-au avut interesul să-i păstreze amintirea. În prezent, cinstirea memoriei lui Bălcescu capătă semnificația consacrarilor populare. Stigmatizînd cîndva gloria deșartă, Bălcescu afirma că adevărata popularitate trebuie să se întemeieze pe rezultatul faptelor mari și folositoare societății: «O asemenea popularitate o dobîndește omul tîrziu, mai adesea după moartea lui, dar atunci ea trăiește cit lumea». Cu intuiție istorică, el exprima astfel concepția ce se confirmă justă și cu privire la însăși prezența sa

peste veacuri în conștiința poporului român. A fost necesar numai ca poporul nostru să-și dobîndească libertatea spre a-și putea exprima întreaga preuire pentru activitatea revoluționară și opera istorică a lui Bălcescu.

REVOLUTIA, «MAREA LEGE A NATURII» CARE DUCE NEAMUL OMENESC CĂTRE PROGRES»

Încă de pe băncile școlii, Bălcescu s-a devotat cu pasiune istoriei. A citit scrierile lui Plutarh, Xenofon, Tucidide, Tacit și Tit Liviu. A studiat multe lucrări de istorie universală și tot ce putuse găsi despre istoria poporului nostru. A cercetat arhivele și a descoperit numeroase documente. Numeroasele și valoroasele sale scrieri, începînd cu *Puterea armată și arta militară de la întemeierea principatului Valahiei pînă acum* (1844), culminează cu remarcabilul studiu *Question économique des Principautés Danubiennes* (1850), pe care avea să-l folosească însuși Karl Marx, luînd cunoștință de importante constatări și concluzii ale istoricului român dintr-o lucrare a lui R. Regnault. Opera istorică a lui Bălcescu se incununează cu *Istoria românilor sub Mihai vodă Viteazul*, rămasă neterminată și editată postum, în 1878.

Multe dintre rezultatele obținute de Bălcescu prin cercetările sale istorice s-au dovedit temeinice și au intrat în patrimoniul definitiv al științei istorice românești. Gînditor înaintat, el a știut că «omenirea nu e

staționară... dezvoltarea ei se urmează regu-
lat după legile progresului» (*Opere*, I, Ed. Academiei, București, 1953, p. 326) și a susținut că sarcina esențială a istoricului este de a pune în lumină transformarea neîncetată și mișcarea progresivă a omenirii. Scrierile sale reflectă înțelegerea justă a rolului maselor populare ca factor activ în dezvoltarea istorică. Potrivit concepției sale, progresul istoric se realizează prin lupta revoluționară a popoarelor, revoluția fiind «marea lege a naturii care duce neamul omenească către progres» (*Opere*, I, p. 178).

Însuflețit de concepții democrat-revoluționare, Bălcescu a militat pentru înlătura-

rea iobăgiei, condamînd «acea monstruo-
zitate ca o țară întreagă să robească la cițiva particulari» (*Opere*, I, p. 139). A socotit că statul claselor posedante este un instrument de represiune și a susținut că asupra socială și politică nu poate fi înlăturată decît prin instaurarea unui stat «fără domnie și fără boierie».

Editînd în 1845 împreună cu August Treboniu Laurian revista *Magazin istoric pentru Dacia*, Bălcescu a exprimat sugestiv, în primul număr al acestei publicații, concepția sa despre rolul educativ al istoriei: «Istoria este cea dintîi carte a unei nații. Într-însa ea își vede trecutul, prezen-

Românii.
 La călătorie prin țară, în
 la Dacia de ieri, prin principii
 la Romani nu s-a oprit cu mână
 și admirare a conștientului, aceste
 locuri așezate de frumusețe și înălțime
 nume re'ele roșii ce le au, și im-
 piete ale mândre și produse rezul-
 manții ce naltă și mare și plini
 de comori minerale, ardeleze și
 cea dulce și temperată, urât lor
 el pururea așteptu și înțeleg
 aceste țări ca n'au altă viață
 înimire în Europe, și care sunt gră-
 mare de abunșă așeză pentru prin-
 țării la mare și care sunt
 omenite să adevărat de o țară prin
 țară Europa ceea ce n'au

▲ Prima filă din manuscrisul lui Bălcescu
 «Reforma socială la români».

▲ Nicolae Bălcescu, pictat de Gh. N. Tattar-
 rescu în 1851. Deși pe fața lui tristă
 se citește parcă apropierea morții (se va
 stinge în anul următor), privirea sa
 limpede și pătrunzătoare exprimă in-
 crederea în împlinirea finală a țelurilor
 revoluției.

150 DE ANI DE LA NAȘTEREA MARELUI LUPTĂTOR ȘI GÎNDITOR REVOLUȚIONAR

de Gheorghe CRONȚ
 doctor docent în științe,
 șef de sector
 la Institutul de istorie
 «N. Iorga»

tul și viitorul» (Opere, I, p. 53). Cerind
 să se folosească această «carte» pentru tre-
 zirea conștiinței naționale, el a respins is-
 toria bazată pe biografia stăpînitivilor și
 pe însiruirea evenimentelor politice și
 militare. Studiile istorice — scria el — tre-
 buie «să ne arate poporul român cu insti-
 tuțiile, ideile, simțămintele și obiceiurile lui
 în deosebite veacuri» (Opere, I, p. 59).

Folosind documentele, cronicile, legiu-
 irile vechi, tradițiile și literatura populară,
 precum și inscripțiile, Bălcescu s-a strădui-
 t să deosebească adevărul de falsitate, să cri-
 tice așezămintele organizate de clasele
 stăpînitivă și să folosească istoria patriei
 ca armă de luptă în vederea pregătirii miș-
 cării revoluționare, pentru cucerirea liber-
 tății sociale și a independenței naționale.

VIRTUTILE ISTORICE ALE POPORULUI ROMÂN

Profundul său patriotism nu l-a împie-
 dicat pe Bălcescu de a recunoaște unele
 «scăderi» ale poporului nostru, explicabile
 prin regimul social-politic din cursul seco-
 lului. El deplînge umilințele și înfrîngerile
 pe care le-au suportat românii în trecut
 și pe care le atribuie stăpînirii boierești și
 dominațiilor străine. Aspectele «negative»
 ale istoriei românilor apar însă cu o semni-
 ficație mărunță față de marile virtuți și față
 de actele de merit de care a dat dovadă po-
 pulul nostru în comunitatea internațională.

Cu privire la capacitatea românilor de a
 se guverna, Bălcescu constata în 1848 că
 «poporul român e destul de matur și că
 poate prea bine trăi de sineși fără stăpîni
 și a se bucura de toate drepturile cetățenești»
 (Opere, I, p. 352). De la Paris, în 1850, el
 recapitula virtuțile istorice ale românilor,
 remarcînd că acest popor niciodată «n-a
 vegetat, n-a stat pe loc, ci a mers înainte,
 transformîndu-se și luptîndu-se neîncetat
 pentru triumful binelui asupra răului, al
 spiritului asupra materiei, al dreptății asu-
 pra silei, pentru realizarea atît în sinul său
 cit și în omenire a dreptății și a frăției» (Text
 publicat de N. Iorga, Programul lui
 N. Bălcescu, Vălenii de Munte, 1908, p. 5.)

Potrivit concepției lui Bălcescu, istoria
 poporului român nu trebuie identificată
 cu istoria boierimii și a domniei. Boierii și
 domnii care s-au izolat de popor, căutînd
 «razimul împărățiilor străine» pentru men-
 ținerea aservirii țărînimii, nu au nutrit sen-
 timentele de eroism și de mindrie patriotică
 pe care trebuie să le cinstească istoricii.
 Bălcescu a relevat însă meritul unor oameni
 de seamă din trecutul poporului nostru,
 chiar și al acelora care au aparținut straturilor
 sociale dominante. Proiectînd împreună
 cu Mihail Kogălniceanu editarea unui dic-
 ționar de biografii, Bălcescu a publicat
 citeva prezentări punînd în lumină meritul
 real al unor personalități ca Miron Costin,
 Ioan Tăutul, postelnicul Constantin Can-
 tacuzino. Pe unii ca aceștia, istoricul i-a con-
 siderat reprezentativi pentru înaltele nă-
 zuințe ale neamului.

ARMATA: «AVANGARDA NORODULUI»

Bălcescu considera armata «o avangardă
 a norodului». La vîrsta de 19 ani, fiind
 «cader» în armata națională, el a dat ostașilor
 lecții de alfabetizare și de cultură generală;
 totodată a fost profesor al subofițerilor re-
 gimentului 3 din garnizoana București,
 străduindu-se să lumineze pe ostași asupra
 misiunii lor de luptători pentru cucerirea
 libertății și independenței naționale.

În scrierile sale, Bălcescu a militat pentru
 ideea națiunii armate, susținînd necesitatea
 organizării oștirii de rezervă: «Tot românul,
 fără excepție, să aibă datoria de a fi soldat
 al patriei, de la 20 pînă la 60 de ani» (Opere,
 I, p. 39).

Potrivit concepțiilor sale, armata activă
 permanentă trebuia să pregătească fără în-
 trerupere «rezervele naționale», acestea con-
 stituînd principalul sprijin al puterii statului.

Bălcescu a făcut deosebire între războaie
 drepte, purtate pentru apărarea popoa-
 relor, și războaiele nedrepte, în scopuri de
 cucerire. El a relevat participarea elemen-
 telor populare la luptele pentru apărarea
 țărîlor române, subliniînd și rolul șefilor

militari în relațiile lor cu ostașii. Referin-
 du-se la Mihail Viteazul, Bălcescu sublinia
 că acesta «își iubea ostașii și cea dintîi a lui
 îngrijire era pentru dinșii. Totdeauna în
 mijlocul lor, făcîndu-le necurmat căutare,
 cercetînd trebuințele lor, cînd arătîndu-le
 familiaritatea unui camarad, cînd vorbin-
 du-le cu puterea și mărimea unui domn,
 cînd cu dragostea unui părinte, el fermeca
 și răpea mințile și inimile ostașilor» (Opere,
 II, Ed. Academiei, 1953, p. 221). Pentru
 ca oastea să aibă capacitatea de luptă a unei
 forțe populare, Bălcescu cerea ca șefii mi-
 litari să dovedească ei înșiși atașament față
 de ostașii lor.

«...NU VA MAI FI NICI OM ROB, NICI NAȚIE ROABA, NICI OM STĂPÎN PE ALTUL, NICI POPOR STĂPÎN PE ALTUL»

Fiînd convins că poporul român nu va
 putea să devină suveran decît după succesul
 deplin al luptei revoluționare care trebuia
 să instaureze «republica democratică», Băl-
 cescu credea într-o revoluție generală «de-
 mocratică și socială», avînd ca țel final pen-
 tru fiecare popor independența națională
 și dreptatea socială. El exprima convin-
 gerea fermă că în revoluția viitoare se vor
 ridica toate popoarele pentru cucerirea li-
 bertății sociale și naționale. Cu previziunea
 sa istorică, el vedea în solidaritatea interna-
 țională succesul luptei revoluționare: «A-
 tunci nu veți mai fi singuri în fața dușma-
 nului, ci toate popoarele Europei vor alerga
 într-ajutorul vostru» (Opere, I, p. 312).

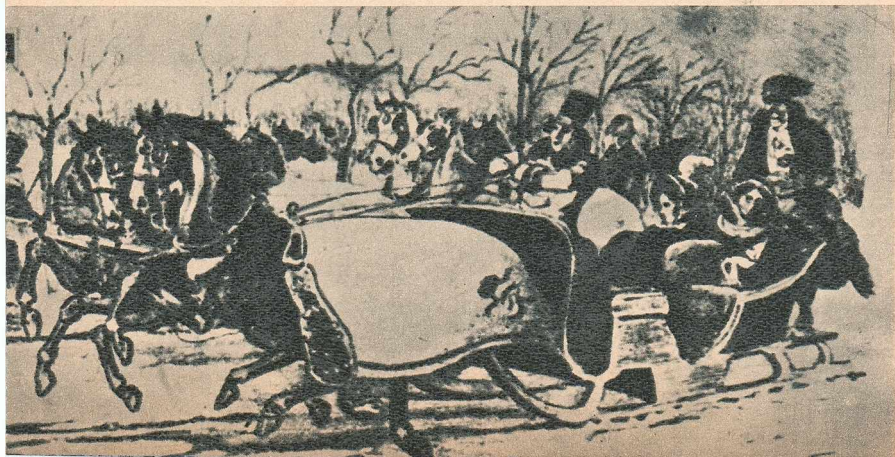
Istoricul și omul politic român concepea
 revoluția generală ca avînd drept scop însăși
 «înălțarea plebeianismului la putere», pre-
 vedînd că lupta asuprașilor împotriva asu-
 pritorilor «se va urma pînă cînd popoarele
 n-or fi întregite în drepturile lor, și egali-
 tatea n-o domni în lume».

Sprijinînd în Transilvania lupta revolu-
 ționară comună a românilor și maghiarilor,
 Bălcescu motiva concepția sa astfel: «Liber-
 tatea naționalităților nu poate veni de la
 curțile împărătești și din mila împăraților
 și a despoților, ci numai dintr-o unire strînsă
 între toți românii și dintr-o ridicare a tutu-
 ror împreună și în solidaritate cu toate po-
 poarele împilate» (Opere, I, p. 335). Se
 exprima astfel cu claritate concepția soli-
 darizării internaționale a asuprașilor împo-
 triva opresorilor!

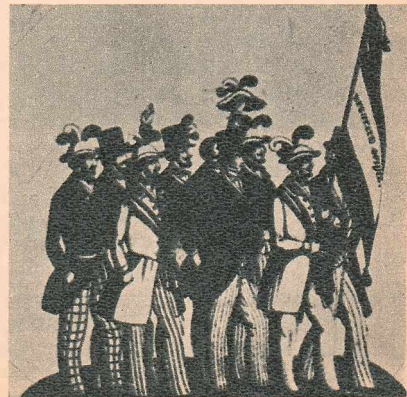
În activitatea sa politică și în opera sa
 istorică Bălcescu s-a pronunțat cu fermi-
 tate pentru înțelegerea și conviețuirea paș-
 nică a poporului român cu naționalitățile
 conlocuitoare. «Principiul nostru politic este
 simplu: respectul, recunoașterea, egalitatea
 și solidaritatea naționalităților» (Opere, II,
 p. 262).

Cu citeva zile înainte de a muri, Bălcescu
 a putut să exprime din nou convingerea sa
 privitoare la eliberarea omenirii întregi de
 sub jugul claselor exploatoare: «Atunci nu
 va mai fi nici om rob, nici nație roabă, nici
 om stăpîn pe altul, nici popor stăpîn pe altul».

Bălcescu a murit la sfîrșitul anului 1852.
 Nici nu se împlinise un veac de atunci și
 poporul nostru a putut să-și dobîndească
 libertatea visată de marele gînditor. Cuce-
 ririle revoluționare ale poporului român
 s-au înfăptuit pe linia înaltelor năzuințe ale
 lui Bălcescu, care a prevăzut instaurarea
 unui regim fără robie socială și fără sub-
 jugare națională. Istoricul a avut astfel in-
 tuția viitoarei revoluții socialiste...

▲ La cei doi poli ai societății din timpul
 lui Bălcescu: în imaginea nr. 1, colț
 dintr-un sat din Muntenia pe la jumăta-
 tea secolului al XIX-lea; în imaginea
 nr. 2 — plimbarea unor boieroaice cu
 sania pe Șoseaua Kiseleff (stampe ale
 vremii).

Grup alegoric de bonjuřiști purtînd stea-
 gul cu deviza revoluției din 1848: «Drep-
 tate! Frăție!».

OPERA ROMÂNĂ,

acasă și peste hotare..

Să fim ori nu supărați pe opera bucureșteană? După ce ne-a învățat, în anii trecuți, să-și respecte cu sfințenie programul anunțat, negru pe alb, în zorii stagiunii, după ce ne-a deprins cu câteva excelente premiere anuale, iată că de la o vreme fermitatea ei repertorială a început să se zdruncine, iar opera să-și țină tot mai puțin cuvântul dat. Din cele cinci premiere făgăduite, ni s-au oferit doar trei — «Povestirile lui Hoffmann» și «Tripticul» de balet, «Walkiria» fiind trădată pentru un «Don Pasquale» ce a avut premiera doar la mijlocul lui mai (cînd, se știe, începe amurgul stagiunii), «Seara de balet Bartók-Stravinski» s-a amînat *sine die*, un «Decebal» fastuos și monumental a fost lăsat justificat, desigur, cu scopuri festive pentru miezul lui august. Ne-am pomenit deci acum, cînd bilanțurile stagiunii se prefigurează lucide și necruțătoare la orizont, cu miinile cam goale, cu suflul plin de doruri muzicale neimplinite, cu pliantul-program al operei răsturnat pe jumătate.

Să fim deci supărați pe opera noastră din București...

Și totuși, dacă am face-o, am fi poate nedrepti și în orice caz de un egoism lipsit de noblețe. La ora actuală, cîntăreții români de operă sînt extrem de bine cotați peste hotare, impresarii îi asaltează, marile opere îi primesc cu brațele deschise. Ludovic Spiess cîntă la Buenos Aires, a fost la Los Angeles și Viena, Elena Cernei a avut un contract de trei luni la Metropolitan House și a cîntat apoi, cu un succes de zile mari, pe scena Marii săli a Congreselor din Moscova, Zenaida Palli a fost invitată să dea spectacole la Paris, Viorica Cortez-Guguianu, la Londra, Herlea cîntă la Stuttgart și Berlinul occidental, David Ohanezian se află la Opera din Hamburg, Marina Krilovici a cîntat în Olanda și R.F. a Germaniei, Enigărescu, Iordăchescu, Buzea, Konya, colindă și ei, cu vocile lor de aur, metropolele Europei. Și pretutindeni, ei fac un real serviciu artei românești demonstrîndu-i valorile, făcîndu-le cu-

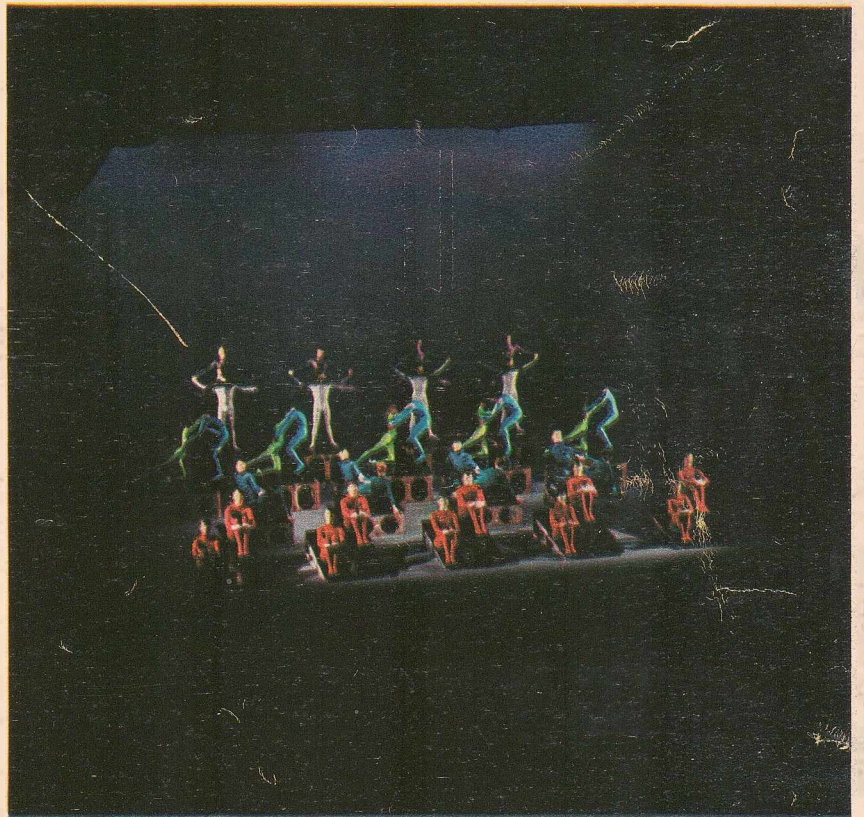
noscute, aducînd apoi acasă, o dată cu trena aplauzelor și a cronicilor entuziaste, și o seamă de noi simpatii la adresa țării pe care o reprezintă. Să fim supărați că baletul nostru a fost invitat să danseze de două ori, în mai puțin de un an, în Spania, că a călătorit, în mai, într-un loc cu nume de paradis exotic, ce-i cheamă mereu pe rătăcitorii mărilor și ai scenelor — Santa Cruz de Tenerife, că a plecat apoi să dea spectacole în mai la Zagreb și în iunie la Viena, la binecunoscutele «Wiener Festwochen»? Am fi nedrepti, să recunoaștem.

Mai ales că O.S.T.A. — care ni-răpește de fapt (temporar!) pe toți marii noștri artiști — nu ne-a vitregit cu totul stagiunea aceasta: prin O.S.T.A. am reușit să ascultăm, pe scena Operei române, pe Virginia Zeani în «Boema» și «Traviata» și să urmărim un «Don Carlos» sau un «Boris Godunov» cu Nicola Rossi-Lemeni, datorită ei am cunoscut-o pe acea celebră tinăra soprană vieneză care deseori cîntă sub bagheta lui Karajan în marile sale spectacole, Gundula Janovitz. Melomanii noștri s-au putut desfăta ascultîndu-i pe artiștii poporului din U.R.S.S. Evghenia Miroșcenko și Zurab Andjaparidze, pe baritonul canadian Louis Quilliko ori pe soprana iugoslavă Bozena Ruk-Focik.

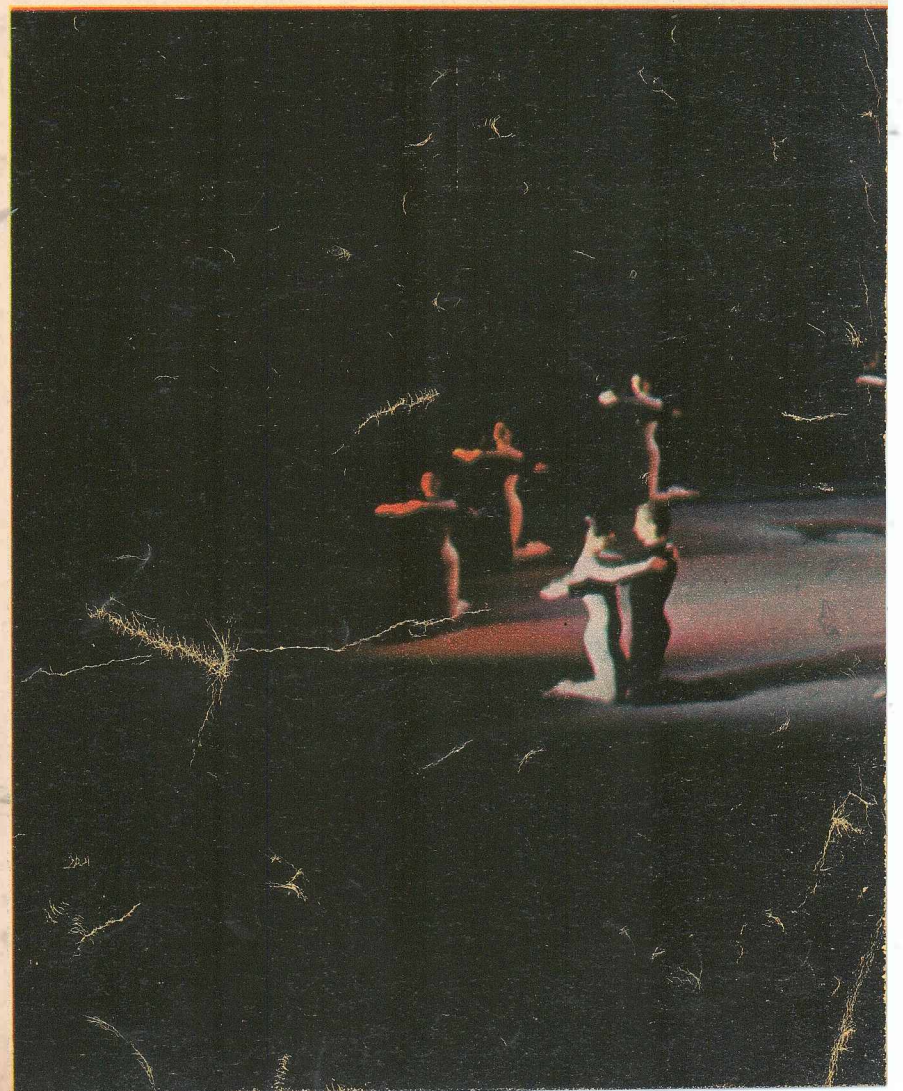
Nu au fost deci uitați cu totul nici cei care mai vin la operă ca într-un templu, urmărind spectacolele cu partitura în mînă, lăsîndu-se vrăjiți de sunete a căror dulce curgere o știu pe de rost, nici cei care abia se inițiază în armoniile operei, nici cei ce iubesc cu putere arta dansului.

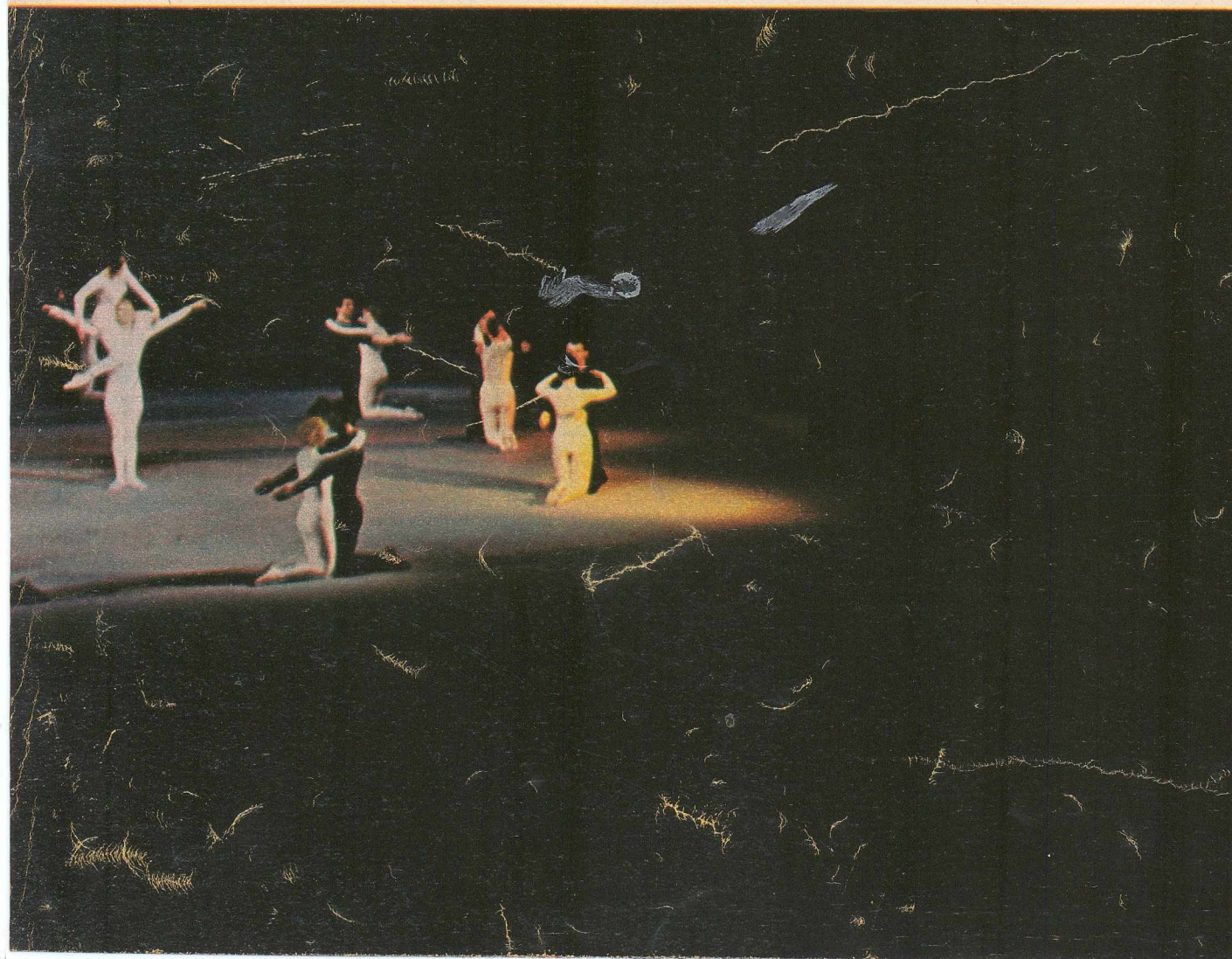
Dar tocmai pentru că marile iubiri nu se pot întemeia decît pe încredere și pe respectul jurămintelor făcute (deși, cine nu știe?!, jurămintele sînt făcute pentru a fi călcate...) — să cerem totuși operei bucureștene să-și reia bunele și vechile-i deprinderi de punctualitate repertorială. Măcar pentru stagiunea viitoare...

S.F.

Baletul nostru, invitat să danseze în cadrul acelor binecunoscute «Wiener Festwochen» (consacrate anul acesta în întregime noii școli muzicale vieneze), a prezentat un program alcătuit din piese de balet pe muzică modernă. Fotografiile noastre vă înfățișează scene din spectacolele lui Oleg Danovski — «Arcade», pe muzică de Aurel Stroe, și «Metamorfoze», pe muzică de Paul Hindemith.

◀ Iată și o imagine din «Poarta sărutului — Coloana fără sfârșit», spectacol realizat de Vasile Marcu pe muzică de Tiberiu Olah. Spectacolul a fost prezentat în mai la Zagreb, în cadrul Bienalei de muzică contemporană.

după 20 de ani de drum

▲ La «Casa de mode», una dintre cele mai importante unități ale cooperativei «Drum nou» din Cluj, se organizează permanent mici expoziții ce prezintă creațiile croitorilor cooperatori.

Acum 20 de ani, în 1949, un număr de 29 de croitori din Cluj și-au unit forțele, constituind o cooperativă de producție meșteșugărească căreia — simbolic — i-au pus numele DRUM NOU. Sprijiniți de organele locale de partid și de stat, bucurându-se de încredere din partea populației clujene, meșteșugarii cooperatori și cooperativa au prosperat necontenit. Astăzi, după două decenii de activitate, realizările cooperativilor din Cluj dovedesc că acum 20 de ani au pornit nu numai pe un drum nou — dar și pe singurul drum bun deschis în fața micilor meseriași. De la 29 de croitori și 2 unități cîte avea la înființare, astăzi — avînd și secții de blănărie și tăbăcărie — cooperativa «Drum nou» a ajuns la 1 187 cooperatori, ce muncesc în 50 de unități dotate cu diferite mijloace fixe în valoare de peste 8 milioane lei (față de 40 mii lei, la înființare). Capacitatea anuală de producție a crescut în același ritm: de la 64 mii lei în 1949 la aproape 44 milioane în 1969, iar beneficiile totale, de la 83 mii la aproape 3 milioane și jumătate lei în anul în curs.

Însuflețiți de elanul patriotic ce animă în aceste zile pe oamenii muncii din întreaga țară, meșteșugarii cooperatori de la «Drum nou» întîmpină cel de-al X-lea Congres al P.C.R. și cea de-a XXV-a aniversare a eliberării patriei cu noi realizări. Ei s-au angajat, ținînd seama și de sarcinile trasate de Congresul al IV-lea al cooperativei meșteșugărești, să depășească angajamentele anterioare, dînd peste plan, pînă la finele anului, o producție-marfă în valoare de 1 200 000 lei. De asemeni, cooperativa va livra fondului pieței, peste plan, produse în valoare de 900 mii lei, va realiza economii suplimentare de 100 mii lei la prețul de cost și beneficii de 100 mii lei peste plan.

(«FLACĂRA» —
PUBLICITATE)

Pe lîngă lucrul de calitate pe care-l asigură celor ce apelează la serviciile lor, unitățile fruntașe ale cooperativei «Drum nou» oferă clientelei clujene o ambianță plăcută, într-un cadru modern, creat prin mobilierul, decorația interioară și utilajele cu care au fost înzestrate.

AN HOTĂRÎTOR PE ȘANTIERELE BUCUREȘTENE DE LOCUINȚE

— Ați venit să ne criticați?

Cu această formulă a fost întâmpinată, invariabil, formația noastră de anchetă jurnalistică. Abstracție făcînd de tonul ușor glumeț, am fost tentați să descifrăm latura serioasă a întrebării: oare noi, reporterii, să avem, printre constructori, o faimă atît de proastă? Sau poate oamenii șantierelor bucureștene n-or fi prea învățați cu laudele?

Totuși ar fi împotriva evidenței să nu recunoști în cartierele și ansamblurile noi de locuințe ale Capitalei riguroasa creație a constructorilor. Reținînd, statornic, acest adevăr, la anumite intervale — cum este și momentul de față — nu ne putem reprimă interesul chiar pentru unele detalii din activitatea de construcții. Am întreprins deci raidul anchetă pe șantierele de locuințe fără idei preconcepționate sau intenții «agresive». Firește însă că n-am plecat la drum cu totul... inocenți; luasem, adică, printre primele noastre bagaje cîteva informații prealabile...

CIFRE CIFRATE

— Cu ce «recoltă» ați inaugurat anul 1969?

— În primul trimestru am dat în folosință un bloc cu 88 de apartamente.

— Dintr-un plan anual care cuprinde...?

— ...1 500 de apartamente.

— Nu vi se pare deci că 88 față de 1 500 reprezintă un raport puțin optimist?

— Da, dar știți, iarna...

Iată un refren pe care îl pot invidia toți textierii de șlagăre: deși intrăm în luna lui cuptor, iarna mai este încă la modă, invocată și cîntată pe tonalități diferite! Ne-am îngăduit această audiență nu fiindcă am contesta, în bloc, neajunsurile pe care îndelungatul timp frigos le-a pricinuit constructorilor. Dar spusele ing. Igor Clopotov (șeful șantierului 3 al Întreprinderii de construcții-montaj nr. 5) implică iarna într-o situație din care putea foarte bine să lipsească. Și iată de ce: șantierul Colentina a luat ființă, oficial (după declarațiile interlocutorului nostru), în martie 1968. Orice neavizat, uzînd exclusiv de logică și de simple operațiuni aritmetice, va socoti că din martie anul trecut și pînă la căderea zăpezii din iarna trecută sînt nouă luni. Or, acest răstimp e prea de ajuns ca să ridici blocurile de locuințe pînă sub acoperiș și să te pregătești de viforniță, cu lucrul la adăpost. După declarațiile șefului de șantier, cinci blocuri ajunseseră astă-iarnă în acest stadiu de execuție, dar din felurite motive, cam încălcite, nu s-a lucrat la finisajul interior pentru că n-a funcționat nici o sursă de căldură. Acceptăm justificarea, dar fără pretenții de scuză! Pierderea acestui «tren» înseamnă zeci și poate sute de apartamente care nu s-au dat în folosință la timp. Dar de acum încolo?

— Sînt terminate și se recepționează 220 de apartamente, iar restul pînă la 484 — cota planificată pe semestrul I — se află într-un stadiu avansat de finisaj.

Am luat de bune datele citite de ing. Clopotov din grafice, pînă la proba contrarie, care, din păcate, n-a întîrziat. Ne aflam pe șantier, în fața blocului R 29, unul dintre cele despre care ni se spusese că e în plin finisaj. L-am parcurs cu privirea de la parter pînă deasupra celor zece etaje și în afara citorva tocuri de ferestre montate n-am observat nici o grabă febrilă de terminare a zugrăvelilor sau vopsitoriilor (nici n-au prea început!)

— Cînd o să fie bun de locuit R 29? — l-am întrebat pe zidarul Peter Nicolaie care se afla pe aproape.

— Pe la 15 iulie, încolo...

(Continuare în pag. 20)

► Dacă aceste clădiri înalte de locuit (autor: Întreprinderea de construcții-montaj nr. 2) arată astfel în iunie, termenul de predare — 15 septembrie — inspiră pronosticuri optimiste.

Nu știa bietul om că șeful său ne garantează terminarea blocului sus-numit pînă la încheierea acestui semestru.

Nu v-am relatat aceste neconcordanțe de... opinii de la șantierul 3 al I.C.M. nr. 5 cu titlu de senzațional. Ni s-a părut pur și simplu că această secțiune din ansamblul construcțiilor de locuințe ale Capitalei prezintă un simptom concludent: Șantierul 3 are deci de predat, în 1969, 1 500 de apartamente. Planul semestrial îndeplinit sau neîndeplinit, este însă de numai 484 apartamente. Prin urmare, într-o jumătate de an s-a prevăzut cu mult mai puțin decît jumătatea obligațiilor pînă la 31 decembrie. Să fie un exemplu izolat? Cîtuși de puțin. Ba am putea zice că defalcarea planului de locuințe pe întreaga Capitală are un aspect bizar: în șase luni s-a prelininat cam un sfert din totalul apartamentelor afectate acestui an. Scontează Direcția generală de construcții-montaj pe vreun miracol pînă la finele lui '69? Greu de presupus. Sau cifrele din grafice conțin vreun mister pe care noi nu sîntem în stare să-l descifrăm?

N-am pierdut din vedere că pentru constructorii de locuințe din București 1969 este un an greu, fiindcă obligațiile lor s-au dublat. Am mai aflat că forța de muncă este deficitară, că aprovizionarea nu merge ca pe roate și așa mai departe. Dincolo de toate cauzele mai mult sau mai puțin obiective, reținem că indicațiile precise ale conducerii de partid și de stat prevăd pentru jumătatea anului îndeplinirea în procent de 50% a planului de investiții. Cu realizările lor, la această dată, șantierele de locuințe din București pot avea, oare, pretenția că sînt «în rînd cu lumea?» Nu ne erijăm nicidecum în vizionari negativiști, dar ritmul actual de lucru nu permite recuperări substanțiale pînă la sfîrșitul anului decît cu compromisuri, care vor face din 1970 un an și mai greu.

O SCRISOARE FĂRĂ RĂSPUNS

Pe data de 18 aprilie 1969, de la sucursala sectorului București a Băncii de Investiții a plecat o scrisoare către Consiliul popular al Capitalei, mai exact, în atenția tov. vicepreședinte ing. Traian Ispas. Deși deosebit de interesant, nu putem reproduce întregul text al scrisorii din motive de spațiu. Așadar, spicui: «...Procesul-verbal de predare-primire pentru blocul J 15 Titan s-a încheiat la data de 11.1.1968. Deși au trecut 15 luni de atunci, nu s-au terminat fațada, lucrările la soclu și terasă. Situații similare s-au constatat și la blocurile E 1, E 3, Z 1, Z 2 din Drumul Taberei și blocul 3 din Șoseaua Armata Poporului...» «...Menționăm că aceste întirziri atrag după ele prelungirea termenelor de recepție, ajungînd ca, în unele cazuri, ele să se încheie în 3 ani de la predarea apartamentelor către beneficiar. În asemenea condiții volumul remediilor solicitate cuprinde și unele lucrări care intră în perioada de uzură normală, fapt ce se reflectă negativ în cheltuielile de producție ale întreprinderii de construcții...». Din controlul întreprins de specialiștii Băncii de Investiții rezultă că pînă la data cînd am scris aceste rînduri 61 de blocuri nu au recepția definitivă. Fie că fațadele n-au căpătat încă forma cuvenită, fie că drumurile de acces sînt... inaccesibile, fie că finisajele ori instalațiile nu sînt în regulă. Deși, așa cum se precizează în textul citat, cheltuielile întreprinderilor constructoare sporesc mereu, de la o lună la alta, de la un an la altul. Firește, nu sînt bani din portofelul sau de pe C.E.C.-ul directorului sau maistrului cutare, ci sume consistente care ies din avutul statului. Direcția generală de specialitate a Consiliului popular municipal București construiește în 1969 un volum dublu de locuințe în raport cu anul trecut. Este salutar, nici vorbă! Dar ce se alege totuși cu zecile de lucrări neîncheiate din anii trecuți? Cine răspunde de degradările care se produc, între timp, la blocurile noi, împrumutîndu-le pe dinafară și pe dinăuntru aparențe de vechime seculară?

Scrisoarea despre care aminteam și care solicita soluții grabnice a rămas, pînă acum, fără nici un răspuns. Trebuie să socotim această tăcere drept replică definitivă?

DAI UN BAN, DAR FACE?

La blocul N 9 din Balta Albă-Titan l-am întîlnit pe ing. Nicolae Roiu, inspector principal la filiala Băncii de Investiții, împreună cu maistrul Gh. Gherghel și dirigințele de șantier Lazăr Diniță. Văzuseră apartamentele — a cîta oară?! Tot grupul era încîntat: execuția este ireproșabilă, s-au terminat chiar și aleile de asfalt, dar... comisia de recepție și-a făcut datoria încă din luna martie. De atunci blocul stă închis! De ce nu vin locatarii? Iată o întrebare la care ar putea să răspundă numai Oficiul de construcții pentru locuințe proprietate personală (O.C.L.P.P.). Dar nu răspunde. Să nu fie oare solicitanți? Ba bine că nu! Vedeți ce de lume asaltează ghișeele...

Blocul R 25 de pe Șoseaua Colentina, aparținînd tot O.C.L.P.P.-ului, s-a terminat mai de curînd. Proprietarii apartamentelor s-ar putea muta. Dar cum o să procedeze oare? E mai mult decît o curiozitate, pentru că: liftul nu este instalat deși sînt zece etaje pe verticala blocului; la intrare, dealurile de pămînt ud de ploaie par să fie un decor de film (prost).

Raidul nostru a mai întîlnit o adresă, din aceeași categorie: Blocul G 2 din Vatra Luminoasă. Aici, fericiții locatari și-au luat în primire cheile garsonierelor proprii încă din februarie-martie 1968. Fericiți e un fel de a zice:

— Ca să nu-mi intre zăpada în casă am îndesat în tocul ferestrei dinspre balcon hîrtie și cirpe — ne spune și ne arată Silviu Dimitriu de la etajul V, ap. 144. Aceleași necazuri le-a avut și Pompiliu Viciulescu de la etajul III, ap. 93. Fațada blocului, care trebuia finisată de aproape un an, e învelită și acum, parțial, în schele metalice. Dar ce folos dacă nu lucrează nimeni?!...

Ușile, ferestrele se închid strîmb sau nu se închid, parchetul sare sub pași și așa mai departe. Și în acest timp O.C.L.P.P. își uită îndatoririle de intermediar între cei ce plătesc și cei care execută. Bunăoară, pentru blocurile H 3, H 4, H 4 bis, H 5, H 14 și H 15, O.C.L.P.P.-ul a întocmit listele de remedieri pe care urma să le execute constructorul abia după 6-10 luni de la expirarea anului de garanție.

— Statul ne-a înlesnit cumpărarea unor apartamente în condiții avantajoase, iar noi, la rîndul nostru, am economisit bani, uneori, poate, cu anumite sacrificii. E drept să fim astfel tratați de O.C.L.P.P.? — se întreba cu obidă prof. Elinov Usatiuc, președintele asociației de locatari a blocului G 2. Nu, nu e nici drept și nici legal!

SI TREI INTERVIURI CARE N-AU AVUT LOC

Dorind să cunoaștem opiniile factorilor de răspundere în domeniul construcției de locuințe din Capitală, am încercat să intrăm în legătură cu conducerea Direcției generale de construcții și montaje a Primăriei municipiului. Pentru a obține o audiență am format deci numărul de telefon 15 95 72 și am cerut interiorul 258. S-a desfășurat apoi următorul dialog:

— Bună ziua, la telefon redacția revistei «Flacăra».

— Da. Pe cine căutați? — a întreat o voce feminină.

— Am dori să vorbim cu tovarășul inginer șef Voiculescu.

— O clipă, vă rugăm.

Secretara face o oarecare pauză, apoi continuă în receptor:

— Tovarășul Voiculescu nu este, reveniți după o oră.

Și închide brusca telefonul.

Peste 60 de minute am încercat din nou același număr.

— Putem vorbi cu tovarășul Voiculescu? — Cine sînteți?

— Revista «Flacăra».

— Ah, nu, tovarășul a plecat pe șantier cu tovarășul vicepreședinte Ispas. Ce pot să fac?

O bănuială ne-a îndemnat să-l căutăm de îndată și pe tovarășul vicepreședinte al Consiliului popular al municipiului București, tov. Traian Ispas, în sarcina căruia se află problemele construcției de locuințe din Capitală. Am format deci numărul 14 97 48, la cabinetul d-sale:

— Bună ziua, la telefon redacția revistei «Flacăra», am dori să vorbim cu tovarășul vicepreședinte.

— Ne pare foarte rău, răspunde amabil la capătul celălalt al firului secretara, dar nu poate fi găsit în nici un chip azi: însoțește o delegație maghiară.

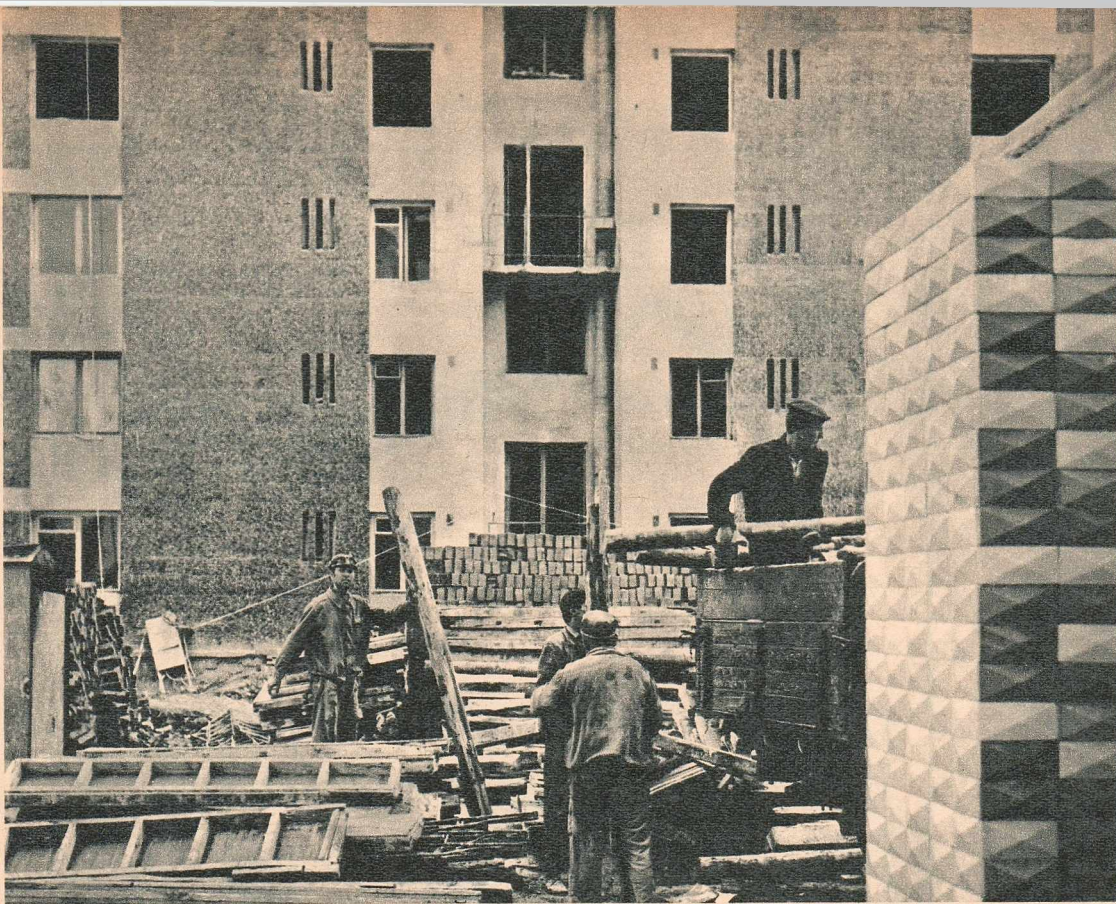
Inspectorul Băncii de Investiții, ing. Nicolae Roiu, și dirigințele de șantier Lazăr Diniță, sînt numai zîmbet: blocul cel nou e fără cusur. Să nu-l bucure laudele pe maistrul Gheorghe Gherghel? Ba da, dar locatarii de ce nu se mută? Sînt așteptați încă din martie. Știe numai O.C.L.P.P.-ul să dea răspuns. Și totuși, tace...

Bloc de garsoniere proprietate personală în Vatra Luminoasă. Asta-i fason de fațadă?, ne întreabă proprietarul Pompiliu Viciulescu. Nu, nu prea! Și cînd te gîndești că de un an și ceva bieții oameni s-au săturat să tot sper!

dialog cu cititorii

de H. DONA

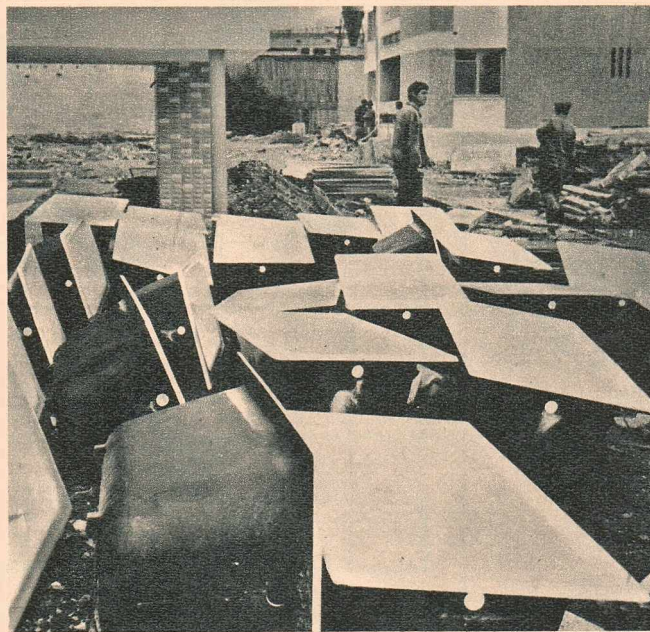

▲
Și, în sfârșit, șantierul se mută în altă parte...

Am rămas perplex. Care secretară o fi spus adevărul?

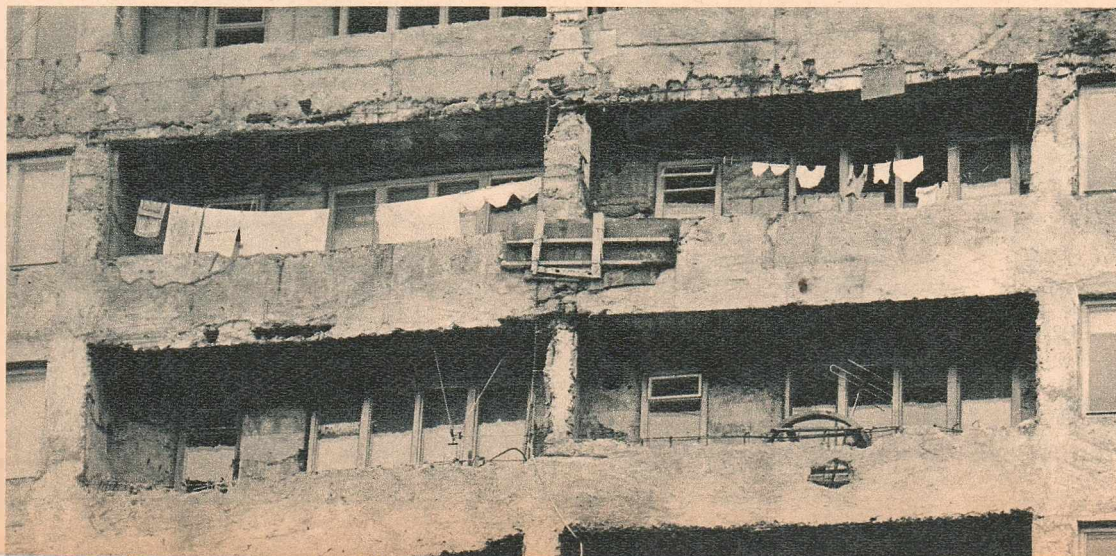
Pe tovarășul Melinte, șeful Oficiului pentru construcții de locuințe proprietate personală, nici n-am mai încercat să-l căutăm... Telefonul dînsului nu răspunde niciodată. Sau dacă întîmplător se ridică receptorul, cineva — e drept, foarte politicos — te roagă să revii. Scena se repetă, dacă ai răbdare, la infinit. Se poate încerca, de către cei care au timp, la numărul 15 34 87. Dacă au norocul totuși să-l găsească pe tov. Melinte, rugați-l să citească textul anchetei noastre. Poate astfel vom putea intra direct în legătură cu dînsul.

În orice caz, ne pare rău că încercările noastre de a lua contact nemijlocit cu tovarășii în sarcina cărora stau acutele probleme ale construcției de locuințe au eșuat nu din vina noastră. Ne-ar fi interesat nu părerile dumnealor asupra deficiențelor — din păcate foarte numeroase și serioase — care există în acest domeniu și nici eventualele justificări, pe care le bănuim. Am fi dorit să aflăm de la dînsii, concret, spre a putea înfățișa opiniei publice, măsurile operative și eficiente pe care înțeleg să le ia pentru remedierea tuturor lipsurilor, astfel încît cetățenii care așteaptă să deschidă ușa unui apartament nou, pe care și-l doresc cu ardoare, să afle precis data cînd vor avea această bucurie. Sperăm că după apariția acestui material vom primi «în direct» răspunsurile lămuritoare din partea celor în cauză.

▲
Faceți baie în apă de ploaie: e foarte bună pentru epidermă! Cam o astfel de invitație sugerează căzile de baie lăsate afară zile de-a rîndul cum dă Dumnezeu, pînă cînd instalatorii vor începe montajul lor în apartamentele blocului N 10 din Balta Albă-Titan.

▼
O imagine de film neorealista? Nu, sînt ultimele caturi ale fațadei blocului R 26 de pe Șoseaua Colentina, dat în «folosință» anul acesta.

Cineva din Satu Mare care semnează — pare-se — Topală și se recomandă intelectual, inginer (deși nu se prea are bine cu ortografia și cu acordurile gramaticale), a descoperit, în sfârșit, cauza tuturor relelor de care suferă fotbalul nostru. Descoperirea e — ce-i drept — cam tardivă, fiindcă, de bine, de rău, în ultimul timp lucrurile s-au mai îndreptat în acest pasionant domeniu, dar ea continuă să rămîină interesantă, profundă și mai ales inedită. Vinovați pentru tot ce nu merge în fotbal sînt ziaristii (ce simplu! trebuia numai să ne gîndim!), care-și permit să critice manifestările de huliganism ale unor spectatori și ale unor jucători. O dată explicația găsită, corespondentul sătmărean pornește în cruciadă. Și primele lănci le azvirle asupra colaboratorului nostru, Emanuel Valeriu. Înarmat cu certificatul de microbist (care, după cum se știe, asigură scutirea integrală de cultură, competență și bună-cuviință), cititorul din Satu Mare îl întrebă pe titularul rubricii noastre de sport dacă a trăit vreodată atmosfera unui meci de fotbal sau dacă a urmărit măcar la televizor un meci (mai e nevoie să amintim că tov. Emanuel Valeriu, redactorul șef al ziarului «Sportul», este unul dintre cei mai experimentați și mai apreciați ziaristi sportivi din țara noastră?). Pe inginerul Topală l-a indignat faptul că Em. Valeriu a înfierat așa cum se cuvine fapta huliganică a unui spectator care a aruncat cîteva petarde pe terenul de joc și ne scrie (cităm textual): «De ce să condamnăm oare pe acel spectator care din profundă simpatie și de înalt patriotism față de clubul (echipa) simpatizată a explodat pur și simplu de bucurie?»

În primul rînd, domnule Topală, să lăsăm în pace patriotismul, care înseamnă dragoste de patrie și nu atașament față de un club sau față de bocancii unui fotbalist. În al doilea rînd, dacă, așa cum spui dumneata, zurbagiul în cauză ar fi explodat el, am fi păstrat un minut de reculegere, am fi cumpărat, eventual, o jerbă de flori, dar nu ne-am fi simțit obligați să luăm atitudine prin revistă. În al treilea rînd, nu se pot identifica bucuria și pasiunea, perfect justificate, ale majorității iubitorilor de sport cu excesele inadmisibile ale unor izolați.

Microbistul sătmărean e indignat și pentru că presa a îndrăznit să-l supere pe gîngășul fotbalist din Constanța, acuzat de viol. În concepția d-lui Topală, fotbalistii sînt mai presus de legi și de morală, iar pe lîngă ei toți ceilalți oameni nu valorează practic nimic. «Pentru o josnică de femeie, sare ca ars dl. Topală, IANCU (cu majuscule, bineînțeles, spre a i se sublinia calitatea de supraom — n.n.) să nu joace fotbal????! Dar e culmea!...» Și așa mai departe. Nu ne-am fi oprit asupra acestei scrisori (care poate interesa mai degrabă, credem, meșcii psihiatri) dacă ea n-ar fi expresia unei mentalități primitive și periculoase, împotriva căreia opinia publică trebuie să ia atitudine.

Cititoarea Eftimia Miroșeanu din București ne trimite o scrisoare interesantă în care exprimă diferite critici la adresa reportajelor de actualitate publicate în revista noastră. Nu credem însă că soluția ar consta în reducerea spațiului acordat acestor reportaje, așa cum sugerează d-sa, ci în îmbunătățirea radicală a conținutului și formei publicistice. Mai purtăm încă povara multor șabloane, ne mai lăsăm deseori copieșiți ne de tapete brute, insuficient de semnificative, fie de formule prea abstracte, fie de tendințe spre o literaturizare ieftină, fie, mai ales, de mania descriptivismului. Împotriva acestor racile trebuie să luptăm în convingerea că nimic nu este mai palpant decît adevărul cald, semnificativ, adesea contradictoriu, al vieții.

În legătură cu rugămîntea pe care ne-o face tov. Miroșeanu, vrem să amintim că am publicat o copertă reprezentînd-o pe cîntăreața Doina Badea și, dacă ocazia se va mai ivi, sîntem gata să recidivăm.

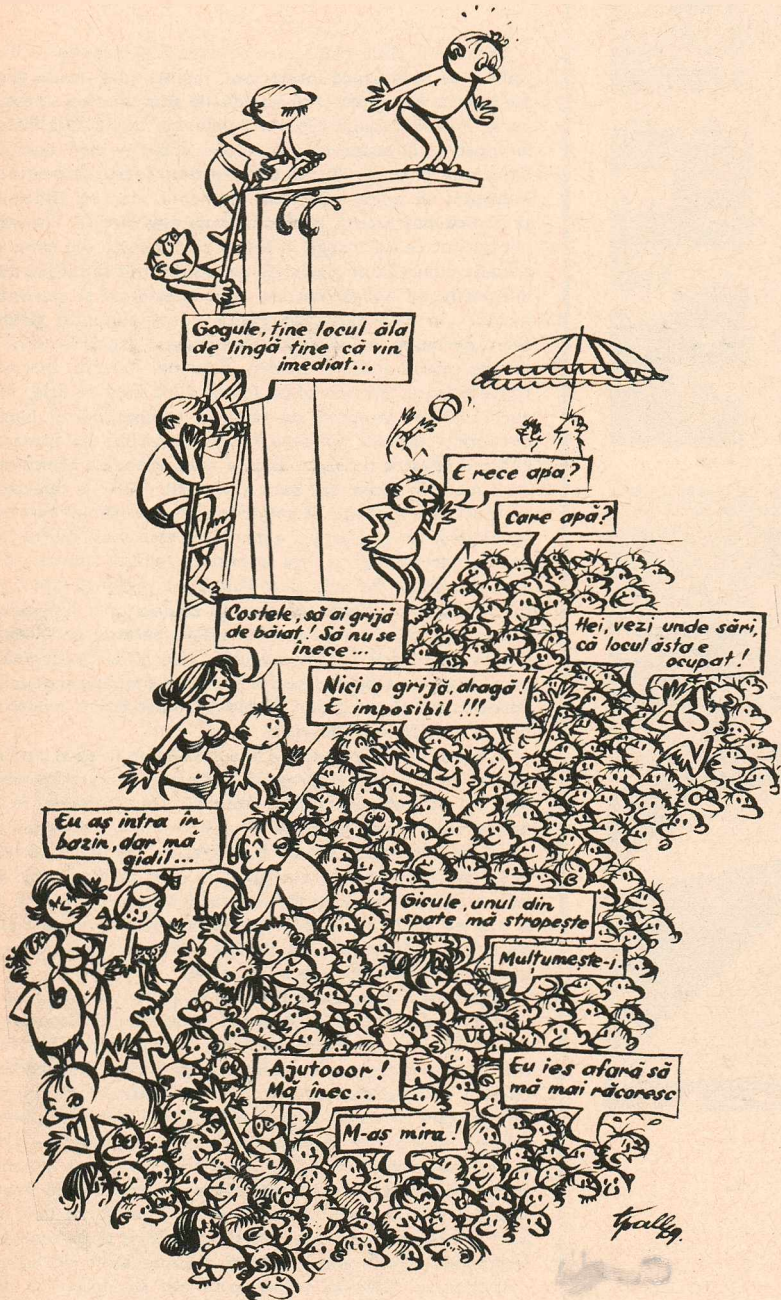
Cititorul care semnează Tiberiu B., din Timișoara, ne sugerează să publicăm ceea ce în publicațiile occidentale se numește «hit-parade», adică un clasament săptămînal al discurilor de muzică ușoară, în raport cu succesul lor de public. Principial, n-am avea nimic împotriva, dar de unde să luăm clasamentul? În alte țări el este întocmit pe baza datelor furnizate de întreprinderile de discuri, de organizațiile comerciale, de instituturile de sondare a opiniei publice, de sondare a pieței sau de analiză a consumului. Ni se pare că la noi nu există (deocamdată) o instituție care să urmărească sistematic acest sector al pieței. A publica un clasament doar potrivit părerilor noastre sau ale cititorilor care ar binevoi să ne scrie, n-ar fi nici științific și nici serios.

varietăți

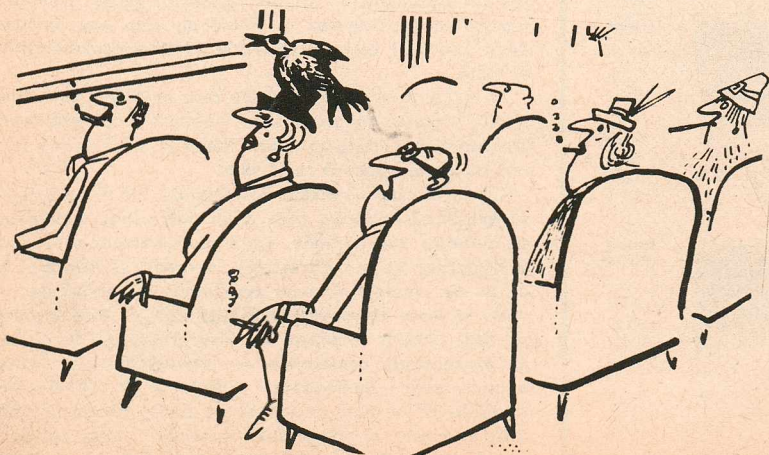
UMOR

de T. PALL

Într-o joi, cînd a fost vară...

UMOR DE PESTE HOTARE

— Cam plicticos documentarul ăsta despre păsări...

„IZVOARE DE SĂNĂTATE“

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
2											
3											
4											
5											
6											
7											
8											
9											
10											
11											
12											

ORIZONTAL: 1) Stațiune în județul Mehedinți, importantă pentru apele oligometalice, mezotermale și sulfuroase — Medic român care a organizat serviciul de ocrotire a sănătății publice și care s-a ocupat și de stațiunile balneare din ținuturile românești. 2) Stațiune balneară aflată în plină stepă a Bărăganului — Autorul lucrării «Memorabilia Europae», în care stațiunea noastră Bazna este citată la loc de onoare. 3) Cea mai bună băutură este apa de izvor! — Prin Constanța! — Armăsar dobrogean. 4) Poftim — Tratament balnear — Orașel în Italia. 5) Scriitor spaniol (1851-1912) — Sodiu — Vînt foarte fierbinte din Sahara și Arabia. 6) Acumularea de lichid în cavitatea abdominală — Factor natural de cură. 7) Taler de balanță — În lege! — Alt nume al lui Pluton. 8) Cel mai important izvor feruginos al stațiunii Buziaș — O apă minerală înțepătoare. 9) Însănătoșită — Măsoară timpul. 10) Un fel de ton — Veche notă — A povesti. 11) Pronume — Tineretul studios al țării. 12) Primul — Stațiune din județul Mureș cu climat subalpin, lac sărat și sondă arteziană cu apă termală de 50° — Amalgamați în vechea chimie.

VERTICAL: 1) Stațiune balneocli-

materică din apropiere de Mediaș — Renumită stațiune care posedă 6 lacuri helioterme. 2) Timp al zilei în care nu se recomandă helioterapia — Stațiune de odihnă situată între Predeal și Brașov. 3) Ursu, Ana, Roșu, Techirghiol (sing.) — Boală de nervi tratată cu succes în numeroase stațiuni cum ar fi: Tușnad, Borsec, Lacul Roșu ș.a. 4) În sprijinul viței — Baie de tratament. 5) Lac din stațiunea Sovata — În sere! 6) Lucrat cu plugul — Stadiu al bolii în care, în general, este contraindicată cura balneoclimaterică. 7) În Amara! — A forma. 8) Mod de exprimare a opiniei — Parte a corpului — Dumitru Dorel. 9) Țară europeană cu veche tradiție în domeniul balneologiei — În porturi (pl.). 10) Lică Hristea — Clima unor stațiuni de munte — Pitorescul lac vulcanic de lângă Tușnad. 11) Apele minerale și alți factori de cură pentru cei bolnavi — Măiestrie. 12) Renumit izvor din stațiunea Buziaș, cu ape conținând acid carbonic și bicarbonați de calciu și sodiu — «Perla» Văii Prahovei, vestită stațiune de odihnă.

Teodor AXIOTI

Cuvinte rare: LUCO, AZA, ASCITA, DIS, AMIA.

Dezlegarea jocului CANICULĂ, apărut în numărul trecut

ORIZONTAL: 1) FRIGIDERE — PA. 2) RACITURI — NAS. 3) INAR — CALDURA. 4) CIR — PA — ARCAS. 5) AT — RATA — I — SI. 6) ESOP — CALTUN. 7) C — USUREL — RT. 8) IUBIRE — CHEAG. 9) MARTA — E — AN — A. 10) E — EA — ATOL — ST. 11) NAZ — ELEGANTI. 12) TRÎNTOR — TORT.

de Romulus RUSAN

NEOMITOLOGIE

Acum, că tehnica secolului ne-a depozitat de vraja Lunii și de enigma Inimii, multe voci se întrebă cine va putea și prin ce se va putea umple viitorul fără de mistere care ni se deschide în față. Ultimele nuclee intangibile o dată atinse, o dată devastate, arsenalul romantismului e, practic, desființat. Omul încearcă să se acomodeze cu o civilizație în numele căreia a riscat totul. Pentru a se menține viu și tânăr el trebuie să-și strunească viteza istorică, să o facă să depășească, spre binele lui, pragul maximal dincolo de care aceasta devine insesizabilă. Iar de aici încolo, pentru a nu îmbătrâni prematur în vîntul nevăzută, el mai are nevoie de un ser care să-i așeze conștiința de uscăciune și însingurare. Iată de ce ființa umană nu încetează și nu va mai înceta o bună bucată de timp, în lipsa surselor direct producătoare, să inventeze anticorpi și leucocite sentimentale, particule psihologice care să dea înaintării celei mai dure iluzia dulceașii și care să amortizeze șocurile practic nenumărate ale despărțirii de trecut.

Printre acești anticorpi ai conștiinței noastre se numără și noile mituri. Dintr-o materie seacă, cum încep să fie viața și munca fecundate de cultul automatelor și automatismelor, aceste prejudecăți sănătoase încearcă să recupereze o realitate umană. Dacă miturile vechi — miturile Lunii și Inimii — căutau să prezinte necunoscutul ca fiind cît mai cunoscut, aceste noi mituri ale vremii noastre vor, dimpotrivă (avem nevoie de mistere!), să îmbrace precunoscutul în straie mai puțin cunoscute, să catifeleze cu umbre blinde niște peisaje cu muchii devenite prea geometrice.

Iată, printre noile mituri, marile șantiere... Acestor întreprinderi economice, cu buget arid, cifre de producție, și tot ce ține de scripte, le-a fost dat să nască în inima contemporanilor un sentiment de inedite rezonanțe. Într-o vreme cînd seceta definea cel mai bine, la altitudinile obișnuite, raporturile dintre oameni, marea șantier reprezenta piscul omeniei și al purității, aflat în imediata și binefăcătoarea apropiere a norilor cumulus. Spre el se îndreptau toți cei asfixiați de un trai prea meschin ori prea îngrădit, iar angrenajul atîtor pasiuni reunite găsea în puternica lui rotire unghiurile prielnice pentru ca obișnuita hurducătură la atingerea cu pămîntul să devină o armonioasă așezare de linii și complexități. Baraca de scinduri cu turturile sub streșină și cu maiouri napolitane pe sfoară făcea înconjurul țării, neschimbată, cu locatari cu tot, astfel ca elevul de grădiniță din Bicz să poată ajunge la Lotru inginer. Ca hainele copiilor într-o casă numeroasă, obiceiurile bune și rele se transmiteau din generație în generație. Erau obiceiuri și legi nescrie, acceptate de îndată ce puneai piciorul în acest perimetru și garantate doar de pedepsa glumeață, din poveste, a tăierii nasului celui ce se supără. Și e neîndoios că tocmai acea libertate a spiritului, acea suprapunere de aspirații, acea solidaritate de familie (loc folosit nu numai pentru spălarea rufelor, dar și pentru arborarea lor, albe, în vînt, ca simple și necăutate steaguri ale purității), e neîndoios că numai ele, pe deasupra unor termeni de producție ce păreau tuturor exteriori, au făcut ani de-a rîndul farmecul și utilitatea unor tărîmuri de bărbătesc western carpatin.

Așa am cunoscut «marile șantiere». Marele șantier nu era mare neapărat prin dimensiuni. Epitetul său era doar un titlu de sufler, nu o măsură de geometrie; el se referea nu la kilometri pătrați, cît la un anume gen de atmosferă. Mici sau mari, șantierele trebuie să întrunească acele condiții inefabile, acel aer voluntar și acea dorință de romantism la care să aspire. Au existat șantiere mici, de câteva zeci de persoane, care s-au dovedit «mari» tocmai prin ampla umanitate (cît pentru mii și milioane de inși!) pe care ele o recuperau.

Șantierele își vor prelungi prezența, ele vor fi necesare împlinirii noastre materiale, dar și spirituale, și aceasta în funcție de nevoia lor de aer juvenil, romantic, în funcție de teama lor în fața primejdiei anchilozării.

de Emanuel VALERIU

MAREA BUCLĂ
TREBUIE
SĂ MAI CREASCĂ...

Puține sint acele întreceri sportive (dar și alt fel de manifestări, să zicem culturale) care reunescrib atît de diverse ale unei curse cicliste pe etape. Pentru aspectul pur sportiv, pledoariile îmi par inutile, întrucît nimeni nu se poate îndoi de calitățile acelor băieți minunați care parcurg, pe suplele lor instrumente de rula, mii de kilometri pe arșiță, vînt și ninsoare, escaladînd piscuri semețe ori plonjind frenetic pe firul văilor croite de timp. Așadar, an de an, după o formulă ori alta (uneori cea nouă nefiind altceva decît una mai veche, reluată), în câteva țări europene (și nu dintre cele mai mici sau fără tradiție sportivă) se organizează un fel de ocol al profilului lor geografic (mai mult sau mai puțin ortodox) căruia i se zice Tur ciclist sau — cu apel la metaforă — Marea buclă. Pe plan european, asistăm la o întrecere de același gen, cu un puternic sens simbolic, «Cursa Păcii», de asemeni intrată în conștiința publică de mulți ani de zile.

Ce alt prilej mai bun, mai lesnicios, mai direct, mai viabil decît un tur ciclist se poate găsi pentru a stîrni, pe de o parte, gustul față de sport și, pe de altă parte, pentru a lega, în mod logic, o serie de alte interese, dintre cele mai diverse? Știu că ani de zile competițiile de acest gen au fost blamate, pentru ceea ce ni se părea a fi neconform cu o anumită opinie despre sport și rostul său în societate. Dar nu numai că aceste «bucle» au supraviețuit și i-am văzut la start chiar pe reprezentanții noștri, ci ele au reînnoit, peste ani, firul întrerupt al tradițiilor proprii sportului românesc. Cine dintre cei cărora vîrsta le-o îngăduie nu-și reamintește de Turul României cîștigat de francezul Pierre Galien sau de lupta lui N.I. Țapu, Mormocea, Hrenciuc și Hapciuc (veritabili eroi de legendă) cu bulgarul Nicolov, de efervescența creată de ziarul «Tempo», organizator al competiției, și de neobositul Vasile Canarache în perioada desfășurării întrecerii?

Avionul biplan care însoțea plutonul, afișele aruncate deasupra orașelor, mari și mici, rezultatele publicate, în ediția de seară, mi se par tot atîtea reușite ale celor care făceau să trăiască, timp de două săptămîni, o țară întreagă același eveniment (luîndu-și — de ce n-ar fi făcut-o? — și partea lor de beneficiu publicitar), reușite înobilate tocmai de modestele mijloace ce le stăteau la dispoziție respectivilor organizatori și de starea mizerabilă, pe atunci, a drumurilor țării, de lipsa materialelor tehnice necesare cicliștilor.

Azi asfaltul este o panglică lină (doar pe alocuri întreruptă mai ales de lipsa simțului gospodăresc al celor obligați să-l aibă), bicicletele și accesoriile lor nu mai constituie ecuații cu chei ascunse, câteva țări cu sport redutabil își au aci reprezentanți autorizați (doar unii s-au abținut, din diverse motive, în ultimul moment, fără ca absența lor să scadă însă etalonul valoric al întrecerii), lumea iese pe la porțile caselor, pe alocuri pompierii își exercită funcția în sens benign, copiii își flutură entuziasmul, presa acordă evenimentului atenția cuvenită. Și totuși, ceva lipsește. Nu față de trecut, ci mai cu seamă față de prezent, față de ceea ce AZI s-ar putea conferi unei atari manifestări. Caravana (cu excepția celor aflați în sa) stă sub semnul monotoniei și cenușului așternut de lipsa de interes a unora care ar fi putut să folosească prilejul pentru a-și demonstra ingeniozitatea ori măcar conștiința unei datorii. Fabricăm biciclete, la Tohan, după cîte știu, dar pe întregul parcurs nu aflăm nimic despre asta; fabricăm autoturisme la Pitești, camionete și microbuze, autocamioane excelente la Brașov, dar în caravană, ca și pe întregul traseu, această plăcută realitate nu se face de loc remarcată. Cu suficient timp înaintea startului, organizatorii au apelat la conducerea ministerului de resort, în vederea constituirii unei caravane din mașini fabricate în țară, dar fără a reuși să promoveze ideea. Fabricăm «Pepsi Cola», dar cicliștii beau apă de la robinet și din fîntîni, deși apele minerale și cele gazoase românești abundă. Fotografii, operatorii de film, gazetarii și radioreporterii își fac cu zel meseria dar nu pot insera, cu mijloacele specifice, nimic despre realitățile amintite, și care ar fi luat astfel și drumurile străinătății. Oare persistă încă ideea că produsele respective nu mai au nevoie de publicitate, că tot se vînd? Oare nu mai figurează în bugete capitolul publicitar?

Dar nu numai atît. Căminele culturale ori chiar marile ansambluri artistice, teatrele de revistă, n-ar fi putut organiza un tur paralel, care să preceadă sosirile ori plecările în cursă în toate orașele pe unde trec cicliștii? La Galați, o echipă de actori de la Teatrul de estradă «C. Tănase» din București jucase în ajunul primului start al turului ciclist nu știu prin ce sat al județului, spre amărăciunea haziului Radu Zaharescu, trezit prematur, dintr-un somn prea scurt, de megafoanele masinii sonore a Loto-Pronosportului (se pare singura instituție care înțelege să fructifice în folosul său și al sportului prilejul oferit de cursele cicliste).

Turul s-a desfășurat și în aceste condiții și lupta cicliștilor a fost minunată. Mă gîndesc totuși la acele «dialoguri la distanță» ale televiziunii române și nu mă pot reține să nu fac o paralelă, marcată de regret. Ce admirabile, ce consistente și ce diverse dialoguri ar fi putut oferi Turul ciclist al României socialiste în acest an sârbătoresc pentru noi toți, dacă el n-ar fi fost privit ca o «simplă» competiție sportivă!

La Mulhouse, ansamblul american Living Theater a jucat piesa «Paradise now», creație a tinerilor ei membri. La Avignon, municipalitatea le-a interzis să-și pună în aplicare intenția de a susține, gratuit, piesa în aer liber, pe străzile orașului, pentru motivul că ar fi scandalosă. Trupa Living Theater este privită cu oarecare suspiciune, fiind socotită oadunătură de anarhiști. De fapt, actorii lui Living Theater se autointitulează distrugători ai culturii capitaliste, în speță a celei americane, S.U.A. fiind «țara cea mai ruinată de capitalism» (Julian Beck — conducătorul lui L.T.). Reproducem o imagine din timpul unei repetiții.

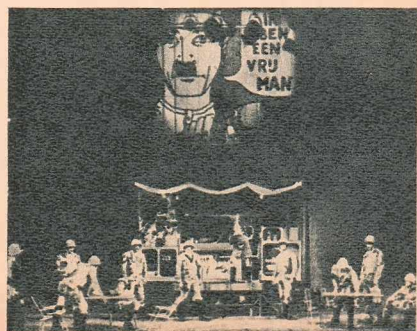
Nicole Heesters în Olivia din «Cum vă place» (W. Shakespeare). Teatrul din Düsseldorf a găzduit spectacolul cu această piesă, prilej pentru regizorul Karlheinz Stroux de a realiza una dintre mizanscenele care, de obicei, exercită o vie atracție asupra marilor actori. Opera din metropola renană, cu actorii și cîntăreții ei de valoare internațională, nu pare a se teme de confruntările artistice la care este supusă.

Binecunoscuta povestire realistă a scriitorului Maxim Gorki, «Malva» (1897), adaptată pentru scenă de Paul Gravit, a văzut lumina rampei la Hans-Otto-Theater Potsdam. Ursula Karusseit interpretează rolul Malvei — tînără muncitoare dintr-o așezare de pescari de pe țărmul Mării Caspice — redînd vieții amare a acestei nedreptăți pescărești dimensiunile ei de baladă gorkiană.

La Teatrul regal din Antwerpen (Belgia), Walter Tillemans semnează regia spectacolului brechtian «Mann ist Mann». Ca și «Opera de trei parale», «Omu-i om» (Mann ist Mann — 1926) constituie un exemplu de teatru epic, axat pe efectul de distanțare, potrivit căruia spectatorului i se impune o participare rațională activă.

Un cozonac
de calitate superioară: **PANETTONE**

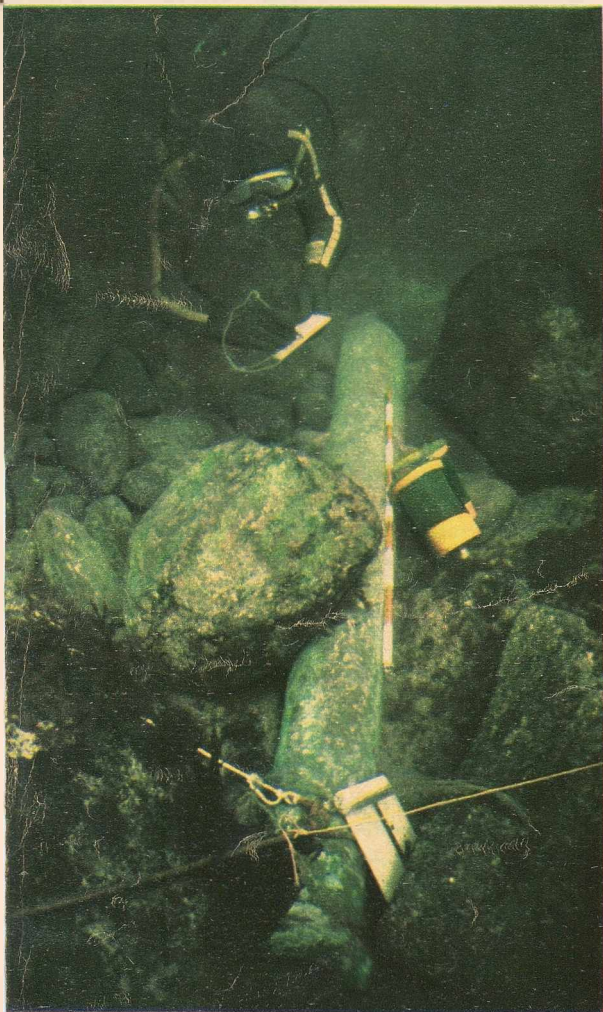
**Combinatul
Industrial de
Morărit și
Panificație
SIBIU**

- Pufos și aromat
- Conține fructe confiate și stafide
- Bogat în ouă și grăsimi
- Își păstrează prospețimea vreme îndelungată

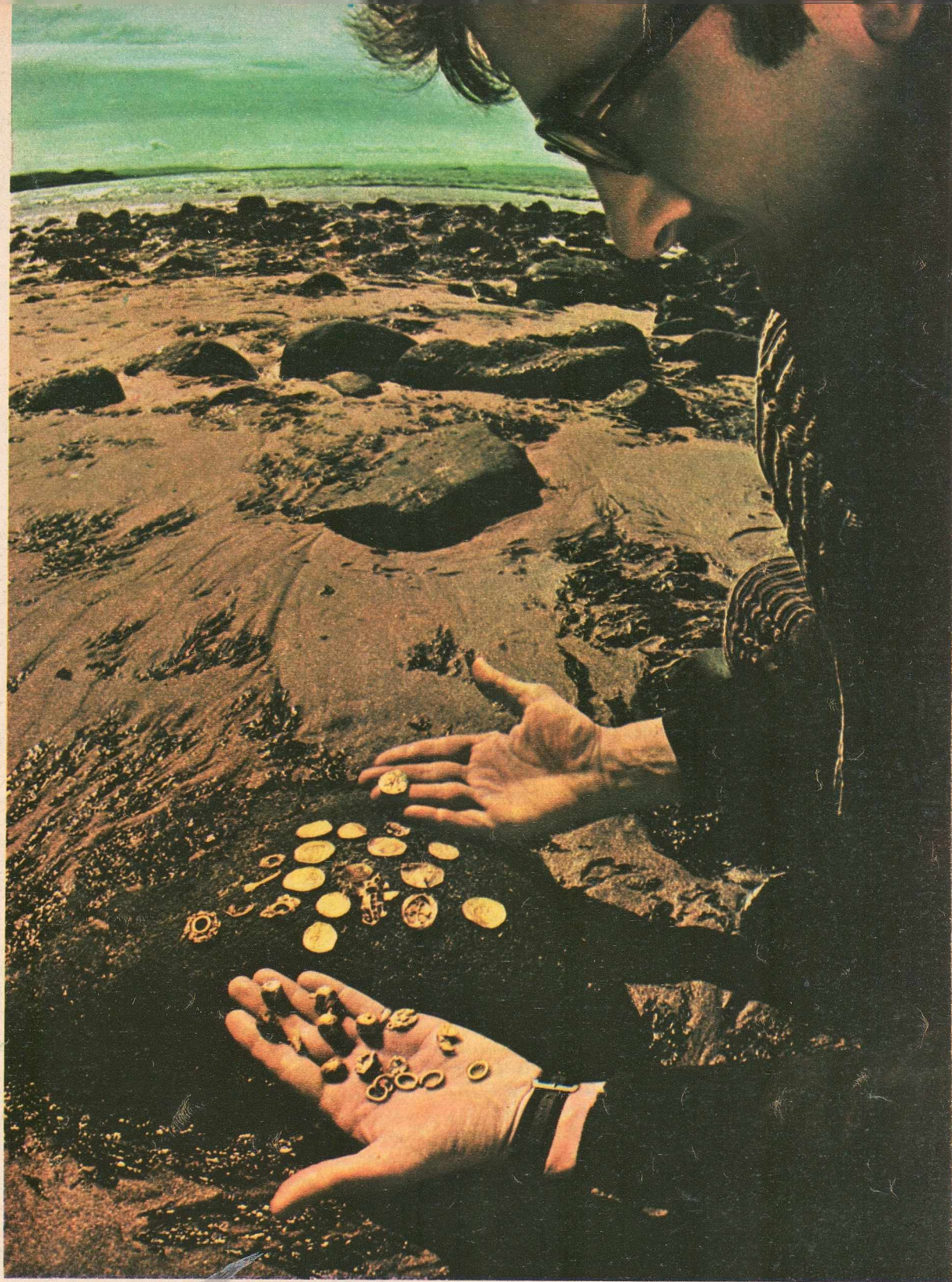
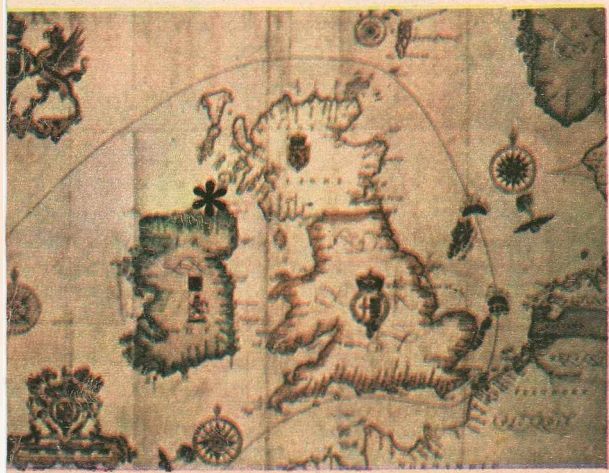
▲ Limba de uscat neagră ce înaintează spre mare este Lacada Point. De stîncile acestui promontoriu s-a lovit Girona, și sub aceste ape a zăcut epava ei timp de aproape patru secole.

▶ Robert Sténuit, șeful echipei care a recuperat Girona, și o parte dintre obiectele aduse la suprafață. Sténuit, specialist experimentat în arheologia submarină, a participat și la căutarea «comorii lui Rommel», în largul Corsicii.

▲ Descoperind, pe jumătate ascuns de bolovani, un tun de bronz care aparținuse Gironnei, unul dintre cufundători își notează caracteristicile și amplasamentul acestuia.

▼ Pe o hartă datînd din anul 1590, itinerarul Invincibilei Armade și punctele în care s-a întîlnit cu flota engleză. Asteriscul indică locul în care s-a scufundat Girona, cu prețioasa ei încărcătură.

GIRONA

ȘI-A DEZVĂLUIT SECRETUL

— cum a descoperit R. Sténuit
tezaurul Invincibilei Armade —

de Delia STEFAN

«Aveam 18 ani — povestește arheologul belgian Robert Sténuit — cînd am alcătuit pentru prima oară o listă a marilor naufragii. Însemnările mele umplu acum o cameră întregă și, printre ele, cele referitoare la Girona dețin un loc de onoare». Ca și atîția alți căutători de comori submarine, Sténuit visa să fie el acela care va descoperi într-o zi legendarul tezaur al Invincibilei Armade, ascuns de patru secole în adîncul apelor. Visa și cerceta. În do-

cumentele vremii, păstrate la British Museum, la Arhiva națională de la Paris, la Biblioteca regală din Bruxelles sau Muzeul marinei din Amsterdam, referirile la Girona — galera care, încărcată cu bunuri de o uriașă valoare, naufragiase la puțin timp după înfrîngerea flotei spaniole — erau destul de frecvente. Și dacă Robert Sténuit a reușit să-și realizeze visul, să fie el acela care să descopere și să aducă la suprafață o însemnată parte a comorii, lucrul

GIRONA

SI-A DEZVĂLUIT SECRETUL

acesta se datorește, după propria lui mărturisire, anilor de cercetări, zifelor lungi petrecute în arhivele pline de praf ale Europei, care i-au permis să reconstituie

POVEȘTEA GIRONEI

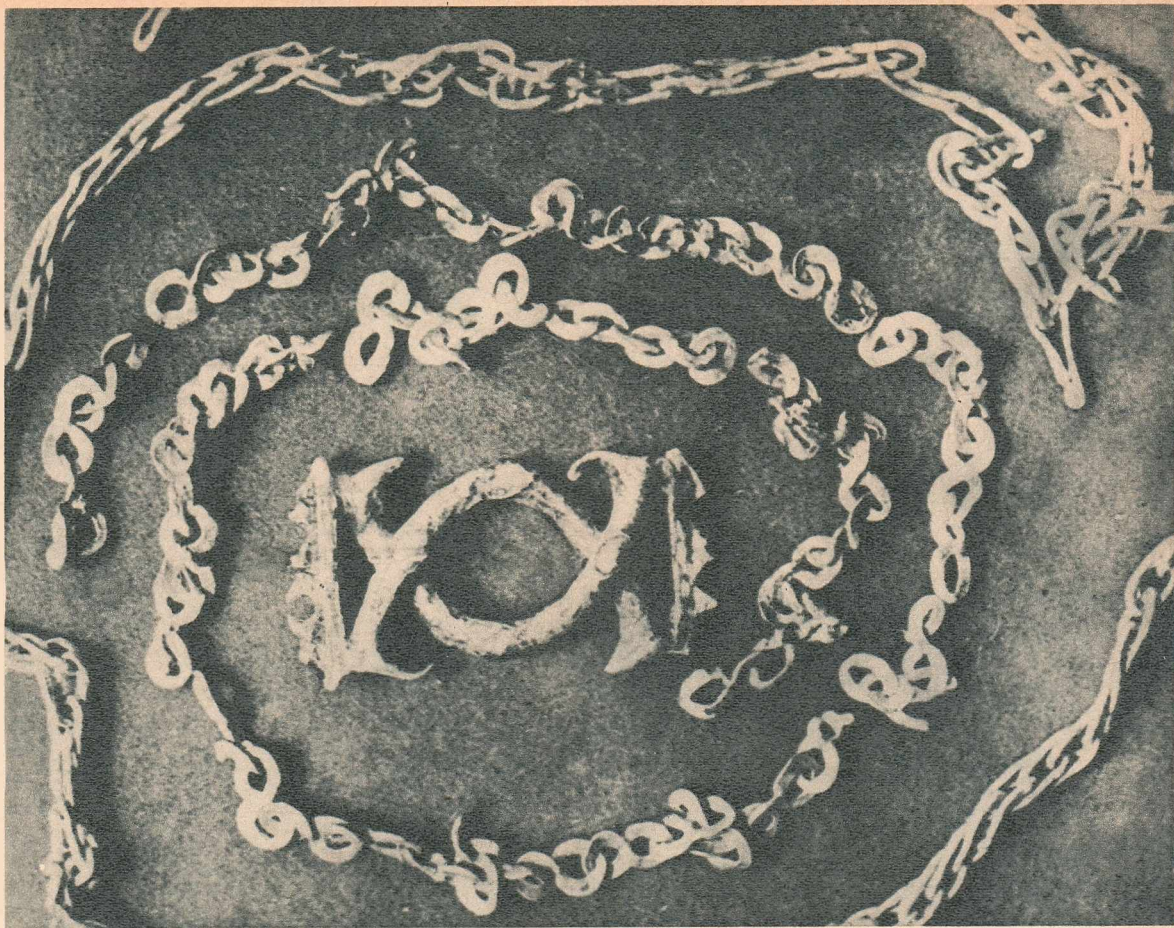
Anul 1588. Anglia și Spania se află în plină luptă pentru supremația în comerțul colonial. Filip al II-lea al Spaniei hotărăște să-și atace rivala. Și cum conflictele militare cu substraturi economice se ascundeau — după moda vremii — sub lozinci religioase, regele Spaniei se folosește de pretextul execuției Mariei Stuart, declară că moartea reginei catolice trebuie răzbunată, vinovata — regina Elisabeta — detronată, iar catolicismul, restabilit în Anglia. În consecință trimite spre Canalul Minecii cea mai puternică flotă ce se văzuse pînă atunci — 130 corăbii cu 16 000 soldați, 8 000 marinari, 1 500 nobili și voluntari și, la galere, 2 000 de ocași și sclavi. Sigur de victorie, o boțea plin de orgoliu Invincibila Armada. În fruntea expediției — Don Alonso Pérez de Guzmán el Bueno, duce de Medina Sidonia, aristocrat de cea mai aleasă stirpe, dar militar mediocru. Printre generalii acestuia se afla și viteazul Don Alonso Martinez de Leiva, nobil ce se bucura de o atît de excelentă reputație, încît 40 dintre cele mai bune familii spaniole îi încredințaseră feciorii ca să-i imbarce pe vasul ce-l conducea — Rata Sancta Maria Encoronada — și să-i ducă la victorie împotriva ereticilor englezi.

Ca în atîtea alte rînduri, istoria a dovedit și atunci că nu e de loc suficient ca o armată sau o flotă să se considere invincibilă ca să părăsească victorioasă cîmpul de luptă. Amănuntele înfrîngerii — în care și-au spus cuvîntul superioritatea tacticii engleze în războiul naval, a vaselor mici, mobile și rapide împotriva greoaiele corăbii spaniole, precum și mîna de ajutor dată englezilor de furtună — se cunosc. Din cele 130 de galioane, galere, nave cu pînze etc. nu aveau să se mai înapoieze în Spania decît 68. Rata Sancta Maria Encoronada se număra printre cele 20-30 de corăbii care, în timp ce încercau să se întorcă pe continent, au fost împinse de furtună spre țărmurile irlandeze și scoțiene și zdrobite de stînci. Martinez Leiva izbutește să-și salveze echipajul, pe care-l imbarcă pe Duquesa Sancta Ana. Dar e din nou urmărit de ghinion. Duquesa se împotmolește. Ultima salvare — galera Girona care, avariata, se găsea la nu prea mare distanță de locul naufragiului. După sumare reparații, cei 1 300 oameni și tot ce posedau ei mai de preț iau, la bordul Girona, drumul Scoției — căci neputînd nădăjdui să ajungă pînă în Spania, Scoția, unde James al VI-lea, fiul Mariei Stuart, le-ar fi acordat fără îndoială ajutor, reprezenta pentru ei ultima șansă de salvare. Dar nici Girona nu se bucură de o soartă mai bună decît Rata și Duquesa. În noaptea de 26 octombrie, la numai cîteva mile de destinație, pe o furtună violentă, nava se lovește de o stîncă în apropierea țărmului irlandez, se desface în bucăți și se duce la fund cu tot ce avea pe ea. Dintre cei 1 300 de oameni numai cinci aveau să se salveze. Datorită lor povestea Girona și a comorii ei înghițite în adîncuri a ajuns pînă în zilele noastre.

MISTERUL DE LA LACADA POINT

Dacă, după cum mărturisește Sténuit, i-a fost relativ ușor să afle tot ce se putea afla în legătură cu felul în care naufragiase Girona, documentele vremii conțineau date mult mai puțin precise asupra punctului în care ar fi putut fi găsită epava. Se pare că, la cîteva ani după înfrîngerea Armadei, o parte din comoara de pe Girona fusese descoperită în apropierea stîncilor de la Bunboyes, nu departe de Portballintrae, pe coasta de nord a Irlandei. Optimist totuși, aproape sigur că tezaurul nu putuse fi scos în întregime la suprafață în epoca aceea, Robert Sténuit pleacă însoțit de prietenul său, fotoreporterul Marc Jasinski, spre Irlanda.

Dacă epava Girona s-ar fi aflat într-adevăr la Bunboyes — își spusese Sténuit — ea ar fi fost de mult descoperită de cei care cercetaseră aceleași surse documentare ca și el. Deci stîncile de la Bunboyes nu pot fi adevăratul loc al naufragiului, ci doar o indicație falsă, menită să-i inducă

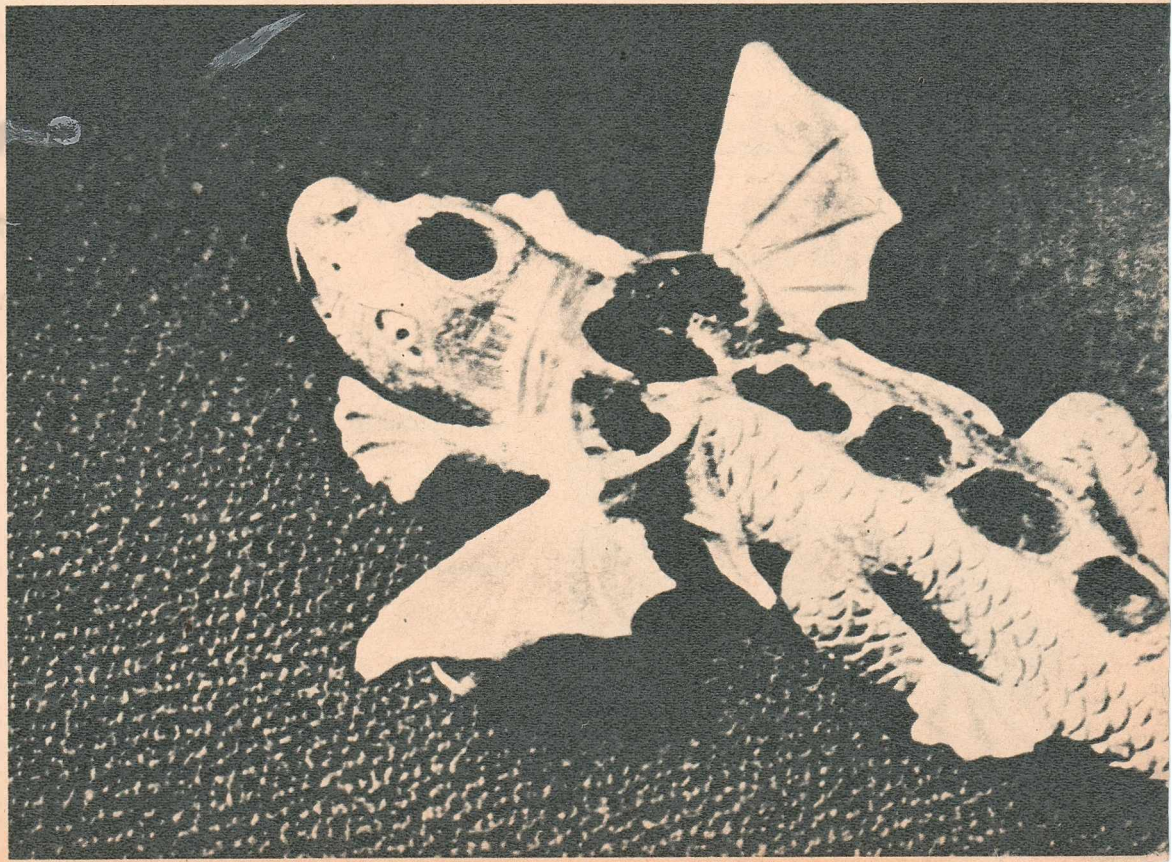

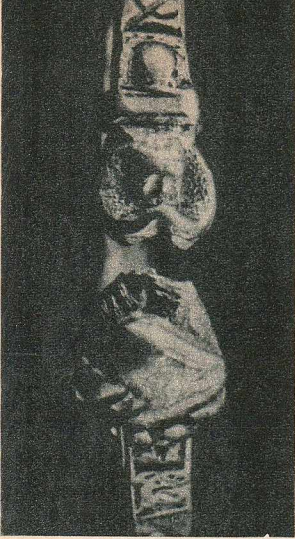
în eroare pe englezi și pe ceilalți căutători de comori ai timpului. Sténuit descoperă că pe hărțile mai recente ale Irlandei existau, la nord de Portballintrae, o seamă de localități cu denumiri de origine spaniolă care nu figurau pe hărțile secolului XVI: Spaniard Rock, Spaniard Cave, Port na Spaniagh, Lacada Point. Deduce că, pentru ca secretul locului unde se găsea epava să fie păstrat cît mai bine, aceste denumiri nu fuseseră dezvăluite cartografilor timpului și transmițindu-se — o dată cu legenda comorii — din generație în generație apăruseră pe hărți mult mai târziu.

Într-un ghid turistic, cumpărat într-un magazin de suveniruri, Sténuit descoperă o indicație de mare preț: «În 1588 un vas al Armadei spaniole a naufragiat cu aproape tot echipajul, lovindu-se de o mică peninsulă, în apropiere de Giant Causeway, numit încă și azi Port na Spaniagh, Portul spaniolilor». Mica peninsulă nu putea fi decît Lacada Point. Sténuit își îndreaptă cercetările într-acolo. «În 27 iunie — povestește el în articolul scris pentru revista

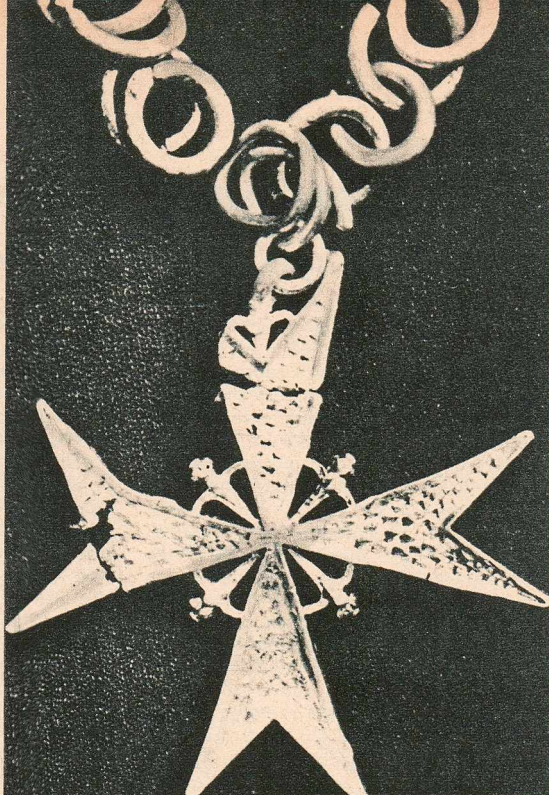
americană «National Geographic» — marea era destul de liniștită. De la Port na Spaniagh am pornit înot spre Lacada Point, examinînd fundul mării printre algele plutitoare, cufundîndu-mă ici și colo pentru a răsturna cîte o bucată de stîncă și a mă uita dedesubtul ei... Deodată, am dat peste o suprafață plană, un fel de esplanadă străjuită de un uriaș bloc de piatră. În apropierea centrului ei, un obiect alb mi-a atras privirea. M-am scufundat spre el, l-am prins în mîini, l-am ridicat. Un lingou de plumb, lung de aproape un metru.

Înima îmi bătea puternic de emoție și efort, cînd mi-am amintit de un pasaj dintr-un document pe care-l studiasem la British Museum. Era vorba de «un bărbat numit Boyle» care, la sfîrșitul secolului al XVIII-lea, descoperise o altă epavă a Armadei la Donegal. Printre obiectele aduse de el la suprafață se afla «o bucată de plumb lungă de un yard, prismatică, ascuțită spre capete și mai groasă spre mijloc». O descriere exactă a lingoului meu. L-am întors pe partea cealaltă și am văzut, gravate, cinci cruci. Găsisem epava

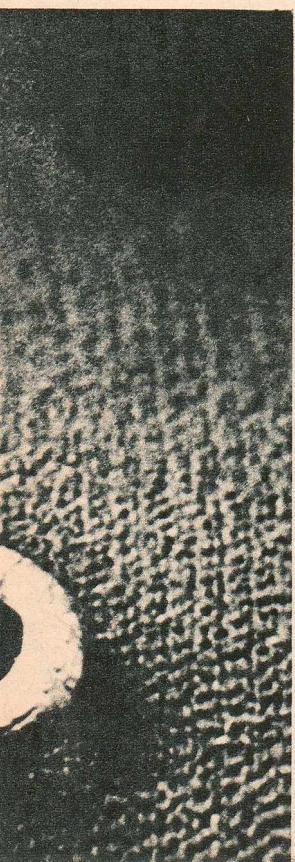
Pe acest inel, dar de dragoste făcut cu patru secole în urmă, se mai pot citi cuvintele «No tengue mas que darte» (nu mai am nimic să-ți dăruiesc).

Crucea de cavaler al Ordinului de Malta care aparținuse probabil lui Fabricio Spinola, căpitanul Gironi.

Printre obiectele de valoare descoperite de echipa condusă de Robert Sténuit pe epava Gironi se află lanțuri și catarama de aur, lucrate cu mare meșteșug.

Salamandra lucrată în aur și împodobită cu rubine — pe care v-o prezentăm aici mărită de câteva ori — se numără și ea printre obiectele de pozoabă luate cu ei de spaniolii care porniseră să cucerească Anglia.

pe care o căutam. M-a cuprins un val de bucurie, dar o bucurie calmă, mai curînd un sentiment de împlinire. Rămășițele Gironi erau ascunse aici... Descoperirea unui tun purtînd însemnele Spaniei și a citorva monede îi confirmă concluzia. «Am hotărît să păstrăm secretul — spune mai departe Robert Sténuit — și să ne întoarcem pe continent pentru a ne putea pregăti să pornim efectiv la treabă».

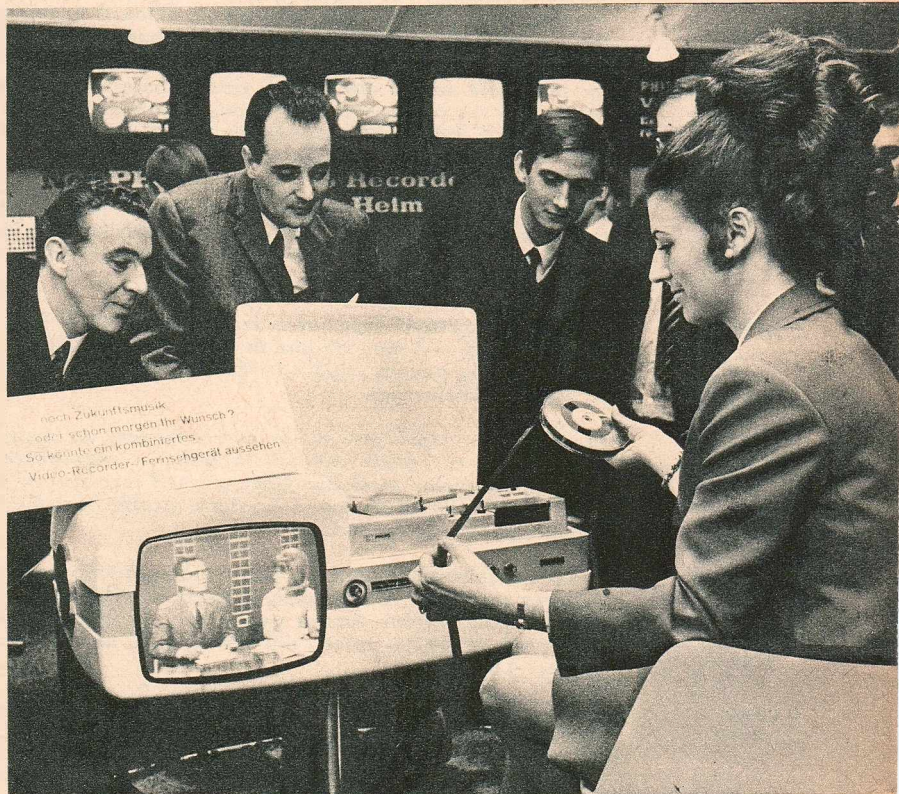
RĂSPŁATA

Un an mai tîrziu, în aprilie 1968 — după ce reușise să strîngă fondurile necesare cercetărilor și să pregătească echipamentul — arheologul belgian se afla din nou la Portballintrae, însoțit de prietenul său Marc Jasinski, de doi cufundători francezi, Maurice Vidal și Louis Grosse, și de Francis Dumont, student la arhitectură, care urma să se ocupe de schițe și cartografiere.

Începe o perioadă de muncă intensă, în condiții epuizante. Timp de cinci luni fundul mării este cercetat metru cu metru — în total 2 800 ore de cufundare, în medie cîte 56 pe zi. Apa permanent agitată, răceala ei ucigătoare care paraliza încheieturile, fac din fiecare imersiune o probă de rezistență. O dată cu venirea verii și încălzirea apei, cufundătorii au de purtat o luptă crîncenă împotriva algelor, care par că vor să invadeze totul. Eforturile echipei sînt însă răsplătite din plin. Rînd pe rînd sînt aduse la suprafață monede de aur și argint bătute în Spania, la Napoli, în Portugalia și Țările de Jos, lanțuri de aur minunat cizelate, tot felul de bijuterii care aparținuseră probabil nobililor de pe corabie — inele, camee cu pietre de lapislazuli, broșe baroce din aur împodobite cu perle — tacîmuri de argint, gloanțe de plumb, instrumente de navigație, fragmente de ceramică, numeroase obiecte religioase, de la crucifixuri de mare preț la iconițele umile de cositor ale sclavilor. Toate acestea culese, cînd se putea, cu mîna, scoase de sub nisip cu ajutorul unui furtun legat de o pompă aflată la suprafață, pe barca pneumatică a echipei, sau aduse la lumină dintr-un conglomerat bine cimentat de alge, scoici și pietriș, dislocat bucată cu bucată ca să poată fi ridicat de pe fundul mării.

Atîta timp cît a fost vorba de obiecte relativ mărunte, secretul descoperirii a putut fi păstrat. Cînd a venit însă rîndul celor două tunuri, care și-au făcut apariția deasupra valurilor antrenate de cîte un mare sac din material plastic umflat cu aer, vestea că Girona fusese descoperită s-a răspîndit cu iuțeala fulgerului. Și-au făcut apariția nu numai curioșii, dar și «piraiți», îndepărtați însă cu fermitate și eficiență.

La venirea toamnei, echipa lui Sténuit și-a dezumflat barca și a părăsit locul naufragiului Gironi. Urma o altă etapă importantă a muncii ei — fotografierea și clasarea obiectelor descoperite, cartografierea zonei arheologice. Apoi așteptarea verdictului specialiștilor care — Sténuit și tovarășii lui de muncă sînt siguri — urmează să confirme că tezaurul de la Lacada Point este într-adevăr parte din cel al Invincibilei Armade și să ateste totodată excepționala valoare istorică a descoperirii.

DANSAȚI CU NOI!

După videotelefon, iată acum — prezentat de firma olandeză Philips, la Tîrgul de la Hanovra — videomagnetofonul. Pui banda, și nu numai că poți asculta, dar poți și vedea, simultan, cîntăreața sau artistul preferat. Interesant!

CURRICULUM VITAE!

Ne-am născut în grădina zoologică «Hellabrunn» din München. Sîntem gemeni și ne cheamă Castor (stînga) și Pollux (dreapta). Fără falsă modestie, știm că sîntem drăgălași nevoie mare, moștenind din plin cele mai alese trăsături ale părinților noștri, urangutanii Sundo și Lea, domiciliați la aceeași adresă. Ca să nu ne confundați pe unul cu celălalt, vă atragem atenția că Pollux este cel cu părul mai ondulat, iar Castor cel cu aluniță după urechea stîngă.

SAPTE ZILE PE PĂMÎNT

- WASHINGTON** Dr. Irving Kaplan de la Universitatea din California a declarat în cadrul unui simpozion că, în urma automatizării proceselor de producție, în 1980 nu va putea fi angajată decât a zecea parte din actuala forță de muncă din S.U.A.
- BELGRAD** La șantierele navale din Split a primit botezul apei cel mai mare vas realizat în Iugoslavia, «Jawaharlal Nehru» (88 000 tone), construit pentru India. Se află în studiu posibilitatea construirii unor vase de 300 000 tone.
- ROMA** Procesul celor 270 de falsificatori de vinuri riscă să nu mai aibă loc. Principalul corp delicat — 1 350 000 litri de așa-zis vin, păstrați sub supravegherea poliției, au dispărut, fiind înlocuiți cu apă colorată.
- TOKYO** Japonia este primul exportator de jucării al lumii. Jucăriile fabricate aici sînt vîndute în peste 100 de țări; 65% din producția pentru export ia drumul Statelor Unite, 20% pe cel al Europei.
- MOSCOVA** În apropierea capitalei U.R.S.S. va lua naștere un centru de cercetări energetice destinat încercării echipamentelor și aparatelor moderne. Centrul va fi înzestrat cu o linie experimentală de înaltă tensiune pentru transportul energiei la mari distanțe.
- CAIRO** Guvernul egiptean a lansat o campanie mondială pentru salvarea templelor de la Philae, în prezent parțial acoperite de apele Nilului. Costul operațiunii de mutare este evaluat la 14 000 000 dolari, din care R.A.U. ar urma să acopere 4 000 000.
- PARIS** S-a pus în vânzare un covor pentru pus pe pereți în care sînt încorporate cordoane electrice pentru încălzire. Ridicarea temperaturii unei camere la 26°C se face în 15 minute. Un întrerupător de circuit automat intervine în caz de eventuale accidente.
- ABIDJAN** Pentru a contracara lipsa cadrelor didactice, în Coasta de Fildeș a fost elaborat un vast proiect de folosire a televiziunii în învățămînt. Pînă în 1980 sălile de clasă ale școlilor de toate gradele urmează a fi înzestrate cu televizoare folosite pentru predarea tuturor obiectelor.
- NEW YORK** În 1968, pentru prima dată după 38 de ani, în S.U.A. nu au fost executate sentințe capitale. «Bureau of Prisons» precizează că din 1930 și pînă azi au fost executați 3 859 condamnați la moarte. «An record», 1935—199 execuții; în 1967, două.
- OUGADOUGOU** Dintre țările africane, cel mai mic venit anual pe cap de locuitor se înregistrează în Volta Superioară — 18 lire sterline. Urmează, în ordine, Mali — 27 lire, Nigeria — 31 lire, Guineea — 39 lire, Sierra Leone — 53 lire.
- STOCKHOLM** Date statistice recent publicate relevă că în Suedia există în prezent 10 000 toxicomani. Cei mai mulți sînt concentrați în marile orașe: 5 000 la Stockholm, 2 000 la Göteborg și 1 000 la Malmö.

O imagine ce redă semnificativ atmosfera în care s-a desfășurat întregul turneu al senatorului Nelson Rockefeller pe continentul latino-american și al cărui rezultat a fost sintetizat de comentarii avizați în aceste cuvinte: «o pilulă amară».

DIALOG TINERESC

Wouter Koning, un bărbat înalt, blond, cu mustați ce coborau pînă la bărbie (pasiunea nr. 1: matematica), îi reprezenta pe tinerii social-democrați olandezi. Michel de Grave sosise dintr-o țară vecină cu cea a lui Koning: din Belgia. Mărunt, cu o față luminată de un zîmbet ce nu ostenea niciodată, de Grave era mandatarul tineretului social-creștin din țara sa. Peter Brixtofte provenea din Danemarca și împărțea alte convingeri politice: liberale. John Hunt, un băiat înalt, cu plete blonde ce încadrau obraji imbujuorați, — vîrsta: maximum 20 de ani — se afla în calitate de organizator național al Campaniei tineretului pentru dezarmare nucleară din Marea Britanie. Boris Pankin, redactorul șef al ziarului «Komsomolskaia Pravda», exprima punctul de vedere al Comsomolului. Un finăr firav, cu trăsături frumoase: Stathis Panagulis, fratele condamnatului la moarte de la Atena, venit în numele Tineretului Uniunii de Centru din Grecia. Înșiruirea ar putea continua, deoarece în Snagovul acestui început de vară, cu soare și ploaie, s-au întîlnit exponenți ai 71 de organizații naționale și internaționale de tineret, conducători ai generației tinere din 26 de țări ale încercatului nostru continent. Erau tineri extrem de deosebiți nu numai din punct de vedere al fizionomiei, temperamentului sau al ținutei vestimentare — elemente care au trecut pe un plan secundar în ambianța unei dezbateri profunde și serioase. Factorul prim al reuniunii de la Snagov l-a constituit largă diversitate a forțelor politice prezente — comuniști, social-democrați, socialiști de stînga, liberali, radicali, democrat-creștini, conservatori etc., forțe care nu se mai întîlniseră — într-un asemenea cadru — pentru a dezbate problemele de stringent interes ale Europei. Desigur, s-au exprimat multe puncte de vedere, uneori deosebirile de opinii au fost categorice în interpretarea unei probleme sau a unui eveniment, dar

faptul cel mai remarcabil a fost acela că la Snagov predominant s-a dovedit spiritul înțelegerii și al respectului reciproc, dorința de a pune în relief ceea ce unește tineretul în lupta pentru un viitor pașnic, pentru securitate europeană.

«Dialogul generației tinere s-a dovedit posibil și necesar și acesta este, după părerea mea, elementul esențial al acestei mese rotunde pentru organizarea căreia trebuie să rămînem recunoscători tineretului român» — ne-a spus Fernand Dewit, secretar al tineretului socialist (flamand) din Belgia. Iar Giuseppe Calzatti, membru al Comitetului Executiv al Tineretului Comunist Italian, remarcă: «Prin ideile puse în discuție, masa rotundă s-a dovedit de o reală însemnătate, deschizînd drumul unei dezbateri ce va trebui continuată pentru a se ajunge la forme superioare de colaborare».

Bilanțul celor cinci zile de dezbateri de la Snagov indică un succes al dialogului celor mai diverse mișcări de tineret din Europa, ilustrînd posibilitatea ca, în condițiile unui schimb de păreri sincer, deschis, larg, să se obțină o mai bună cunoaștere reciprocă, iar prin aceasta să se avanseze către o înțelegere.

«Prietenii români ne-au oferit prilejul unei întîlniri remarcabile și spiritul lor constructiv a asigurat succesul dezbaterii noastre» — ne spunea Anja Lempinen, secretară a Ligii tineretului democratic din Finlanda, și afirmațiile acestei tinere din îndepărtata Scandinavie exprimau gîndurile cu care se despărțeau de Snagov exponenții unei generații conștiente de responsabilitățile ce-i revin în bătaia pentru o Europă a păcii, în care fiecare popor să dobîndească sentimentul securității, iar continentul în ansamblu să fie eliberat de amenințarea unor noi conflagrații sîngeroase.

M. RAMURĂ

CUM AU DEVENIT BANII... „SCUMPI“

Totul a început în S.U.A. Puternicele tendințe inflaționiste, manifestate în ultima perioadă în Statele Unite, au determinat administrația de la Washington să ia o serie de măsuri deflaționiste, printre care și impunerea unor importante restricții privind acordarea creditelor; se urmărește astfel descurajarea investitorilor și, pe această cale, comprimarea cererii interne — deci combaterea inflației. Cu alte cuvinte se practică o politică de bani «scumpi» (cu dobînzii ridicate), potențial mai puțin solicitată. Astfel, nivelul actual al dobînzilor este corespunzător unei situații de criză — și, într-adevăr, economia americană nu l-a mai cunoscut decît în timpul celor două mari crize din 1920-1921 și 1929-1933. Încercînd, pe de altă parte, o echilibrare a balanței de plăți, cronic deficitară, autoritățile S.U.A. au luat anumite măsuri de îngrădire a investițiilor americane în străinătate. În căutare de bani, investitorii americani, pentru a scăpa din mîngîna restricțiilor, au apelat la filialele băncilor americane din străinătate și mai ales la așa-numita piață a «eurodolarilor» — masă de dolari sub formă de titluri de valoare înscrise în conturile băncilor americane, dar deținute de persoane particulare sau bănci dinafara Statelor Unite și care este apreciată la 25-30 miliarde dolari. Cererea sporită pe această piață a adus nivelul dobînzilor la recordul, considerat de necrezut, de aproape 13%. Și cum este firesc că atîta timp cît există acest nivel ridicat al dobînzilor pe piața americană și, mai ales, pe cea a eurodolarilor, unii posesori își pot transfera fondurile bănești pe aceste piețe — tocmai în vederea dării lor cu împrumut și deci valorificării lor la un ase-

menea nivel — alte țări, pentru a se asigura că importante capitaluri nu vor părăsi propriile piețe în scopul fructificării lor superioare în exterior, au fost nevoite să pornească pe calea practicării unei politici de bani «scumpi». Un exemplu semnificativ de contagiune: cazul Belgiei — unde, deși condițiile interne nu solicitau în mod expres ridicarea nivelului dobînzilor, această măsură a fost totuși luată din motivele menționate. S-a ajuns la situația ca pe întreaga piață monetară occidentală «banii să fie mai scumpi ca niciodată» — așa cum se exprima cotidianul britanic The Financial Times.

Speculațiile din ultimul timp privind revalorizarea mărcii vest-germane au grăbit procesul. Eventuale noi situații «explozive» îl pot agrava. Ca urmare, se fac auzite numeroase previziuni pesimiste în legătură cu această împrejurare. Unii economiști occidentali arată că, în cazul în care acest curs periculos va continua, înseși posibilitățile normale de finanțare vor fi compromise — la un nivel și mai ridicat al dobînzilor. O stare de incertitudine planează. Bani au devenit «prea scumpi» pentru a oferi siguranță. Ca atare, unii și-au luat prime măsuri de precauție. Stau măturie creșterile vertiginoase, din ultimele săptămîni, ale prețurilor unor materii prime cît și ale obiectelor de artă, a căror achiziționare pare a oferi mai multă garanție. Și, dacă tendințele antrenează «diavolul galben» — aurul — nu sînt excluse noi presiuni asupra dolarului și deci o nouă criză de încredere în acesta.

Ilie ȘERBĂNESCU

„marea coaliție“

de Silviu BRUCAN

În mod practic, campania electorală din Republica Federală a Germaniei în vederea alegerilor generale de la 28 septembrie a fost deschisă, și cuvântarea cancelarului Kiesinger din 17 iunie a dat semnalul în această privință.

Avem de-a face cu o luptă politică de un fel deosebit, deoarece cele două partide principale — creștin-democrații și social-democrații — care formează guvernul «marii coaliții» prezintă liste separate de candidați și, după cum se vede de pe acum, n-au de gând să se menajeze și nici măcar să evite loviturile «sub centură», după regula celei mai perfecte reciprocității.

În aceste condiții, tradiționalul bilanț guvernamental își pierde semnificația electorală, fiecare dintre părți străduindu-se cel mult să-și atribuie succesele coaliției și să arunce asupra celeilalte răspunderea insucceselor. În mod evident, «marea coaliție» a reușit să depășească recesiunea economică și criza financiară care au impus formula bipartită. Dar întrucât toată lumea apreciază că ministrul social-democrat al economiei, Schiller, este părintele actualului boom și deci principalul vote-getter al partidului său, Nu-ul opus revalorizării mărcii de către conducerea creștin-democrată a fost cuplat cu un atac «neregulamentar» împotriva acestuia. În domeniul politicii externe, polemica are mai puțin adresă personală, poate și pentru că nu sînt în cauză rezultate extraordinare, iar diferitele «deschideri» promise nu s-au prea materializat. Între cuvântarea în Bundestag a cancelarului creștin-democrat Kiesinger și cea a ministrului de externe social-democrat Willy Brandt delimitarea a fost însă destul de pronunțată. În timp ce primul a revenit la poziția rigidă care și-a câștigat denumirea de «imobilism» încă din timpul lui Adenauer, cel de-al doilea a menționat Apelul de la Budapesta, hotărîrea Consiliului N.A.T.O. de a sonda intențiile statelor est-europene, deschiderea din declarația lui Gomulka, pe care cancelarul le trecuse cu vederea în expozeul său. Iar Helmut Schmidt, președintele grupului parlamentar social-democrat, a pledat pentru o atitudine mai realistă față de Republica Democrată Germană, mergînd pînă la a sublinia că în domeniul social, în organizarea muncii și salarizarea femeilor, aceasta a luat-o înaintea R.F.G.

Problema cea mai spinoasă a alegerilor din septembrie rămîne partidul neo-

nazist N.P.D. Liderul acestuia, Von Thadden, a declarat că se așteaptă să intre în Bundestag cu 8—12 procente, ceea ce face pe unii să-și amintească de șocul electoral hitlerist din septembrie 1930. Observatorii politici apreciază că, întrucît ambele partide ale «marii coaliții» vor avea de plătit la urne pentru sentimentul vag de apatie creat de experimentul lor, s-ar putea ca beneficiarul să fie N.P.D. Față de această perspectivă destul de sinistă, strategia creștin-democrată — cum o definește cunoscutul comentator Sebastian Haffner — a fost stabilită astfel: delimitare de social-democrați și nivelare cu N.P.D. Licitația naționalistă cu neonazismul demonstrează că partidul creștin-democrat nu vrea să fie depășit pe dreapta, uitînd vechea și înțeleaptă zicală politică: alegătorul preferă copiei, originalul. În ce privește strategia social-democrată, ea este sfișiată de patetica dilemă dintre dorința de a obține mai multe voturi și ispita păstrării posturilor în guvern. Compromisul recent acceptat în Bundestag în chestiunea prescrierii crimelor de război arată — cum scrie corespondentul lui «Le Monde» — că «social-democrația dă acum impresia că bate în retragere în fața prea puternicului său partener creștin-democrat».

Un loc deosebit în campanie ocupă de pe acum Strauss, ministrul de finanțe și șeful grupării bavareze creștin-sociale. Dacă pe planul politicii interne el este unul dintre promotorii strategiei de dreapta, pe plan extern el apare ca exponentul cel mai articulat al tendinței de afirmare a intereselor proprii vest-germane, care vin în conflict cu hegemonia americană, ceea ce i-a atras denumirea de «gaullist german». În toiul recente crize monetare, care a relevat mai bine ca oricînd puterea economiei vest-germane, a atras atenția formula lui: R.F.G. nu poate fi multă vreme un uriaș economic și un pitic politic.

Oricum, pînă în septembrie guvernului «marii coaliții» îi va fi greu să ia decizii importante, în condițiile cînd cei doi parteneri se așteaptă la colț și se suspectează reciproc pentru orice inițiativă care poate aduce voturi. Iar după septembrie, horoscopolul politic arată că, oricît de virulent se vor acuza și învinui în campania electorală, cei doi parteneri vor fi nevoiți pînă la urmă să constituie un nou guvern al aceleiași vechi coaliții.

Prezența românească în cadrul expoziției «Automatizarea-1969», organizată recent în capitala sovietică, a stîrnit un viu interes în rîndul vizitatorilor.

CONFRUNTĂRI ARGENTINIENE

Reuniuni prelungite ale liderilor militari ai celor trei armate, — terestră, aeriană și navală — urmate de consultări ale președintelui Ongania cu aceștia și cu unii șefi ai partidelor politice, au precedat și facilitat depășirea crizei guvernamentale argentinene. Rezultatul acestor acțiuni conjugate — un nou guvern. Au apărut și aprecieri retrospective ale evenimentelor care au declanșat momentele de tensiune internă: grevele «au constituit un succes», iar autoritățile «sînt dispuse să susțină un dialog cu muncitorii și studenții».

Confruntarea politicii economice cu nevoile sociale — în esență aceasta a fost baza pe care s-au desfășurat în ultimul timp grevele din cele mai multe orașe ale Argentinei. Dintre acestea, Cordoba o ferea barometrul principal al tensiunii sociale (aici au avut loc cele mai intense și susținute ciocniri), care a luat în cele din urmă forma unei greve naționale. Este pentru prima dată în ultimii trei ani cînd guvernul înfruntă o asemenea largă contracție a politicii sale economice, deși nu în ansamblul ei, Argentina obținînd o serie de succese pe planul industrializării, echilibrării balanței de plăți, a lărgirii

primul rînd de necesitățile de ordin social, capitol pe care syndicatele naționale îl consideră lăsat pe un plan secundar. Poziția sindicatelor — care prin influența și ponderea lor în marea majoritate a centrelor industriale reușesc să impună oficialităților menținerea unui dialog continuu privind politica guvernamentală — reprezintă, în consecință, una dintre principalele date ale problemei, ea neputînd fi subapreciată ci, dimpotrivă, impunîndu-se ca o coordonată hotărîtoare a vieții interne argentinene.

Participarea sindicatelor la definirea și precizarea revendicărilor muncitorești, dar și universitare, se realizează în ciuda faptului că în primăvara anului trecut Confederația Generală a Muncii (C.G.T.) s-a divizat (există în prezent două confederații sindicale) în urma apariției în cadrul conducerii a unor vederi opuse privind condițiile dialogului cu oficialitățile. În ultimul timp, dar mai ales în cursul recentelor tulburări sociale, necesitatea refacerii unității s-a resimțit tot mai evident, marcîndu-se în consecință începutul unor contacte între cele două confederații. În aceste condiții, grevele — avînd printre

de larg consum, a cantinelor studențești, a traficului rutier intern — au marcat o angajare considerabilă a sindicatelor, confirmînd nu numai rolul lor social, dar și pe cel politic, concretizat în mobilizarea forțelor sociale interne la acțiuni cu consecințe imediate asupra întregii vieți publice a Argentinei.

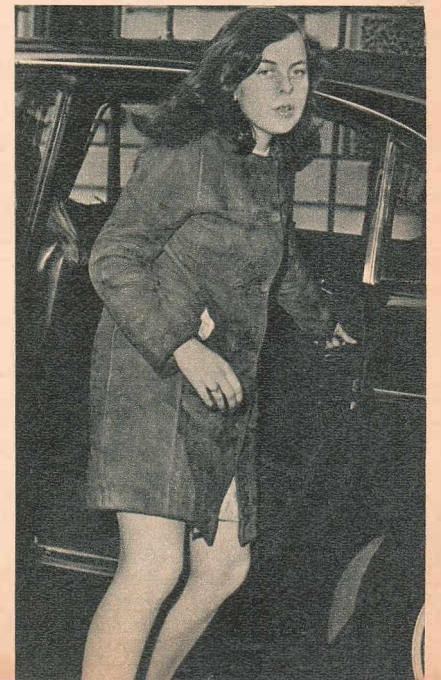
Cum au reacționat oficialitățile de la Buenos Aires? Au luat în primul rînd măsuri de urgență după tensiunea și încordarea din săptămînile tulburărilor sociale. Printre acestea — decretarea legii marțiale. Mai recent, înregistrarea unei oarecare destinderi a dat timp guvernului să

treacă la alte acțiuni mai de durată. Este vorba de schimbarea cabinetului argentinian, începută de fapt prin demisia protestatară — în zilele grevelor — a ministrului lucrărilor publice și a altor înalți funcționari din aparatul de stat. Semnificativ se consideră și înființarea unui minister al educației, ceea ce confirmă intenția declarată a președintelui Ongania de a da «o soluție definitivă uneia dintre cele mai stringente probleme care se pun în prezent în Argentina — cea a universităților».

Anca VOICAN

CINE INSULTĂ PE CINE?

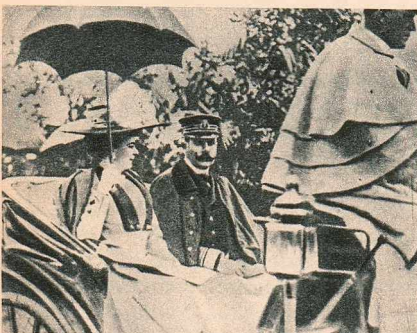
Va trece încă mult timp pînă cînd împrejurările care au dus la «cel mai mare conflict din istoria relațiilor interamericane» (France Presse), izbucnit la reuniunea de la Port of Spain, vor fi pe deplin elucidate. Membri ai delegației Statelor Unite au declarat ziarștilor că documentul alcătuit de latino-americani ar fi de-a dreptul «insultant». Cum? În ce mod? Nu s-a spus. Dar s-a aflat în schimb că documentul oficial american, numit și «contrapropunere», afirmă drept bază a acordului «admiterea în principal a faptului că dezvoltarea economică și socială a Americii Latine este exclusiv de resortul popoarelor Americii Latine». În definitiv, nimic mai adevărat. Dar ce vor Statele Unite să înțeleagă prin această «contrapropunere»? Pur și simplu sugerează că, dacă pînă acum există o serioasă rămînire în urmă economică și socială, aceasta ar fi rezultatul faptului că popoarele latino-americane nu și-ar fi făcut datoria față de ele însele. Cifrele stau mărturie miliardelor stoarse de monopolurile americane de pe spinarea popoarelor latino-americane, și dacă astăzi ele cer acestei mari puteri să contribuie la eliminarea obstacolelor din calea dezvoltării, ele nu fac decît să revendice achitarea unor obligații contractate și revizuirea metodelor care aparțin trecutului. Nu întimplător, ori de cite ori se ridică problema naționalizării unor avuții stăpînite de americani în America Lati-

(Continuare în pag. 30)

ARHIVĂ-FOTO

PROLOG: 28 IUNIE 1914
EPILOG: 28 IUNIE 1919

Atentatul a avut loc la 28 iunie 1914 la Sarajevo, capitala Bosniei și Herțegovinei. Victimele directe: arhiducele Franz Ferdinand, moștenitorul tronului Austro-Ungariei, și soția sa — ambii uciși cu focuri de revolver, în timp ce mergeau cu trăsura prin mijlocul orașului. Autorii: membrii unei organizații naționaliste sârbe. Folosind drept pretext acest atentat politic, Germania și Austro-Ungaria declanșează primul război mondial.

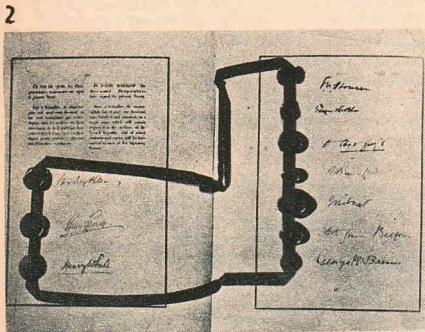
Acesta a fost prologul.

După cinci ani de război sîngeros, în care și-au pierdut viața aproape zece milioane de oameni, din cele 33 de țări antrenate, iar alți douăzeci de milioane au fost răniți, Germania și aliații săi sînt învinși. Se evaluează pierderile materiale pricinuite de uriașa înclăștare: 278 de miliarde de dolari. După dezbateri care durează cinci luni — ianuarie-iunie 1919 — este elaborat tratatul de pace, cunoscut în anele diplomatice sub denumirea de Tratatul de la Versailles, și semnat la 28 iunie 1919.

Acesta a fost epilogul.

În fotografia 1 — arhiducele Franz Ferdinand și soția sa, în trăsura, câteva minute înainte de atentat. Fotografia 2 redă ultima filă a tratatului de la Versailles, cu semnăturile respective.

Ion MUNTEANU

CINE INSULTĂ PE CINE?

(Urmare din pag. 29)

nă, apar represalii și presiuni care n-au nici o legătură cu concepția că asemenea acțiuni ar fi «exclusiv de resortul popoarelor latino-americane». În fapt, la Port of Spain americanii s-au simțit insultați pentru că au fost acuzați de însușirea avuției latino-americane, ceea ce este o realitate, și au răspuns prin insulta că popoarele continentului nu și-ar fi văzut de interesele lor, ceea ce este total neadevărat.

Sîntem curioși ce se va întîmpla cînd cei cu adevărat insultați vor considera că este cazul să dovedească marelui vecin, printr-o lecție exemplară, că s-a înșelat.

LA WASHINGTON, DUPĂ MIDWAY

Era de prevăzut că momentul Midway nu va stîrni un entuziasm marcat în viața politică americană. Măsura anunțată de președintele Nixon — insignifianta reducere a trupelor americane cu 25 000 de oameni — a fost apreciată ca un simplu simbol și nimic mai mult.

Evoluția sinuoasă a politicii oficiale americane în problema vietnameză a fost repusă în discuție, și vechilor acuzații privind continuarea «cursului Johnson» li s-au adăugat altele noi. Dintre acestea cea mai semnificativă apare ideea că în ultimă instanță Nixon s-a plasat în postura unui prizonier politic al discreditei administrației saigoneze.

Iată opinia lui «Times»: «Se apropie totuși momentul cînd Nixon va trebui să aleagă între a continua să sprijine regimul lui Thieu și a eșua la Paris, sau a abandona guvernul de la Saigon pentru a obține un acord la Paris. Iar criticile din Statele Unite se vor concentra din ce în ce mai mult asupra întrebării: pentru ce mor acum soldații americani?»

Alternativa este într-adevăr aceasta. A sprijini pretențiile absurde ale clicii saigoneze înseamnă a condamna orice evoluție favorabilă, realistă, în problema vietnameză.

Se explică astfel noile deplasări în viața politică americană în ce privește Vietnamul. Nu mai este vorba pur și simplu de ralierea unor personalități politice la protestul împotriva lipsei unor măsuri ale Administrației Nixon în ce privește obiectivele (și mai ales realizările sale) pe planul dosarului vietnamez, ci de apariția unor noi argumente, apar-

ținînd unor persoane de înaltă competență. Astfel a făcut vîlvă articolul publicat de fostul titular al Pentagonului, Clark Clifford, în revista «Foreign Affairs». Clifford contestă în general calea militară în problema vietnameză, inclusiv miza pe care o reprezintă în politica americană Saigonul. De aci decurge și concluzia sa: «Este clar. Noi trebuie să fixăm o limită cronologică pentru angajarea noastră în Vietnam, pentru a ne putea consacra problemelor noastre interne care sînt prezente. Trebuie să retragem 100 000 de oameni pînă la sfîrșitul anului și să reducem în țară totalitatea forțelor noastre pînă la finele lui 1970».

Clifford deci răspunde la două puncte: numărul efectivelor și ritmul retragerii. Respectiv, exact la cele două concluzii ineficiente ale momentului Midway. Fi-rește, ne putem pune întrebarea de ce Clifford nu a promovat o asemenea politică atunci cînd se afla în fruntea Pentagonului. Dar indiferent de aceasta, optica sa are o semnificație deosebită. După McNamara, este vorba de un al doilea personaj din vîrful piramidei americane care contestă o soluție militară în problema vietnameză.

Mingea lansată de Clifford a avut efect. Măcar acela de a-l determina pe președintele Nixon să se refere la propunerile sale și să promită noi reduceri de efective. Dar din nou la Washington nu s-a mers mai departe. Din nou lucrurile sînt limitate la simple declarații. Cîtă vreme oare?

S. VERONA

În acea sală a lui Rijkmuseum din Amsterdam, unde este expusă cunoscuta pictură a lui Rembrandt «Rondul de noapte», aproximativ 250 pictori și sculptori au făcut o «veghe» de o noapte, nepărăsind muzeul pentru a atrage atenția autorităților olandeze asupra revendicărilor lor cu privire la necesitatea unui sprijin mai substanțial acordat artelor plastice.

Radu BUDEANU

CRONICA DE TREI SECADE

EFES SI TV

Devenim, dragă Doamne, rezonabili chiar în domeniul megalomaniei, unde se știe că rezonabilitatea n-are nici un sens. În vremuri îndepărtate, omul megaloman lua la ochi una dintre minunile lumii — să zicem templul Artemisei din Efes — și-i dădea foc. Lumea afla astfel de Herostrat. Megalomania se măsura cu minunile lumii care nu erau multe, doar 7. Se lucra cu maximă exigență. Un alt megaloman, nesatisfăcut de rolul său de împărat, alegea incendierea capitalei imperiale. Vocația piromană spune multe. Nerone își otrăvise în prealabil rivalul, își asasinase mama printr-un centurion (după ce încercase s-o înec), dăduse ordin să-i fie omorîtă nevasta — dar nu s-a

Cineva. Abia după comiterea acestor asasinat, megalomanul se hotărî să incendieze Roma. De bună seamă, aceste istorii îi erau cunoscute Annei-Paola Bonsignori, căci la 59 de ani, cîți avea, italianca era învățătoare la Livorno. O învățătoare știe istorie — dar ea trăia în secolul nostru rezonabil, în care minunile sînt în număr mai mare de 7, pompierii își perfecționează zilnic munca, orașele au milioane de stingătoare, mii de polițiști, citeva balamucuri și alte milioane de televizoare care sînt grădinițele Semiramidei, templul din Efes și farul de la Alexandria la un loc. În asemenea condiții, ce mai poate face megalomanul exigent? Mai nimic. Anna-Paola intră în catedrala din Milano și infinge cuțitul într-o călugăriță îngenuncheată în fața altarului. Prinsă de poliție, învățătoarea declară fără ocol: «Am vrut să se vorbească despre mine la televiziune!»

SPRE TĂCERE

KAWANA: IMPACIENȚE

După turneul american al ministrului de externe japonez și după cel asiatic al președintelui Nixon în Midway, în zona Pacificului și a Asiei de Sud-Est s-a înregistrat un nou eveniment politic. Localitatea japoneză Kawana (prefectura japoneză Shizuoka) a fost recent gazda Consiliului Asiei și al Pacificului (A.S.P.A.C.), care a întrunit reprezentanții a nouă țări din regiune, și anume Japonia, Australia, Coreea de sud, Malaezia, Noua Zeelandă, Thailanda, Filipine, precum și reprezentanții saigonezilor și ciankaiștilor, la startul unor discuții a căror cordialitate aparentă n-a putut estompa totuși deosebirile de vederi.

Discursul premierului japonez Eisaku Sato — care a ținut să facă personal oficiile de gazdă — a constituit semnalul unor opțiuni politice clar marcate: alianța A.S.P.A.C. nu trebuie să fie o alianță de tip militar, ci una economică, bazată pe independența partenerilor și pe disponibilitățile lor de cooperare. Chiar dacă termenii cuvîntării sugerează mai curînd dorința unei perspective ideale, un fapt se impune în contextul tendințelor japoneze: sublinierea reficențelor Japoniei față de o colaborare în spiritul disciplinei de bloc la fabricarea plasei de alianțe cu caracter militar, elaborată de Statele Unite în zona asiatică a Pacificului. Dacă Japonia, țară în plină dezvoltare, posedă astăzi resurse economice pentru o politică de tip independent față de Washington, este la fel de adevărat că intenția ei de a se opune unor direcții ale diplomației americane este dublată de propria dorință de a se impune politic și deci, pe plan economic, de a acoperi piețele vecinilor din zonă. Or, dacă relațiile japo-americe se explică, pe anumite porțiuni, ca o concurență între doi parteneri de mare calibrul, o bună parte dintre ceilalți membri ai consiliului au alte motive să nu privească cu o deosebită simpatie perspectiva dezvoltării economice și de aci înainte în subordinea față de programele militare. Îngrijorarea respectivelor țări în curs de dezvoltare față de creșterea alocațiilor a fost cu ocazia ultimei conferințe mai evidentă ca oricînd. Ținînd cont de aceasta, dilema de la Kawana nu a constituit-o deci alegerea dintre strategie militară sau dezvoltare economică? Desigur însă că, în funcție de raportul de forțe și de rețeaua de dependențe față de capitalul american, răspunsul la problema fundamentală: «dezvoltarea Asiei de Sud-Est subordonată strategiei americane?», n-a fost dat în termeni care să vizeze concluzii imediate, dar se poate afirma că prospectarea «la scenă deschisă» a altor posibilități decît a cumințeniei necondiționate față de Washington, indiferent de cite menajamente, s-a produs.

tor nu pînă în pînzele albe, ci mai departe, pînă în infern — iată, devine fapt difuzat la radio: în Statele Unite, institutule judiciare lucrează la definitivarea unui sistem pentru înregistrarea și fișarea vocilor omenești. Cazierele vor avea pe lîngă amprente digitale și o bandă de magnetofon cu amprente vocale ale cetățeanului respectiv. Ce va fi înscris pe bandă, pe frunte-ți va fi scris. Încît bandiții vor trebui să se înțeleagă numai din ochi. Spărgătorii vor avea nevoie nu numai de mînuși, ci și de lacăt la gură, ceea ce e întotdeauna greu de găsit. Caricaturiștii, inspirați de infinitul umor al răufăcătorilor, vor trebui să deseneze fără explicații, căci nimeni nu va mai dialoga, noaptea, în fața caselor de bani. Se va vorbi în șoapte tot mai tiptile, tot mai concise. Pînă la urmă se va lăsa tăcerea. Detectivilor viața le va fi mai ușoară, umoriștilor — tot mai grea. Cu cît se perfecționează cazierile, cu atît se reduce rația de umor în

carte

● În cursivul său atât de patetic și personal: **Geniul**, închinat lui George Călinescu, Geo Bogza ne cuprinde totuși, ca nimeni altul până acum, în esență și generalizator, gândurile și simțămintele noastre față de marele bărbat al spiritualității românești (Contemporanul nr. 25).

● În scrisul lui Nicuță Tănase (proză și teatru), intenția satirică nu anulează umorul, fapt ce explică audiența sa la publicul cititor sau spectator. Culegerea de folioletoane și schițe cuprinsă în cartea **Cruce de ocazie** vădește din partea autorului dubla și constanta lui preocupare: de a amuza, dar și de a șfichiui anumite moravuri și năravuri (Editura tineretului).

● Traian Coșovei e prezent în vitrinele librăriilor cu cartea **Prietenă cu focul și cu apa**, cuprinzând, selectiv, o parte din interesanta sa creație de novelist (Editura pentru literatură).

● Volumul **Poeme de Teodor Scarlat** conține o selecție din creația acestui poet — direct confesiv și predominant elegiac — desfășurată între anii 1935 și 1966 (Editura pentru literatură).

● Dacă își va ține promisiunile închise între copertele cărții de schițe și nuvele **Dacă vrei să fii bărbat** — pare-mi-se debutul său editorial — Dan Rebreanu va fi destinat unor proze solid articulate, de acțiune și adresă precisă. Aceasta nu înseamnă că autorul nu cunoaște și anumite tehnici ale prozei moderne, pe care însă le aplică fără abuz (Editura pentru literatură).

● Semnalăm apariția unor noi cărți de poezie: **Prispa** cu statui de Valeria Boiculescu, **Corabia autohtonă** de Ilie Măduță, **Dor negru** de Petru M. Haș, **Psalm teluric** de Ștefan Tănase.

cinema

Brigitte Bardot

● Singeroasa nuntă macedoneană. Autorul de scurt-metraj Trajce Popov (R.S.F. Iugoslavia, studioul «Vardar-film») își încearcă forțele pe teritoriul lung-metrajului de accentuată și tradițională factură epică. În rolurile principale: Risto Siskov, Vera Cukic, Zafir Hadzimanov, Pavle Angelovski, Dragomir Felba.

● **Dragoste la Las Vegas**. Elvis Presley cântă, dansează ca la Aca-pulco. Unul dintre acele filme care trăiesc indolent pe spinarea artistului și de care el însuși se pare că s-a cam săturat în ultima vreme. Regia — George Sidney.

● Mari actori pe ecranele noastre: Peter O'Toole, Tom Courtenay (Noaptea generalilor), Giorgio Albertazzi, Delphi ne Scy-rig (Anul trecut la Marienbad), Annie Girardot, Yves Montand (A trăi pentru a trăi), James Mason (Străin în casă).

● Brigitte Bardot s-a făcut mai harnică: turnează chiar două filme

pe an! Încă nu a terminat «Femeile» lui Jean Aurel și se pregătește pentru «Frumosul monstru», film palpitant, pe care regizorul francez Serge Gobbi îl va realiza după romanul semnat de Dominique Fabre, distins cu premiul literaturii polițiste pe anul 1958.

● Diana Rigg, «răzunătoarea», Oliver Reed, Curd Jurgens și Philippe Noiret sînt interpreții unei superaventuri intitulată «Asasinat de toate felurile».

● Pentru filmul său intitulat **Spune-mi că mă iubești, Julie Moon**, Otto Preminger a solicitat-o pe Lizza Minelli, fiica vestitei și regretatei actrițe-cîntărețe Judy Garland (de curînd decedată în împrejurări tragice).

disc

● În continuarea aparițiilor din seria **Jazz** (excelentă inițiativă a Electrecordului), o nouă înregistrare, realizată cu concursul orchestrei de jazz a Universității din Illinois. De astă dată avem prilejul să ascultăm o formație de calitate, un «big-band» laureat cu premiul I la două festivaluri universitare și invitat să concerteze pe podiumul celebrului festival de jazz de la Newport. În piesele imprimare găsim reprezentate cele mai recente curente din jazzul contemporan, precum și un interpret vocal (Don Smith) deosebit de original. Dirijează John Garvey, instrumentist de valoare, interpret reputat de muzică de cameră (EDD-1224).

● Discul **Momente vesele cu Dem Rădulescu** se înscrie pe linia «antevorbitorilor»: Tomazian, Stroe, Nicu Constantin, Al. Lulescu. Popularitatea actorului Dem Rădulescu, cunoscut și sub numele de «Bibanul» (poreclă căpătată și rămasă definitivă din filmul «Virsta dragostei» al lui Francisc Munteanu), ne îndrituiește să sperăm într-un tragic succes al prezentei înregistrări (EXD-1227).

● Ne întrebăm de ce nu-i posibilă creșterea producției acestui popular gen de discuri «distractive»? Prilejurile de a le asculta sînt multiple și ori de cîte ori — adunați în jurul unei mese vesele — îl vom avea printre noi pe antrenantul, hazosul, neobositul (și la îndemîna tuturor) conviv, discul «distractiv» va fi excelent primit.

muzică

● Așa cum am mai anunțat, azi are loc la Filarmonică concertul de închidere a stagiunii. La ora aceasta avem temeiri serioase să apreciem stagiunea în ansamblu ca deosebit de fructuoasă sub raportul bogăției tematice a programelor, al valorii artistice ridicate a execuțiilor, al personalității dirijorilor și solistilor din țară sau de peste hotare. Reamintim programul concertului de închidere care va fi dirijat de Iosif Conta: Uvertura «Leonora» nr. 2 de Beethoven; Concertul pentru pian și orchestră în La Major (K.V. 488) de Mozart — la pian Radu Lupu; prima parte a grandiosului oratoriu «Tudor Vladimirescu» de Gh. Dumitrescu, cu concursul solistilor vocali Arta Florescu, Octav Enigărescu, Const. Dumitru, corul Filarmonicii — dirijor V. Pântea, corul Ansamblului Forțelor Armate — dirijor Dinu Stelian (28 iunie, sala Ateneu).

● La Opera română, o reprezentatie cu «Don Carlos» de Verdi, al cărei principal merit este acela că lansează trei tinere talente dintre absolvenții conservatorului bucu-restean: Maria Slătinaru (Elisabeta de Valois), Mihaela Mără-

Octav Enigărescu

cine (prințesa Eboli) și Nicolae Constantinescu (marchizul de Posa). Sprijinul major pe care prima noastră scenă lirică îl acordă tinerilor debutanți constă și în faptul că ei vor apărea în compania unora dintre cîntăreții noștri frun-tași, precum Ludovic Spiess, Valentin Loghin și alții (28 iunie).

teatru

● August — luna dramaturgiei naționale. Începînd de la 1 august, sala Comedia a Teatrului Național I.L. Caragiale va adăposti în fiecare zi cite un spectacol cu o piesă românească prezentată de teatrele: L.S. Bulandra, de Comedie, Mic, Giulești, evreiesc de stat, Barbu Delavrancea, C.I. Nottara, Ion Creangă. Cele mai bune piese românești clasice și contemporane, actori consacrați și debutanți, în spectacolele cele mai reprezentative, vor oglindi efortul creator dedicat marilor evenimente ale lunii sărbătorești — august.

● I.T.I. — seminar 1969. Timp de o săptămînă, în sala — potrivit festivităților — a Teatrului Giulești s-au împletit spectacole, fragmente, discuții, schimburi de experiență, o dată cu expoziții dedicate cărții de teatru sau scenografiei. Dintre reprezentațiile trupelor străine reținem: «Balul absolvenților» de Rozov, în interpretarea precisă și nuanțată a colectivului «Sovremnik» din Moscova, și excepționalul spectacol de poezie și atmosferă «Slujba de Crăciun» de Milan Calabek — în creația teatrului cehoslovac din Ostrava. Spectacolele tinerilor regizori români, cele mai multe din provincie (Iasi, Timișoara, Arad, Piatra Neamț — fapt care vădește că aici se află un loc prielnic tinerelor mlădițe), au invitat la discuții despre adevărata originalitate, despre căutări și experimente și mai ales despre relațiile cu publicul. Și, desigur, discuțiile vor urma...

● Manevrele... ultimă premieră originală a stagiunii bucu-restene. Teatrul Delavrancea ne înfățișează un nou autor: Deak Tamas (a cărui piesă a fost premiată la concursul de dramaturgie al C.S.C.A.), și ne invită la o fabulă dramatică, avînd drept teză declarată pledoaria an-

Carol Lavotta

timilitaristă. Folosind procedee moderne ca tehnica, piesa a fost înscenată de I. Veakis, care a căutat să o dezvolte mai ales în planul dezbaterii. Cîteva compoziții s-au impus: C. Răschitor, C. Gîrbea, Marieta Luca, S. Cremenciuc.

● După «Egmont» de Goethe, regizorul N. Al. Toscani a mai montat un spectacol clasic: **Cezar și Cleopatra** de G.B. Shaw, la Oradea. În afară de actorii secției române, Mircea Olariu și Elisabeta Ion (în rolurile principale), Alla Tăutu, Ben Dumitrescu, joacă și unul dintre cei mai talentați actori ai secției maghiare: Carol Lavotta.

plastică

● **Bienala tinerilor artiști plastici**. Pictorii, sculptorii și graficienii din generația tinărară expun peste 300 de lucrări. O accentuată tendință de reprezentare a realului, de la impresia fulgurantă a unui peisaj, ca la Grigore Vasile, pînă la narațiunea clasică (I. Vrăneanțu: «Sătească» etc.), fără să lipsească reprezentările în stilul marilor curente europene (H. Movrodin: «Tineri actori», Dan Rotaru: «Coincidențe» etc.). **Bienala 1969** confirmă certe talente și numeroase nume noi care bat la porțile afirmării: Paula Ribariu: «Urmasii misterului Manole», Toma Roată: «Jocul călătorului», I. Bănulescu: «Portret de fată», Cornelia Iclozan: «Portret», Șerban Epure: «Strungari», G. Apostu: «Poem carpatin», Rodica Svințu: «Peisaj cu sonde», Semproniu Iclozan: «Tineri muzicieni» etc., etc., etc. (Dalles).

● **Ana Mitrea** — artă decorativă. Mereu tinărară și cu o imaginație prodigioasă, Ana Mitrea (n. 1890) rămîne unul dintre artiștii pentru care metalul nu e numai un simplu domeniu al artizanatului, dar și al artei, un spațiu dur unde fantezia poate naște imagini grațiale sau narațiuni decorative emoționale. Pe lîngă talerele, vasele și panourile cu imagini populare și medievale, artista expune cîteva panouri decorative de dimensiuni mai mari, menite să fie integrate într-o ambianță arhitecturală (Galeriile de artă, B-dul N. Bălcescu 20).

● **Liana Șaru** — tapiserie. În 15 lucrări, artista fantazează. Tonurile sînt mai degrabă stinse, dar ele îi permit libertății și jocului subtile ale imaginației, construcții pur formale («Interferențe», «Suprapunerii»), narațiuni virtuozose («Parnalic») sau compoziții picturale («Gherghinea»), artista afirmîndu-și maturitatea și deplina stăpînire a mestesugului (Galeriile de artă, B-dul N. Bălcescu 20).

● **La Casa scriitorilor**, un debut promițator: pictorul Adrian Beldeanu. La prima sa expoziție personală, Beldeanu manifestă un real simț al culorilor și compoziției, o sete și o curiozitate în abordarea diverselor genuri, un temperament energic în această aventură în spațiul pictural.

televiziune

Ne mai mîngîiam — atunci cînd programele nu promiteau mare lucru — cu rubricile de film unde mai exploda cite o bombă. Programul acestei săptămîni nu prefigurează nici măcar o petardă... Apropo! Unde s-a topit faimosul film cu trei (și chiar mai multe) stele? Rubrica de teatru pare mai harnică: pe lîngă unele reluări demne de această operație («Vocca omenească» de Jean Cocteau, «Troienele» de J.P. Sartre), iată și două premiere interesante: «Hoții» de Fr. Schiller și adaptarea pentru TV «Bătrînul» de Hortensia Papadat-Bengescu.

DUMINICĂ 29 Iunie. Atragem atenția asupra unor elemente ale **concertului simfonic** de duminică dimineață: orchestra Filarmonica din Los Angeles, dirijor Zubin Mehta, solist (Concertul nr. 2 pentru pian și orchestră de Mc Dowell) pianistul André Watts din S.U.A. (11.45) ● Vom fi martorii încheierii unei admirabile competiții sportive — **Turul ciclist al României** — pe stadionul Dinamo (15.00) ● Particula tele capătă din ce în ce mai multe utilizări. Acum ni se propune un **telemaron**: «Poveștea unei femei», realizat de televiziunea din R.D.G. Să încercăm! (18.20) ● Ultimul act — concertul laureaților — al unui prestigios concurs și bogat festival de muzică ușoară: **Orfeul de aur**, desfășurat în Bulgaria (21.00).

LUNI 30 Iunie. Nivelul emisiunii concurs **Între metronom și cronometru** a crescut mult la ultimele ediții, ca urmare a excelentei pregătiri a concurenților. Așteptăm cu nerăbdare temele: «Teatrul lui Mihail Sebastian» și «Rembrandt» (20.15).

MARTI 1 Iulie. Seară de teatru, oferită de colectivul scenei «Barbu Delavrancea», cu capodopera dramaturgiei universale «Hoții» de Fr. Schiller în regia și scenografia lui Mircea Marosin (20.15) ● Eminentul om de știință și neobosit pedagog acad. Raluca Ripan în **Prim plan** (21.55).

MIERCURI 2 Iulie. **Telematemata** promite să ne facă să ridem cu ajutorul lui Michel Simon, eroul unor savuroase întîmplări și qui pro quo-uri, în «Monsieur Taxi» (20.00).

JOI 3 Iulie. **Angela Moldovan**, neîntrecută interpretă a cîntului popular în general, a celui moldovenesc în special (18.45) ● **Seară de teatru TV**: «Bătrînul» de Hortensia Papadat-Bengescu, adaptare și regie de Lidia Ionescu. Bogat și valoros colectiv de interpreți: Silviu Stănculescu, Ilieca Tomoroveanu, Damian Crișmaru, Eugenia Popovici, Coca Andreonescu, Septimiu Sever, Ștefan Țapalagă, Alex. Repan, Ioana Bulcă, Brîndușa Zaița-Silvestru și alții (20.30) ● Pe programul II putem urmări un **film TV** — coproducție româno-iugoslavă — «Trubadurii din Dubrovnik» (21.35).

VINERI 4 Iulie. 35 de minute de balet cu Magdalena Popa, Ileana Ilescu, Cristina Hamel, Dan Moise (18.35).

SÎMBĂȚĂ 5 Iulie. O emisiune cu atmosferă... **Melodii lăutărești** venite pi calea undelor de la Bolta reșe din Ieși (23.15). ● În rest, cunoscutele (ar mai putea fi împropățate) emisiuni de simbăță.

pronosport

Pronosticul antrenorului TITUS OZON pentru concursul Pronosport nr. 26, etapa din 29 iunie 1969

- I. Foresta Fălticeni-Minerul G. Humorului 1
- II. Autobuzul-T.U.G. x
- III. Ceahlău-Chimia Gh.Gheorghiu-Dej 1
- IV. Petrolul Moinești-Textila Buhusi 1
- V. Ancora Galați-Gloria C.F.R. x
- VI. Progresul Brăila-Oțelul Galați 1
- VII. Portul C-ța-Electrica C-ța 1
- VIII. Marina Mangalia-Cimentul Medgidia 2
- IX. Tehnometal Buc.-S.N. Oltenița x
- X. Metalul Buc.-Voința Buc. 1
- XI. I.R.A. Cîmpina-Flacăra Moreni 2
- XII. Caraiman-Prahova Ploiești 1
- XIII. Carpați-Poiana Cîmpina x

FLACĂRA - ALBUM

SARAH MILES, ingenua nr. 1 a filmului englez (Procesul profesorului Weir, Acei oameni minunați în mașinile lor zburătoare).

Foto KEYSTONE

